

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (1809) 1984 SPALIS-OCTOBER 16 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Ateities renginiai

Kazimieriniais metais turėjome daug ir tai gana stambių renginių: Romoje — šv. Kazimiero metų pradžios iškilmės, Toronte — Religinį pasaulio lietuvių katalikų kongresą, Klivlande — tautinių šokių šventę, Hamiltone — Kanados lietuvių dieną, visą eilę stambių kazimierinių iškilmių įvairiose vietovėse ir įvairiuose kraštuose. Būdinga yra tai, kad kazimieriniuose renginiuose daug kur buvo siekiama išeiti į kitataučių visuomenę. Sėkmingiausias proveržis, žinoma, buvo Romoje šv. Tėvo Jono Pauliaus II dėka. Kitose vietovėse pasiekta daug mažiau tarptautinės viešumos, tačiau, sudėjus visų pastangas, matyti džiuginantis proveržis už savo kiemo ribų. Kažkaip su šv. Kazimieru bei jo mirties sukaktimi lengviau buvo sudominti kitataučius bei laimėti jų dėmesį Lietuvai. Net ir spauda šiuo atveju buvo prieinamesnė. Tai liudija pvz. gausus rinkinys JAV-bių, Kanados, Brazilijos, Venesuelos, Australijos laikraščių iškarpų. Prie jų prisideda aukštųjų hierarchų pamokslai, kuriuos gana gausiai citavo laikraščiai. Tai buvo kartu ir Lietuvos bylos pajudinimas, nes šv. Kazimieras yra neatskiriama suaugęs su Lietuva, tapęs jos kovų už tikėjimą ir laisvę simboliu. Dėl to kazimierinių metų renginiai buvo naudingi ne tik tai religine, bet ir tautine-valstybine prasme.

DIDIEJI kazimierinių metų renginiai jau praityje — jų ar jiems panašių taip greitai nesulauksime, tačiau lietuviškasis gyvenimas negali sustoti. Jis turi judėti, nes sustingimas reikštų mirtį. Kad jis judėtų ir toliau gyvastingai, netenka abejoti, nes išeivijoje yra dar daug pajėgų. Bet ateityje reikia keisti visuomeninės veiklos linkmę. Iki šiol visos mūsų pajėgos buvo nukreiptos beveik vien į savąjį kiemą. Didieji tautiniai renginiai — Lietuvių dienos, tautinių šokių ir dainų šventės, parodos... ribojosi savąja visuomene. Rengiant programas nebuvo planuojama nieko specialaus kitataučiams. Dėl to net ir didžiausi renginiai, kaip Pasaulio lietuvių dienos, nerasdavo atgarsio kitataučių visuomenėje. Taip, svarbu išlaikyti bei puoselėti savąją kultūrą savoje visuomenėje, bet nemažiau svarbu išeiti su ja į platesnę visuomenę ir parodyti savo tautos pajėgumą, užimti deramą vietą tarptautinėje plotmėje, nuo kurios šiais laikais daug priklauso tautinė egzistencija ir visuomeninė parama kovojant už laisvą bei nepriklausomą Lietuvą. Dabarties gyvenime neįmanoma pasidaryti izoliuota lietuviška sala bei atsirišti nuo aplinkos. Civilizuotame gyvenime galima išlikti kaip tauta tik tiktai kuriant savo civilizaciją bei kultūrą ir per ją išeiti tarptautinę plotmę. Kitaip gresia tautinis išnykimas.

AR TOKS posūkis mūsų renginių ir tarptautinė plotmė yra pratiškai įmanomas? Ar ta linkme eidami nepadarysime sau žalos, neapsijukinsime? Žinoma, jeigu tai bus daroma lengvapėdiškai, tinkamai nepasiruošus, gali būti ir nenaudinga mūsų tautai. Betgi mes turime pakankamai pajėgų įvairiose srityse, su kuriomis drąsiai galime eiti ir į platesnius vandenis. Tai sakant turima galvoje didieji mūsų renginiai. Planuojant jų programas, reikėtų dalį jų skirti kitataučiams bei proveržiui į platesnę jų visuomenę. Kad tai yra įmanoma, akivaizdžiai parodė Pasaulio estų dienos Toronte. Didelę jų programos dalis buvo skirta plačiajai publikai, kaip pvz. koncertai, parodos, išraiškinė mergaičių gimnastika, eitynės. Į tuos renginius buvo kviečiami kitataučiai. Jie mielai dalyvavo, nes žinojo kad tai visiems prieinama programa. Tokie programos paruošia ir lietuviai tautybų savaitėse, kur jos yra rengiamos. Venesuelos lietuvių, rengdami Pietų Amerikos lietuvių kongresą, taip pat rado galimybes proveržiui į plačiąją visuomenę net per sostinės televiziją. Taigi šie pavyzdžiai įtikinamai rodo, kad su didžiausiais renginiais, gerai paruoštais, turėtume veržtis tarptautinę plotmę. Tiesa, tai dar neišbandytas kelias, bet niekas neklaido jį išbandyti bei atrasti. Jį atradę laimėtume labai daug ir savąją kultūrą, ir Lietuvos laisvės bylą.

KANADOS ĮVYKIAI

Politinės staigmenos

Ontario premjeras W. Davis nustebino šios provincijos gyventojus, paskelbdamas savo atsistatydinimą iš Ontario konservatorių vado pareigų. Iš tikrųjų jo galimas pasitraukimas jau senokai buvo spėliojamas spaudoje, bet niekas netikėjo, kad šį žingsnį jis padarys prieš parlamento rinkimus. Daug kam atrodė, kad parlamento rinkimai įvyks dar šį rudenį, pasinaudojant Kanados konservatorių pasiekta triuškinančia pergale, gerokai padidinusia atstovų skaičių Ontario provincijoje. Spaudos konferencijoje premjeras W. Davis teisinosi negalėjęs skelbti provincinio parlamento rinkimų, žinodamas, kad po jų turės pasitraukti iš politikos. Tai būtų vengimas pasimtos pareigos. Pirmą kartą į Ontario parlamentą W. Davis buvo išrinktas 1959 m., aštuonioliktojo provincijos premjeru tapo 1971 m. kovo 1 d., lai-

mėjęs naujo partijos vado rinkimus. Nors buvo pasižymėjęs kaip švietimo ministras, pergale pasiekė sunkokai, tik 44 balsais įveikęs Allaną Lawrence. Smūgio susilaukė 1975 m. parlamento rinkimuose, kuriuose 1971 m. išsikrovotas 78 atstovų skaičius buvo sumažintas iki 51, konservatoriams atnešęs mažumos vyriausybę. Po poros metų teko skelbti naujus rinkimus, atstovų skaičių padidinusius iki 58. Jėga pilnai buvo atgauta 1981 m. su 70 atstovų.

W. Davis daug prisidėjo prie Britų Š. Amerikos akto pasirašymo ir jo paskelbimo oficialia konstitucija, remdamas ministrų pirm. P. E. Trudeau pastangas. Buvo gautas visų provincijų sutikimas, išskyrus Kvebeką valdančio premjero R. Levesque. Ontario provincijos reikaluose W. Davis buvo atsargus, vengdavo aštres-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Rudenėjantių gamtoje džiaugiasi antys ramioje užuovėjoje, kur neužklysta medžiotojai

Nuotr. Vyt. Maco

Lietuvių dienose daug jaunimo

Kanados lietuvių dienos Hamiltone ir gausūs jų renginiai

Dvidešimt devintosios Kanados lietuvių dienos, septintosios Hamiltone, prasidėjo š. m. spalio 2 ir baigėsi spalio 7 dieną. Jų dalyviai matė daugybę renginių — meno parodas, teatrinius vaidinimus, sporto rungtynes, koncertą, dalyvavo šokiuose, posėdžiuose, pamaldose...

Vitrazai ir nuotraukos

Spalio 2 d. buvo atidaryta vitražistės Vandos Bakšienės ir fotografo Vytauto Beniūso paroda City Library auditorijoje. Atidarymo žodį tarė vienos meno galerijos reikalų vedėja Ilona Stanaitytė iš Toronto.

Gana erdvioje bibliotekos patalpoje nuo sienų ryškiai švietė jaunos vitražistės V. Bakšienės kūrinių įvairiomis temomis. Dailininkė yra atsikėlus Kanadon iš Lietuvos tik prieš septynerius metus. Pradėjusi dirbti vitražų srityje savo tėvynėje, jo nenutraukė ir Kanadoje. Šioje parodoje ji iškabino 14 kūrinių įvairiomis temomis. Tik angliškaime sąrašas labai iškraipytas lietuviški jų pavadinimai (pvz. Gedimino Strolpas).

V. Beniūšis iškabino 30 nespaltvotų nuotraukų įvairiomis temomis. Vyrauja daugiausia žmonės. Kai kuriose nuotraukose matyti taikliai pagautas nuotaikos, pozos, vaizdai, veiksmas.

Tą patį vakarą ir toje pačioje miesto bibliotekoje, bet kitose salėse, buvo surengtas humoro vakaras, kurio programą atliko iš Niujorko atvykę aktorius Vitalis Žukauskas ir hamiltonietė E. Dauguvietė-Kudabienė. Dalyvavo šimtinė tautiečių, daugiausia iš Hamiltone.

Minėtąją parodą per keletą savaitės dienų aplankė daug kanadiečių, kuriems buvo paruošti aiškinamieji lapeliai anglų kalba.

„Vieno kiemo gyventojai“
Spalio 5, penktadienio va-

karą, miesto bibliotekos auditorijoje Hamiltone „Aukuro“ ir Toronto „Aitvaro“ aktoriai suvaidino Antano Rūko komediją „Vieno kiemo gyventojai“. Jungtinės jėgos davė žiūrovams gana gerai paruoštą scenos kūrinių, kuriame pavaizduota kelių vedusių ir nevedusių žmonių buitį, vedybinio gyvenimo šešėliai, ištraukiantys gana dažną žiūrovų juoką. O tų žiūrovų buvo apie 150.

Režisavo E. Dauguvietė-Kudabienė, vaidino: A. Totraitienė, E. Kudabienė, L. Mačionienė, A. Biškevičienė, Stp. Ramanauskas, V. Štutys, K. Bungarda, A. Mingėla. Jie visi vaizdavo gana ryškius charakterius, išskyrus A. Mingėlą, kuriam sunkiau sekėsi.

Jaunimo vakaras

Tą patį penktadienio vakarą, kai vyresnio amžiaus tautiečiai sėdėjo bibliotekos teatre ir žiūrėjo A. Rūko parašytos komedijos, jaunimas Hamiltone parapijos pastate — Jaunimo centre rinkosi šokiams, kurių rengimu daugiausia rūpinosi Angelė Krivinskaitė, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos Hamiltone skyriaus pirmininkė. Susirinko apie 250 jaunimo iš Hamiltone, Toronto, Otavos, Detroito, Ročesterio, Los Angeles ir kitų vietovių. Grojant diskotekinei muzikai, visi šauniai linkminosi, mezgė pažintis, naujonių senasias, naudodamiesi daugiausia anglų kalba.

Tautodailės paroda

Šeštadienio popietėse buvo atidaryta tautodailės paroda Convention Centre patalpoje. Joje lankytojai matė rontiškės A. Vaitonienės ir Tautodailės instituto Toronto skyriaus audinius bei įvairius kitokius rodimus. Jie visi atspindėjo lietuvių liaudies meną, pasiekusį gana aukštą meninį lygį.

Atidaromąjį žodį tarė Hamiltone miesto burmistras Bob Morrow ir perskaitė proklama-

ciją, skelbiančią Lietuvii savaitę. Vienos meno galerijos vedėja iš Toronto Ilona Stanaitytė anglų kalba supažindino svečius su lietuvių tautodailės ir Tautodailės instituto veikla. Be to, lankytojams buvo paruošta informacija anglų kalba, išsamiai supažindinanti kitatautį su lietuvių tautodailė. Ją paruošė dail. A. Tamošaitis. Atidaryme dalyvavo apie 40-50 asmenų. Vėliau parodą lankė gausūs Lietuvos dienų dalyviai ir kitataučiai.

Šeštadienio balius

Šeštadienio vakaras buvo skirtas vienai pramogai. Į erdvią „Convention Centre“ salę susirinko per 700 asmenų. Matėsi nemažai jaunų veidų. Tai daugiausia ansamblių nariai, suvažiavę dalyvauti skemadienio koncerte, krepšinio, ledo ritulio žaidėjai, golfininkai. Meninės programos nebuvo, nes jos pakankamai buvo kituose renginiuose. Be to, tokia proga susirinkę žmonės nori pasikalbėti, susitikti senus pažįstamus, pasiūkti, atsisveikinti įvairiais gerimais. Visus linksmino 10 asmenų orkestras, vadovaujamas J. Vaičiūso. Pertraukų metu pasižymėjusiems sportininkams buvo įteikti iškovoti žymenys, parduvinėjami loterijos bilietai.

Sekmadienio pamaldos

Hamiltone katalikų katedra, kurioje telpa tūkstantis žmonių, 2 v.p.p. jau buvo pilna lietuvių maldininkų. Jungtinis choras, sudarytas iš Hamiltone Aušros Vartų ir Toronto Prisiikimo parapijų, laukė pamaldų pradžios. Solistai V. Verikaitis ir A. Pakalniškys sugiedojo po vieną giesmę. Pagaliau pajudėjo vėliavų procesija, paskui į septyni kunigai, vienas dijakonas ir vysk. P. Baltakis, OFM. Pasigirdo giesmės „Apsaugok Aukščiausias“ ir „Pulkim ant kelių“.

Po įvadiniių maldų liturgi-

(Nukelta į 2-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

METINIS BRITANIJOS KONSERVATORIŲ PARTIJOS SUVAŽIAVIMAS Brightone galėjo pasibaigti beveik visišku vyriausybės netekimu. Viešbutyje, kuriame buvo apsigyvenusi premjerė M. Thatcher su savo ministrais ir kitais suvažiavimo dalyviais, nakties metu sprogo arių IRA grupės padėta bomba, nužudžiusi keturis asmenis, sužeidusi 32. Ji buvo paslėpta po grindimis penktame ar šeštame aukšte. Sprogimas sugriovė viršutinius aukštus ir dalį žemesnių aukštų. Visiškai sunaikinta buvo premjerės M. Thatcher prausykla, bet išliko nepaliestas kambarys, kuriame ji ruošėsi baigminei suvažiavimo kalbai, ir miegamasis su jau miegančiu jos vyru. Sužeistųjų eilėse yra pramonės ministris N. Tebbitas, konservatorių partijos veikėjas parlamente J. Wakehamas ir Australijos ambasadorius Britanijoje A. Parsons. Aštrių priekaištų susilaukė nepakankamas dėmesys vyriausybės saugumui užtikrinti. Nelogiškas buvo visų jos narių apgyvendinimas tame pačiame viešbutyje, policininkai, netikrinę įeinančių bei išėinančių žmonių. Kaltę dėl bombos sprogdimo prisiėmė IRA grupės atstovai. Policija suėmė du įtariamus asmenis, bet oficialiai jų neapkalto bombos padėjimu. Bomba galėjo būti padėta dar prieš partijos suvažiavimą. Viešbutis buvo patikrintas su sprogmenis užuodžiančiais šunimis, neradusiais nieko. Spėjama, kad jų uoslę sumenkino bombos padėjimas po kietomis grindimis.

Kritikavo darbiečius

Aštrios kritikos konservatorių suvažiavime susilaukė prieš savaitę įvykusi metinė darbiečių partijos konferencija, pasisakiusi už branduolinių JAV ginklų išvežimą iš Britanijos bei jos pačios branduolinio arsenalo sunaikinimą, rėmusi angliakasių unijos vado A. Scargillo š. m. kovo 12 d. pradėtą streiką dėl 20 nuostolingų kasų uždarymo. Valdžios atstovai marksistų A. Scargillą pavadino antroju Hitleriu, siekiančiu demokratijos pašalinimo, valdžios nuvertimo. Teismas pripažino, kad jis dviejose vietovėse pradėjo nelegalius angliakasių streikus be visų unijos narių balsavimo. Už teismo ignoravimą A. Scargillas susilaukė \$1.600 vertės finansinės baudos, unija — \$325.000. Baudos A. Scargillas neskuba mokėti, matyt, norėdamas susilaukti kalėjimo bausmės. Jo suėmimas galėtų įšudinti kitų karingų unijų vadus naujai streikų bangai.

Kolumbo keliais

Popiežius Jonas-Paulius II savo 24-tą kelionę paskyrė trumpiems apsilankymams Ispanijoje, Dominikos respublikoje ir Puerto Rike. Kelionė buvo susieta su Kristupo Kolumbo, išplaukusio iš Ispanijos, Amerikos kontinento bei jos salų suradimo 500 metų sukaktimi. Su šia sukaktimi yra susieta ir krikščionybės pradžia Naujajame pasaulyje. Dabartinėje Dominikoje K. Kolumbo keliais

Šiame numeryje:

Ateities renginiai

Reikalinga nauja linkmė didiesiems mūsų renginiams

Lietuvių dienose daug jaunimo

Šių metų Kanados lietuvių dienos ir gausūs jų renginiai

Jaunimas ryžtasi platesnei veiklai

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo užmojai bei nutarimai

Artimi, bet nepažįstami kaimynai

Švedų spauda apie Estijos, Latvijos, Lietuvos likimą

Mūsų laikų Cinoberis

Pogrindis apie išsivimusį pasakos veikėją ir partiją

Jaunimas ir jo tikėjimas

Iš svarstybių kazimieriniame kongrese Kanados Toronte

Pabandyk savo laimę knygose!

Ar verta jaunimui skaityti lietuvių rašytojų knygas?

Kelionė su spaudos darbuotojais

Etninės spaudos ekskursija po plačiąją Ontario provinciją

Atviras laiškas

Dr. K. Eriņgis apie kazimierinio kongreso manifesto paskleidimą

Švento Kaimiero lietuviškumas

Ištrauka iš kun. prof. P. Rabikausko paskaitos kongrese

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, mėmė — \$25
(Amerikoj — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Kardinolas Josyf Slipij mirė Romoje 1984 m. rugsėjo 7 d., sulaukęs 92 m. amžiaus. Prieš išvykdamas Kanadon, jo palaikė Sv. Sofijos ukrainiečių šventovėje aplankė ir prie jų meldėsi Sv. Tėvas Jonas-Paulius II. Jis ukrainiečiams pareiškė, kad kard. Slipij buvęs visuose varguose bei kančiose kilusiu spinduliuojančio tikėjimo pavyzdys. Slipij kunigū išventintas 1917 m. Kai rusai komunistai 1939 m. užėmė Ukrainą, jis buvo Lvovo kunigų seminarijos rektoriui. Tais pačiais metais konsekruotas titulinis arkivyskupas ir paskirtas Lvovo arkivyskupo pagalbininku. 1944 m. Lvovo arkivyskupas mirė kalėjime, ir Slipij buvo paskirtas Lvovo arkivyskupu. 1945 m. už pasipriešinimą komunistų norams prijungti ukrainiečių Rytų apeigų katalikus prie ortodoksų, arkiv. Slipij, kartu su likusiais katalikais penkiais Ukrainos vyskupais, buvo išvežtas į Sibiro darbų stovyklas, iš kurių 1963 m. Sv. Tėvo Jono XXIII pastangomis jis buvo išlaisvintas ir apgyvendintas kaip tremtinys Vatikane. Popiežius ta proga jam suteikė vyriausiojo Ukrainos arkivyskupo ir primo titulą, o 1965 m. jį pakėlė kardinolu.

Kremlius išsiderėjęs iš Vatikano, kad kard. Slipij viešai nekalbės prieš sovietiskąjį komunizmą, tačiau kankinys kardinolas nesiliovė visur aiškiai bei viešai skelbęs prievartinį ukrainiečių katalikų prijungimą prie ortodoksų, visos ukrainiečių krašto hierarchijos sunaikinimą ir žiaurų tikinčiųjų persekiojimą. Jis taipgi reikalavo, kad popiežius įsteigtų atskirą ukrainiečių patriarchatą ir jį paskirtų patriarchu. Paulius VI atsisakė tokį patriarchatą steigti, nurodėdamas, kad tikrai kardinolui esant savoje teritorijoje toks veiksmas pagal K. Bendrijos įstatymus esąs įmanomas. Jonas-Paulius II irgi laikėsi to paties dėsno, tačiau 1980 m. jis susaukė pirmąjį išieivijos ukrainiečių vyskupų sinodą, tame sinode paskyrė kardinolą Slipij įpėdiniu arkiv. Mirosław Lubachivsky ir suteikė ukrainiečiams beveik visą su patriarchatu susijusias teises — kardinolui Slipij, o vėliau jo įpėdiniui, šaukti ukrainiečių vyskupų sinodus, juose spręsti ukrainiečių katalikų reikalus ir parinkti naujus kandidatus į ukrainiečių vyskupus. Kard. Slipij palaidotas Romoje. Laidotuvių apeigas atliko jo įpėdinis arkiv. Lubachivsky, pamokslė pavadindamas kardinolą ištikimybės, pasiaukojimo, ištvermės bei drąsos simboliu ne tik ukrainiečiams, bet ir visam pasauliui. Laidotuvėse dalyvavo per 1.000 ukrainiečių katalikų, suvažiavusių iš įvairių pasaulio kraštų.

Sv. Patriko katedroje Niujorke rugsėjo 9 d. buvo iškilmingai paminėta Sv. Kazimiero 500 metų sukaktis Mišiomis, kurias atnašavo arkivyskupas O'Connor su keliolika lietuvių kunigų, dalyvaujant 2000 lietuvių. Pamokslą pasakė vyskupas pagalbininkas Ahern, primindamas didvyrišką lietuvių kovą už krikščioniškąjį tikėjimą ir dabartinio Sv. Tėvo rūpestį Lietuvos likimu. Arkivyskupas O'Connor, praėjusią vasarą mokėsis ispanų kalbos, pasveikino lietuvių jų kalbos žodžiais ir pakvietė sekančiais metais šioje katedroje pradėti šeštąjį sv. Kazimiero šimtmetį. Tuo atveju, jei bus pakviestas, atnašaus Mišias lietuvių kalba. Pamaldose dalyvavo ir tuo metu dar neįšventintas vyskupas kun. P. Baltakis, OFM. Prieš arkivyskupas uždejo ant jo galvos savo mitrą, iškėlė ganytojo lazda. Šią iškilnę, surengtą specialaus lietuvių komiteto, plačiai aprašė laikraščiai — "Newsday", "Catholic New York" ir kt. Jie pažymėjo, kad prieš minėtas Mišias L. J. Kojelis iš Vašingtono perskaitė JAV prez. R. Reagano laišką, kvie-

čiantį lietuvių ta proga pamąstyti apie kovą už religines ir civilines teises Lietuvoje.

Lietuvos atstovas JAV-bėms dr. St. Bačkis, dalyvavęs vyskupo P. Baltakio šventimų iškilnėse, savo sveikinimo žodyje pareiškė: "Jungiuosius visų lietuvių dėkingumą Sv. Tėvui už Jūsų paskyrimą vyskupu lietuviams už tėvynės ribų ir nuoširdžiai Jus sveikinu Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu su šiomis aukštoms pareigoms. Popiežius Jonas-Paulius II, skirdamas Jus vyskupu, įvertino ligi šiolinį Jūsų darbą Dievo bei Bažnyčios garbei ir parodė Jums pasitikėjimą bei palankumą, kurį paryskina dar ir Jūsų konsekravimo iškilnėse buvimas Jo Ekscelencijos arkivyskupo Pio Laghi, Sv. Sosto pronuncijaus.

Visi lietuviai su džiaugsmu sutiko Jūsų paskyrimą vyskupu, kartu su padėka popiežiui, kuris mūsų tautai savo lietuviškame pamokslė 1984.VIII.25, laikydamas lietuvių kalba šv. Mišias Castel Gandolfo, pasakė: "Esu su jumis širdimi, mintimis, malda... Popiežius yra su jumis, su jumis yra Romos Bažnyčia, su jumis yra visuotinė Bažnyčia, kuri Jūsų neužmiršta... Jaučiu dvasinę vidinę vienybę su Lietuvos Bažnyčia ir su Lietuvių tauta". Primindamas šiuos Sv. Tėvo žodžius, esu tikras, kad lietuvių visuomenė su pagarba ir dideliu dėmesiu visuomet priims Jūsų Ekscelencijos skelbiamą tikėjimo ir vilties žodį, ypačiai kada mes visi esame susirūpinę mūsų tautos likimu ir norime, kad taip pat laisvas pasaulis atkreiptų į tai dėmesį ir suteiktų pagalbos atgausti Lietuvoje tikėjimo laisvę ir Lietuvos valstybės nepriklausomybę".

Pasaulio liuteronų sąjungos suvažiavimas, įvykęs š. m. liepos mėnesį Vengrijos Budapešte, nauju pirmininku išrinko Vengrijos liuteronų vyskupą Zoltan Kaldy. V. Vokietijos laikraštis "Mannheimer Morgen" 1984.VII.30 ir 1984.VIII.6 laidose pateikė kritiškų pastabų. Esą suvažiavime dalyvavo 320 atstovų iš įvairių kraštų, kuriuose gyvena 54.000.000 liuteronų. Jie priėmė 20 nutarimų, kritikuojančių vakariečių ūkinę sistemą, izraeliečių okupaciją Libane, amerikiečių vadovaujamą ginklavimosi bei gąsdinimo politiką, smerkiančią karinę tarnybą ir siūlančią įvesti jos vietoje darbo tarnybą, atominę ginklavimąsi. Kai kurie suvažiavime dalyvavę vyskupai pasisakė prieš per didelį dėmesį socialiniams bei politiniams klausimams ir per mažą — teologiniams. Visiems krito į akis nutylėjimas Vengrijos liuteronų Bendrijos padėties ir jos vyskupo Z. Kaldy veržimasis į Pasaulio liuteronų sąjungos pirmininkus. Pastarasis buvo uždraudęs savo kunigams kelti suvažiavime vietines problemas. Kai vienas vokiečių atstovas, gavęs informaciją iš vengrų kunigų, bandė tai daryti, suvažiavimo vadovybė buvo pagrašintą išstėmimu. Vienas pagrindinių prieštarių vyk. Z. Kaldžiui — jo prosocialistinė teologija, kuri nepakenčia jokios kritikos ir yra palaikoma net su komunistinės valdžios parama.

Vysk. Liudvikas Povilonis, Kau- no ir Vilniaus vyskupijų apšaltinis administratorius, tarnybiniais reikalais lankosi Romoje. Jį priėmė Sv. Tėvas Jonas-Paulius II rugsėjo 28 d. ir išklauzė jo pranešimą apie K. Bendriją Lietuvoje, po to pakvietė pietums. Spalio 3 d. vysk. L. Povilonis dalyvavo bendroje Sv. Tėvo audiencijoje ir pastarajam iškėdė dovanas — Lietuvoje išleistą sv. Kazimiero medalį, Šiluvos bazilikos nuotraukų albumą, išėjusius iš spaudos lietuviško Mišiolio tomus. Spalio 14-17 d.d. vysk. L. Povilonis lankėsi Portugalijos Fatiemoje ir dalyvavo Europos katalikų vyskupų suvažiavime. Lietu- von grįš spalio 24 d. Kun. J. Stš.

Lietuvos kankinių parapijos metinėje šventėje-atlaiduose Mississaugoje buvo surengta procesija, kurioje lietuaitės barstė gėles, lygiai taip, kaip Lietuvoje

Lietuvių dienose daug jaunimo

(Atkelta iš 1-mo psl.)
nius skaitymus atliko G. Grušas iš Los Angeles, S. Bersėnaitė iš Toronto ir J. Kristolaitis iš Hamiltono; aukų maldas skaitė A. Krivinskaitė. Aukojimo dovanas atnešė: š. Kazimiero paveikslą — D. Grajauskaitė, dr. V. Kvedaras; Lietuvos trispalvę — K. Deksnys, V. Stanevičienė; vandenį, vyną ir ostijas — B. Mačys, E. Liaukienė.

Pamokslą pasakė vysk. P. Baltakis, primindamas Lietuvių dienų prasmę, išieivijos religinę bei tautinę paskirtį, jos ryšį su kenčiančia tauta už Geležinės uždangos.

Giedojo minėtas jungtinis choras, vadovaujamas muzikės D. Deksnytės-Powell, sol. V. Verikaitis, vargonuojant muz. J. Govėdū.

Pamaldos baigtos Lietuvos himnu ir Maironio giesme "Marija, Marija". Pastaroji buvo giedama einant procesiją nuo altoriaus. Procesijoje dalyvavo vėliavos — Kanados, Lietuvos, ramovėnų, katalikų moterų, skautų, ateitininkų, šaulių.

Evangelikams pamaldas laikė kun. P. Dilys iš Toronto "Faith Lutheran" šventovėje. Dalyvavo apie 80 asmenų. Giedojo torontiški choras. Atitinkamą pamokslą pasakė taip pat kun. P. Dilys, žvelgdamas į Sv. Raštą ir dabartinę lietuvių tikrovę.

Didysis koncertas

Iš pamaldų dalyviai skubėjo į Mohawk kolegijos auditoriją, kur viskas jau buvo paruošta didžiajam Lietuvių dienų koncertui. Pagrindinės auditorijos prieškalyje buvo įrengta lietuvių tautodailės paroda. Lietuviai mažai dėmesio tekreipė į ją; skubėjo koncerto auditorijon. Gaila, nes parodoje buvo įdomių ir vertingų dalykų. Pvz. buvo ištatytas Jono Tarvydo iš gimtinės medžio padarytas paveikslas, vaizduojantis lietuvišką tėviškę. Buvo ir kitų įdomių ro-dinių, surinktų iš įvairių savininkų. Dauguma jų — šios parodos rengėjų R. Pakalniškienės ir E. Bajoraitienės nuosavybė. Jų liudijimu, šią parodą matė nemažai kanadiečių.

Koncerto auditorija buvo pilnutėlė dalyvių — apie 1000, o programos atlikėjų — apie 200. Vien choristų buvo arti 100 (Hamiltono AV, Toronto Priskikėlmo, Londono "Pašvaiste", Montrealio "Pavasaris", Otavos "Ramunėlės", Hamiltono "Aidas"), kita tiek šokių iš Montrealio, Toronto, Hamiltono.

Nuaidėjęs Kanados himnui, scenoje pasirodė gausus jungtinis choras, kuris atliko Faust Strolis "Sibiro giesmę" ir "O, Kazimierai kilnus". Solo dalį atliko V. Verikaitis, dirigavo D. Viskontienė. Nuotaiškai pritaikyta invokacija perskaitė kun. J. Liauba, OFM. Visai šiai įžangai mistinė nuotaiška sudarė baltais drabužiais apsirengusios lietuaitės su žibintais rankose, kurie priminė Sibire žuvusius tautiečius.

Rengėjų komiteto pirm. K. Deksnui tarus trumpą atidarymo žodį, jungtinis Toronto ir Hamiltono šeštadieninių mokyklų choras, diriguojamas D. Viskontienės, akompanuojamas J. Govėdo, sudainavo tris lengvas ir skambias dainas. Viena daina buvo palydima trimis ksifonais (Gurklytė, Pargauskaitė, Mickevičienė). Šis choras susilaukė

daugiausia plojimų. Tai buvo graži šio koncerto staigmena.

Lietuvių dienų dalyvius pasveikinus valdžios pareigūnams — srities administratori Ann Jones ir miesto burmistrai Bob Morrow, sceną užvaldė tautinių šokių vienetai, sudarę ištisą pyne, paskui chorai, kanklininkų grupė. Dirigavo pakaitomis — D. Viskontienė ir D. Deksnys, o akompaniatoriaus našta visoje programoje teko J. Govėdū, kuris ją nešė gana lengvai ir meistriškai.

"Žydintis lankų vėjas"

Po 15 min. pertraukos, pakaitus dekoracijas, gausūs žiūrovai galėjo gerėtis Gasparo Velickos pjesė "Žydintis lankų vėjas". Tai spalvingas lietuviškos kaimo buities kūrinys, kuriame žymi dalis tenka chorui, šokių grupėms. Tokiam dainos bei šokio fone vyksta aktorių pokalbiai, mezgasi meilės siūlai ir baigiasi dviejų jaunuolių apsisprendimu išsikimai meilei.

Išskyrus niujorkietį Vitalį Žukauską, visi aktoriai buvo iš Hamiltono. Malonu buvo matyti vaidinantį jaunimą. Kai kurie jų, kaip O. Žukauskaitė, O. Stanevičiūtė, E. Labuckas, vaidino pasigėrėtinai. Nemažai humoristinių momentų įnešė akt. V. Žukauskas.

Šią pjesę scenon išvedė — rež. E. Kudabienė, tautinių šokių vadovė G. Breichmanienė, choro vadovė D. Deksnytė ir kiti.

Pagaliau pasigirdo maršas "Ramovėnai žengia", reiškęs pabaigą programos kuri truko 3 val. ir 15 min. Scenon susirinko atlikėjai, kurie vos sutilpo joje. Išsiriakavo vadovai, atsirado padėkos gėlės. Nuoširdžiu žodžiu visiems padė-

kojo KLB Hamiltono apylinkės prim. B. Mačys ir KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius. Visą šventę vainikavo Lietuvos himnas, galingai skambėjęs erdvoje auditorijoje.

Leidiny

Tešiant tradiciją, buvo išleistas ir šių Kanados lietuvių dienų leidinys su spalvotu klevo lapu (geltona, žalia, raudona) ir specialiai nupieštu ženklų. Tiktai įrašas turėtų būti daugiskaitoje, nes jau kuris laikas šis renginys vadinamas Kanados lietuvių dienomis. Šiais metais jos prasidėjo spalio 2 ir baigėsi 7 d.

Leidiny gražiai išleistas, gausiai iliustruotas. Redagavo St. J. Dalius, viršelį piešė G. Fronczak. Jame gana daug informacijų apie Hamiltoną, gal net per daug. Leidiny turėtų būti ne Hamiltono, o Kanados lietuvių dienų metraštis, apimantis žymiai plačiau. Renginių programos galėtų būti sutelktos į vieną sekciją. Pridėtas žemėlapis padėtų orientuotis iš kitur atvykusiems, juo- ba, kad leidiny buvo platina- mas keletą dienų. Tai pageidavimai, į kuriuos reikėtų atsi- žvelgti ateityje.

Sportiniai renginiai

Kanados lietuvių dienų programoje įrašyti ir sportiniai renginiai — ledo ritulio, krepšinio rungtynės, golfo varžybos. Šis korespondentas tuose renginiuose nedalyvavo, tad ir aprašymo pateikti negalėjo. Reikia manyti, kad patys sportininkai tuo pasirūpins. Apgailėtina yra tai, kad sportinių vienetų nematyti Kanados lietuvių dienų leidinyje. Jame gražiai išsiriakavę dainos, šokių ir kanklių vienetai, bet nėra sporto klubų, kurie dalyvavo programoje. Bv.

A+ STASIUI JUKNEVIČIUI

mirus,

jo žmoną KONSTANCIJĄ, dukras — RITĄ ir GENĘ
su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame —

I. J. Nacevičiai
J. Glizickas

A+ BRONIUI VILIMUI

mirus,

jo žmoną ONUTĘ, jos sesutę ZOSĘ ir kitus gimines
nuoširdžiai užjaučiame —

J. Jurėnas su šeima

Elzė Kinčienė

A+ BRONIUI VILIMUI

mirus,

jo žmoną ONUTĘ, jos sesutę ZOSĘ ir kitus gimines
nuoširdžiai užjaučiame —

Juozas Jurėnas
su šeima

Petras Jurėnas
su šeima

Morta Jurėnienė ir sūnus

Pasirenkant laidotuvių namus

**Brolių Brown laidotuvių namų
ROSS CRAIG KOPLYČIA**
turi puikias patalpas pigiomis kainomis

- Patirtis laidojant katalikų apeigomis
- Erdvūs, patogūs lankymo kambariai
- Jaukūs saliniai su kava ir sausainiais
- Du erdvūs šešių durų "Cadillac" limuzinai, prieinami kiekvienai šeimai
- Maldų kortelės anglų ir lietuvių kalbomis, apdengtos specialia apsaugine medžiaga
- Baldakimas apeigoms kapinėse šeimos bei draugų apsaugai nuo blogo oro
- Kėdės šeimos nariams sėdėti apeigų metu kapinėse
- Du policijos pareigūnai palydai į kapines kiekvienų laidotuvių
- Iš anksto sutartas bei iš dalies apmokėtas planas, nepakeliantis laidotuvių kainos
- Pervėžimas į bet kurią užmiestinę vietovę
- Erdvi autoalkės
- Patogi, centrinė vieta

Rinkdamiesi laidotuvių namus, palyginkite mūsų kainas bei teikiamas paslaugas

Ross Craig Chapel
Brown Bros. Funeral Homes
1357 Queen Street West (at Lansdowne) Toronto
K. Neil Webster, Mgr. Tel. (1-416) 532-4446

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka (vairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mohawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikiški baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Pasiruošusios išeiti peticiją kardinolui Carteriui Toronto katedroje šv. Kazimiero sukakties kongreso metu RITA RUDAITYTĖ ir RŪTA GIRDAUSKAITĖ. Už jų matyti KLB krašto valdybos pirm. adv. A. PACEVIČIUS, PLB pirm. V. KAMANTAS, "Interreligious Task Force" organizacijos atstovė G. INTRATOR. Vėliau minėtą peticiją kardinolas iškėlė šv. Tėvui JONUI-PAULIUI II. Joje prašoma rūpintis kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus išlaisvinimu iš sovietinių lagerių

Jaunimas ryžtasi platesnei veiklai

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas ir ateities planai

V. UTENIS

Antrasis P. Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas paruošė visą eilę rezoliucijų. Svarstydamai jas, jaunimo atstovai turėjo galvoje tai, kad "lietuviai, kovodami Lietuvoje už jos laisvę, tuo pačiu kovoja ir už mus — lietuvių laisvajame pasaulyje, netekusius brangios tėvynės; todėl ryžtasi ir toliau kovoti už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą."

Suprasdami, kad visa, kas garsina Lietuvos vardą, yra rezistencinė veikla, PAL jaunimo suvažiavimas vienbalsiai priėmė sekančias rezoliucijas.

1. Raginti P. Amerikos kraštų jaunimą vesti propagandą per vietinę spaudą apie savo veiklą ir tuo atkreipti į Lietuvą skaitytojų bei spaudos dėmesį. 2. Panaudoti spaudos žinias, nepalankias Sovietų Sąjungai (pvz. keleivinio Korėjos lėktuvo nušovimas), protestui ir priminimui apie dabartinę Lietuvos padėtį. 3. Panaudoti progas, kaip pvz. sovietų baletų gastroles, sportininkų, diplomatų ir politikų vizitų, reikšti lietuvių nepasitenkinimą dėl Lietuvos okupacijos. 4. Raginti P. Amerikos lietuvių jaunimo sąjungas organizuoti laišku siuntinėjamą politiniams Lietuvos kaliniams, jų giminėms ir siųsti protesto laiškus, siekiant pagelbėti tiems tautiečiams, apie kurių blogą padėtį sužinojo per "Kroniką" ir kitus pogrindžio leidinius. 5. Skatinti P. Amerikos lietuvių jaunimą aktyviai įsijungti į informacijos pasiekimo programą, veikiančią tarp visų P. Amerikos lietuvių Bendruomenių. 6. Siekti kitų pavertę tautų bendruomenių tautos mūsų lietuviškas interesus ginti. 7. Priešintis masyvinei sovietų infiltracijai P. Amerikos universitetuose ir gimnazijose, raginant jaunimą platinti tose vietose dokumentuotą medžiagą, rodančią tikruosius sovietų kėslus.

Ateities užmojai

Jaunimas pabrėžė reikala dalintis Lietuvos jaunimo vargais ir rūpesčiais, perduodant visą aktualią medžiagą Vakarų pasauliui. Tam tikslui nartata prašyti informacijos iš lietuvių informacijos centro, vadovaujamo kun. K. Pugeviciaus, skleisti informaciją per vietinius susirinkimus ar pobūvius atsisaukimais ir kita informacine medžiaga. Ieškoti būdų daugiau susipažinti su Lietuva ir jos problematika, žiūrint pogrindžio filmus, skaitant pogrindžio spaudą, sekant lietuviškąjį gyvenimą. Jaunimo sąjungų valdybos turi stengtis išleisti savo krašto kalbą leidinį apie svarbesnius Lietuvą liečiančius įvykius ir apie naujausią lietuvių veiklą pasaulyje. Dalyvauti vietiniuose festivaliuose ir jų metu su pažindinti svečiatuščius su Lietuva bei jos kultūra.

Jaunimas nutarė suorganizuoti bent du suvažiavimus — stovyklas prieš Šeštąjį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Australijoje 1987-1988 m. ir jame aktyviai dalyvauti. Suprasdamas lietuvių kalbos svarbą, jaunimas pabrėžia vertėjų naudingumą, kad P. Amerikos lietuvių jaunimo atstovai pilnai suprastų ir geriau įsijungtų į jo darbus. Se-

kančio PAL jaunimo suvažiavimo rengimu rūpinsis Kolumbijos ir Venezuelos lietuvių jaunimo sąjunga.

Galiausiai jaunimo suvažiavimas remia Venezuelos lietuvių Bendruomenės krašto valdybos ir visų kitų pastangas įieškoti lietuvių sielovadaui naujo kunigo, kad parapijos veikla ateityje galėtų būti užtikrinta.

Jaunimo rezoliucijų komisiją sudarė inž. Antanas Baronas, Kęstutis Slotkus, Guoda Antanaitė ir Sandra Saldytė-Mažeikienė.

Atsiveikimo žodžiai

Paskutinieji kalbėtojai buvo Venezuelos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Aras Mažeika ir Venezuelos lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. dr. Vytautas Dambra.

"Aš esu per arti įvykių, kad galėčiau kongresą kritiškai vertinti, — kalbėjo VLB pirmininkas, — todėl dekodamas galiu tik atsipaštyti. Būdami negausūs, mes siekiame aukštai, nes maži ir menki dalykai kraujo nesildo. Pirmą kartą istorijoje jaunimas ir vyresnieji suvažiavimą ir kongresą pilnai pateisino. Tai galėtų tarnauti pavyzdžiu kitiems, kad nebūtina amžius, o jauna dvasia viską lemia.

"Iš tikro, per šį Kongresą, panaudodami televiziją, mes pasiekėme kelis milijonus žmonių. Per spaudą mes reguliariai pasiekėme šimtus tūkstančių. Tai faktas. Mums trūko tik gausios mūsų pačių dalyvavimo". Pirmininkas sakėsi negalįs išnarplioti mįslės, kaip mūsų svečias Linas Kojelis galėjo palikti Baltuosius rūmus Vašingtone rinkinio vajuas įkarštyje ir pasiekti Venezuelą, kai kitiems šiame krašte buvo per sunku surasti kelią į visą eilę lietuviams ir Lietuvai garbę nešančių kongreso renginių.

Dekodamas svečias iš JAV, delegatams iš Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Urugvajaus ir Venezuelos, pirmininkas taip pat dėkojo jaunimui, o ypačiai artimiausiam savo talkininkui Arui Mažeikai.

"Šv. Kazimiero mokytojas Kallimach yra pasakęs, jog šv. Kazimieras galėjo tiksliai negimti, o gimes galėjo būti tiksliai šventuoju. Norėčiau, kad apie kiekvieną šio baigiamojo posėdžio dalyvį irgi būtų pasakyta: šie lietuviai galėjo tiksliai negimti, o gimę — tiksliai būtų kovotojai už Lietuvos laisvę. Tad visi ryžkimės Lietuvai ir ištėsėkime!"

Kongreso darbai buvo baigti Tautos himnu.

Mišios televizijoje

Prieš vykdami prie jaunimo surengto laužo, kongreso dalyviai turėjo progą iškalbėti Venezuelos lietuvių kongreso Mišias televizijoje ir antrą pogrindžio filmą. Danutė Rosales čia pat vertė vyskupo Miguel Delgado pamokslą ir televizijos kalbėtojo kun. Miguel Diaz dvidešimties minučių dokumentinę apybraižą apie lietuvių meilę Dievui ir savo kraštui. Pasakojimo metu vaizdas keitė vaizdą, buvo rodomi Lietuvos simboliai, gamta, šventovės, Lietuvos ir pasaulio menininkų kūriniai, vaizduojantys šv. Kazimierą,

lietuvių kančias Sibire, "LKB kroniką", disidentus, keturių mergaičių parašytą Sibiro maldaknygę, lietuvių leidinius šv. Kazimiero sukakties proga — net Venezueloje išleisto straipsnių rinkinio pavyzdžius.

Vyskupas Delgado priminė, kad Lietuvos valstybė atsirado aštunt Europos civilizacijai. Priėmusi krikščionybę, ji išliko ištikima Katalikų Bendrijai net sunkiausiose bandymų valandose.

Kun. Miguel Diaz 20 minučių programoje kalbėjo dar su didesniu užsidegimu. Tai geriausia, labiausiai dokumentuota ir estetiškai perteikta programa apie Lietuvą galbūt visoje lietuvių tremties istorijoje. "Tai tauta, kuri kovoja prieš bedieviškąjį komunizmą pasirengusi kentėti už Kristų ir savo kraštą su nepalaužiamu tikėjimu ir nesutepta trispalve". Kalbėtojas gyrė lietuvių prisirišimą prie savo žemės, kėlė jo įgimtą menišką širdį — meilę muzikai, menui ir dalei, rodė pavyzdžiu visiems venezueliečiams, kaip išlaikomas tikėjimas, tautos meilė, nepaisant persekiojimo, kalėjimų, kankinimų ir Sibiro. Ta pati dvasia tebeviešpatauja ir tremtyje, kur lietuvis nepalieka jokio akmens nepajudinto, rodydamas ištikimybę Kristui ir savo pavergtai tautai.

Čia kalbėtojas suminėjo kultūrinius lietuvių laimėjimus, rodydamas anglų kalboje leidžiamo "Lituanus" tris numerius, su geltonos žalios-raudonos spalvos viršeliais, pabrėždamas kūrybinį lietuvių vitališkumą, kuris yra pastebimas ir Venezueloje.

Kalbėtojas baigė programą primindamas įrašą Kražių bažnyčios varpe: "Kazimierai, nuostabūs žemėje, dar nuostabesnis danguje". Parafrazuodamas kun. Diaz pareiškė: "Lietuviai, tvirti bei narsūs žemėje, yra dar tvirtesni ir narsesni danguje."

Dr. Edmundas Lenkauskas atvirai pasakė: "Mes Amerikojame tokios programos neturėjome; ji mums neprieinama, lygiai kaip nepasiekiami mums ir jūsų laimėjimai, užkariaujant vietinę spaudą".

Prie laužo

Pagaliau — naktis prie laužo. Jaunimo programa. Nuosirdūs pašnekesiai. Pasitenkinimas atliktu darbu. Ryžto žodžiai atečiai. Plaukia daina viena po kitos. Programa ir dainų tekstai rimtėja. Kongreso dalyvių širdis užvaldo Lietuvos partizanų dainos. Kaip senovėje vaidila su kanklėmis rankose apdainuodavo Lietuvos praeitį ir didybę, taip dabar prie laužo sėdi jauna Argentinos lietuvaite Adriana Jocyte ir savo skaidrių, lyriškų balsu kalba apie kraujo upelius, kuriuos išliejo Lietuvos miško broliai, apie jų didybę kovoje su negailestingu priešu. Dainuoja taip, kad kiekvienas žodis pasiekia ir jaudina širdis prie laužo ratu susėdusių seserų ir brolių, kuriuos negailestingasis likimas išbloškė iš tėvynės. Dainos žodžiai grūdina mano širdį. Pagalvoju: ką reiškia mūsų atliktas darbas prieš darbą ir aukas tų, kurių atminimą gerbiame, aidu kartodami jų skausmą ir kovoje gimusias dainas?

Pranešimas iš Švedijos

Artimi, bet nepažįstami kaimynai

Švedų dienraštis apie Estiją, Latviją, Lietuvą ir jas ištikusį likimą

Kitoje Baltijos jūros pusėje, 240 km nuo Stockholmo, gyvena trys tautos — beveik visiškai nepažįstami švedų kaimynai. Vos 20 metų tarp dviejų pasaulinių karų Estija, Latvija ir Lietuva buvo laisvi kraštai. Šiandien jie okupuoti.

Per paskutinį pasaulinį karą jie buvo iš žemėlapių išbraukti kaip nepriklausomos valstybės, Baltijos tautų istorija pasakoja apie pavergimą, pasipriešinimą, rezignaciją ir viltį.

Ir šiandien, po 40 metų okupacijos, estai, latviai ir lietuviai viliasi atgauti nepriklausomybę. Šių metų pavasarį pasirodė Švedijoje gyvenančio latvių žymaus veikėjo dr. Bruno Kalninio naujausia atsiminimų knyga "Kova dar nebaigta".

Stockholmo dienraštis "Svenska Dagbladet" 1984. VIII. 22 rašė, kad Baltijos valstybių istorija yra glaudžiai susijusi su Švedija. Estijos Talinas esąs pati artimiausia sostinė nuo Stockholmo. Latvijos miestas Ventspilį nuo Gotlando salos skiria tik 160 kilometrų.

Danams, lenkams, švedams, vokiečiams ir rusams Baltijos kraštai per šimtmečius buvo kovos laukas. Tačiau švedų valdymo laikais estai maloniausiai prisimena. Net ir Tartu universitetą įsteigė švedai.

Tas pats švedų dienraštis apie Lietuvą taip rašo: Lietuva kitados buvo stipri valstybė. XV š. ji buvo didelė Europos galybė. Vėliau ji sudarė sąjungą su Lenkija ir XVIII š. gale buvo užimta Rusijos. Tada prasidėjo rusinimas. Tautiniai pasipriešinimas buvo slopinamas iki 1905 m., kai rusų imperiją sudrebino pirmosios revoliucinės bangos. Pirmasis pasaulinis karas ir 1917 m. Rusijos revoliucija sudarė sąlygas Baltijos kraštams laisvai gyventi apie 20 metų.

"Svenska Dagbladet" tęsia: Lietuva tapo nepriklausoma 1918 m. vasario 16 d., Estija — vasario 24 d., Latvija — pavasario 18 d. Šiandien Baltijos kraštų mokyklo-

se vartojami sovietiniai istorijos vadovėliai teigia, kad nepriklausomybės laikams būdinga buvo "buržuazinė fašistinė diktatūra". Stockholmo laikraštis pažymi, kad Baltijos valstybėse niekada nebuvo tiek laisvės, kiek nepriklausomybės laikais, nors ir buvo kiek suvaržyta politinių partijų veikla. Žemės reforma išdalyjo dvarus, ūkis kilo, šalia privačių įmonių didelį vaidmenį turėjo kooperacija. Kultūros ir žmoniškumo srityje Baltijos tautos artėjo prie Vakarų. Mezgėsi ryšiai su kitomis Šiaurės valstybėmis, ne paskutinėje vietoje su Švedija. Švedų turistai mėgo lankytis šiuos kraštus, daugelis švedų laikraščių turėjo savo korespondentus Rygoje.

1939 m. rudenį Stalinas ir Hitleris susitarė pasidalyti Rytų Europą. Karo atveju Estija, Latvija ir Lietuva turėjo atitekti Sov. Sąjungai. Tai ir buvo įvykdyta 1940 m. birželio mėnesį. Sudarytos marionetinės vyriausybės, per šešias savaites praversti vadina-mieji "rinkimai", o rugpjūčio mėnesį Estija, Latvija ir Lietuva buvo pavertos dalinėmis Sov. Sąjungos respublikomis. Su sovietine okupacija prasidėjo masinis teroras. Kai kiais metais hitlerinė Vokietija užpuolė Sov. Sąjungą, sovietinį smurtą pergyvenusios Baltijos tautos pradžioje sveikino vokiečius kaip išvadotojus, tačiau šių tautų laisvę Hitleriui tiek pat terūpėjo, kiek ir Stalinui.

Kai 1944 m. vokieškuosius okupantus rusiškąjį okupantą varė lauk, apie 270.000 baltiečių pasitraukė nuo tariamų "išlaisvintojų". Tada daugiau kaip 30.000 estų ir Estijos švedų laiveliais atbėgo į Švediją.

"Svenska Dagbladet" baigia straipsnį taip: Švedija buvo pirmasis kraštas po hitlerinės Vokietijos, pripažinęs Baltijos valstybių prijungimą prie Sov. Sąjungos 1940 m. Vėliau buvo teigiama, kad Švedija nepripažįsta sovietinės okupacijos teisiskai, tik tai de facto. Lmb.

Paryžiaus kardinolas LUSTIGER, laikęs pamaldas Notre Dame katedroje šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjime. Prie jo — Prancūzijos lietuvių katalikų misijos vedėjas kun. J. PETROŠIUS ir Vasario 16 gimnazijos direktorius ŠMITAS. Pamaldose dalyvavo ir gimnazijos choras

10 dienų liaudies meno ekskursija Lietuvoje ir dvi naktys Helsinkyje

Nr. 103: 1984 m. spalio 3-17 \$1,599

Šios ekskursijos tikslas yra Lietuvos liaudies meno pažinimas; bus aplankyta Kaune meniškų dirbinių (monė: tautinių drabužių siuvimas, juostų audimas ir krepšelių pynimas)

Vilniuje — susitikimas su liaudies menininkais ir dainininkais, Verkių muziejaus lankymas, kančių muzikos koncertas

Druskininkai — gintaro apdirbimo įmonės lankymas

Rumšišės — liaudies buities muziejus ir liaudies muzikos koncertas.

Išvykstama iš Montrealio

Kitos 10 dienų ekskursijos Lietuvoje

Nr. 117: lapkričio 7-21: 10 dienų Vilniuje, 2 — Helsinkyje \$1,399

Nr. 128: Naujų metų sutikimas Lietuvoje gruodžio 28 — sausio 11 \$1,499

10 dienų Vilniuje, 2 Helsinkyje.

Visos kainos — JAV doleriais. Brošiūrų ir išsamesnių informacijų kreipkitės į "Baltic Tours" atstovą Kanadoje:

Algis Kazlauskis, 158 Geoffrey St., Toronto, Ont., M6R 1P5.

Tel. (416) 533-5964 arba

"Baltic Tours", 293 Auburn St., Newton, MA 02166, USA.

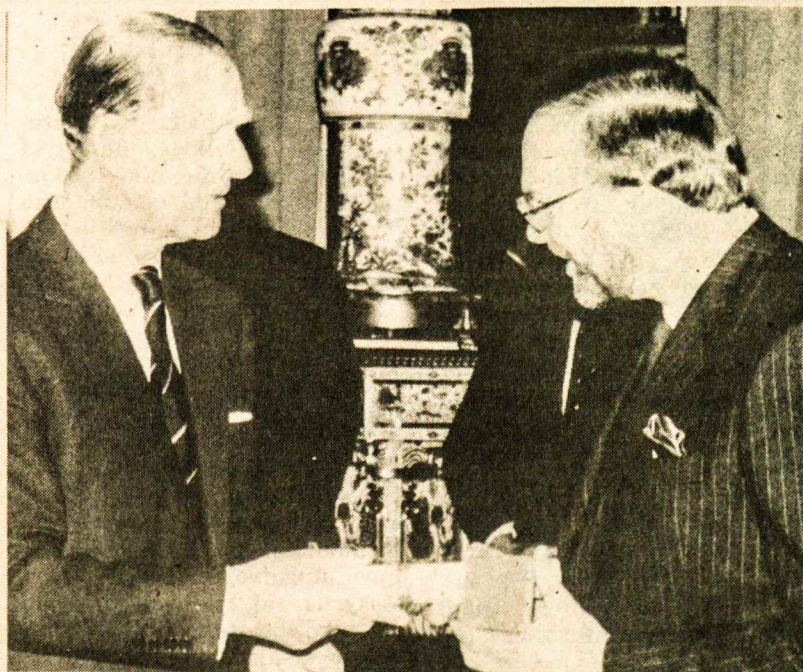
Tel. (617) 965-8080 arba (617) 969-1190

"Baltic Tours" tvarko:

* giminių iškviatimo dokumentus

* nuperka automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas Lietuvoje

* tarpininkauja palikimų sutvarkyme.

Anglikonų kunigas MICHAEL BOURDEAUX (dešinėje), kovotojas už religijos laisvę ir žmogaus teises Sov. Sąjungoje ir jos užimtuose kraštuose, prима Templeton premiją iš Edinburgo kunigaikščio Phillips rankų Britanijoje. Kun. M. Bourdeaux yra parašęs knygą apie Lietuvą "Land of Crosses". Jis kalbės Toronto Roy Thomson salėje š. m. lapkričio 23 d. tautybų koncerte, kurį rengia organizacija "Inter-Religious Task Force"

Mūsų laikų Cinoberis

Legendinis Hofmano pasakos veikėjas dabartinėje sovietinio gyvenimo tikrovėje. Apie jį rašo "Aušra" 40 nr.

"Epochos protas, sąžinė, garbė".

Yra tokia E.T.A. Hofmano pasaka — "Mažasis Cechesas, pasivadinęs Cinoberiu". Joje pasakojama, kaip vargšė, neturtinga kaimietė tarp tarsi nelaimių slegia dar ir ta, kad ji vietoje normalaus vaiko, augina bjaurų išsigimėlį, kuris negali nei pastovėti, nei paeiti savo kreivom kojytėm, ir užuot kalbėjęs, tik murkia ir kniukia lyg katė. "Jo galva buvo giliai įlindusi į pečius, vietoj nugaros pūpojo į arbūzą panaši kupra, o tuoj po krūtine tabalavo plonos ir išdžiūvusios kaip lazdyno vytelės kojytės". Dar blogiau, kad šis išsigimęs vos dviejų sprindžių aukščio kūdikis buvo tarsi visų blogybių išikūnijimas, linkęs daryti tik bloga, spurdėti, urgėti, įkasti net švelniausiai į glostančią ranką.

O tokia ranka, atsitiktinai jį pamaciūsius fejso ranka, ne tik sušukuoja juodus, susi-vėlusius jo plaukus, bet suteikia paslaptingą savybę, kurios dėka visa, ką jo akivaizdoje pagalvodavo, pasakydavo ar padarydavo kas nors kitas, būdavo priskiriama tik jam. Šia savybe jis naudojosi nesivaržydamas. Ima savintis visa, ką tik geresnio aplink save mato ar girdi, ką kiti padaro ar sukuria.

Pirmiausia jis atrodė puikus berniukas pastorui, pasakui šaunus raitelis miesto gyventojams, talentingas poetas, mokslininkas, virtuozas smuikininkas, kompozitorius, gabus diplomatas, sumanus administratorius ir taip be galo... Visur, kur tik pasimaišydavo neužauga išsigimėlis Cechesas, pasivadinęs Cinoberiu, visur nesivaržydamas pasisavindavo kitų darbą ir nuopelnus. Visi jam plodavo, linkėdavo, garbindavo, o Cinoberis vis kilo ir kilo aukštyn, tapo ministru pirmininku. Visų akyse jis buvo nuostabus, puikus, talentingas, išskiriant tik nedidelį, kurie jį matydavo tokį, koks jis iš tikrųjų buvo: mažą, šlykštų, išsigimusių neužaugę, besivartalojantį ir silpnų kojų, niurzgantį, kniukiantį kaip katę ir go-džiai ryjantį skaniausius kąsnius.

Jau ne pasaka

Tai pasaka — lakios rašytojo vaizduotės kūrinys, parašytas maždaug prieš pusantro šimto metų. Sunku patikėti, kad tokia pasaka galėtų pasikartoti gyvenime. Ir vis dėlto ji kartojasi. Kartojasi mūsų laikais, labai dideliu mastu, kartojasi jau daugiau kaip pusšimtis metų!

Negausi, keršto ir pagiežos pilna Rusijos bolševikų partija, lyg tas išsigimėlis Cechesas, jau nuo savo veiklos pradžios ėmė savintis visa, ką kas savo laikui padarė ar pasiekė. Pirmiausia jį pasinaudojo visais visokio plauko nihilistai, anarchistai, revoliucionieriai ir visų, prieš tuometinę santvarką kovojusiųjų veiklos rezultatais, sugebėjo išnaudoti kiekvieną netvarką, kiekvieną skilimą ir plyšį. Ir taip greitai kopė į valdžią. O joje atsidūrę skubėjo nukopoti galvas visiems buvusiems savo sąjungininkams.

Valdydami didelę, nors ir netvarkingą, šalį jie privertė

dirbti, vykdyti jų sumanymus ir planus ne tik darbo žmones, paprastą liaudį, bet ir inteligentiją, specialistus, mokslininkus, menininkus. Kol nebuvo prisiauginę "savų kad-rų", sugebėjo kurį laiką panaudoti senąją inteligentiją, senuosius specialistus, ne tik mokslininkus ir menininkus, bet net kai kuriuos diplomatus ir karininkus. (Žinoma, kai šie jau buvo atlikę savo "mauro darbą" arba, tiksliau, kai jau buvo galima pakeisti patikimesniais, — nedelsiant būdavo pasiunčiami į Gulagą).

Sudievinta partija

Sėdėdama liaudžiai ant sprando ir visais savo čiulpuvais tvirtai įsisiurbusi į jos kūną, partija, geriau sakant, jos pati viršūnė, valdanti oligarchija, nesivaržydama naudojasi visa liaudies fizine ir dvasine energija. Milijonai žmonių priversti dirbti, gyventi ir net galvoti ne taip, kaip jie patys norėtų, bet taip, kaip suplanuota, numato ir nurodo visa žinanti, visa mokanti ir visa galinti partija — "epochos protas, sąžinė ir garbė". Gambiausi protai, talentingiausi žmonės, kūrybingiausios asmenybės yra palenktos partijos valiai, planams ir tikslams. Visa, ką atranda ir sukuria mokslo ir meno žmonės, ką padaro ir pasiekia technikos ir gamybos darbuotojai — visa tai partijos nuopelnas, jos neklaidingo, "mokslinio" vadovavimo rezultatas... Posakis "Partijos ir tarybinės valdžios rūpestiui" — jau yra virtęs maldėle, kuria pradėdamos dažnas straipsnis, nutarimas ar pranešimas. Būtina kulto ritualine apeiga virsta nuolatinis dėkojimas partijai už rūpinimąsi darbo žmonių gerove, ateitimi, taikia padangė ir t.t. Visur partija, partija, partija. Visi jos turi klausyti, iš jos mokytis, prieš ją linkėti, ją liaupsinti. Tai savotiškas dievukas, antgamtinė būtybė, kurios mistinis simbolis — Leninas, o jo atstovas žemėje tas, kas šiuo metu sėdi Kremliuje, generalinio sekretoriaus kėdėje. Dieviškumo aureolė gaubia pirmąjį, o neklaidingumo — antrąjį.

Turėdama tikrąją ir realią valdžią, partijos viršūnė reikalauja (ir galinga saugoma, milicijos, teisėjų bei kalėjimų pagalba išreikalauja) ne tik visiško paklusnumo, bet ir kažkios, galima sakyti, religinės pagarbos. Partijos sprendimai, nutarimai, nurodymai pretenduoja į neklaidingumą, yra nekritikuotini, apgaubti kažkokios antgamtinės neliečiamybės...

Negirdėtas, neįsivaizduojamas atvejis, kad bet kokio tyrobo, kad bet koks deputatas suabejotų, pakeltų ranką prieš, ką čia prieš, kad bent susilaikytų! Visi vienbalsiai, visi entuziastingai, visi vienynai! Nuostabiai neklaidinga, kažkokia nežemiška ta partijos išmintis. Nei pataisyti, nei pagerinti, nei papildyti...

Taip ir valdo milijonus paklusnių žmonių, savinasi visų darbo ir kūrybos nuopelnus išsigimėlis Cinoberis... Tiesa, jis dabar vadinas ne Cinoberiu, o TSKP, dar tiksliau — CK politinis biuras!

Baltazaras

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRUSIEJI KUNIGAI

A. a. kun. Napoleonas Norkūnas, Reškutėnų parapijos klebonas Vilniaus arkivyskupijoje, mirė birželio 28 d. Velionis gimė 1926 m. spalio 1 d., kunigu įšventintas 1960 m. balandžio 13 d. Palaidotas Obelių kapinėse. — A. a. kun. Jonas Jasinevičius, Kartenos klebonas Telšių vyskupijoje, birželio 29 d. mirė Kretingos ligoninėje, sulaukęs 74 metų amžiaus. Kunigu įšventintas 1946 m. kovo 17 d. Palaidotas Kartenoje liepos 2 d. — A. a. kun. Pranas Bastys, Ukmergės parapijos altaris Kauno arkivyskupijoje, 68 metų amžiaus, mirė liepos 2 d. Buvo baigęs Kauno kunigų seminariją, kunigu įšventintas 1939 m. birželio 3 d. Vikaravo keliose parapijose, klebonavo Šiauliu Sv. Petro ir Serežiaus parapijose. Susilpnėjęs sveikatai, persikėlė Ukmergėn. Kiek jėgos leido, talikino parapijos darbuose. Palaidotas liepos 5 d. Ukmergėje. — Kauno Vilijampolės parapijos liepos 5 d. mirė altaris a. a. kun. Stasys Kurmauskas, 59 metų amžiaus. Kunigu įšventintas Kauno arkivyskupijoje 1949 m. balandžio 2 d. Velionis dirbo įvairiose parapijose. Vilijampolėn persikėlė dėl ligos. Palaidotas liepos 9 d. Betygaloje, Raseinių rajone. — A. a. kun. Juozas Vaškevičius, parapijos klebonas Salose, Panevėžio vyskupijoje, mirė liepos 17 d. Velionis gimė 1932 m. balandžio 8 d., kunigu įšventintas 1965 m. balandžio 14 d. Palaidotas Ratinčios kapinėse. — Adomynės parapija Panevėžio vyskupijoje liepos 21 d. neteko savo klebono a. a. kun. Stepono Pelešyno, gimusio 1908 m. lapkričio 11 d., kunigu įšventinto 1933 m. balandžio 1 d. Palaidotas liepos 24 d. Adomynėje. — Žiezmaruose, Kaišiadorių vyskupijoje, rugpjūčio 8 d. palaidotas a. a. kun. Bronislovas Klimas, Žiezmarų parapijos altaris. Velionis gimė 1912 m. sausio 1 d., kunigu įšventintas 1940 m. birželio 16 d. — Klaipėdos ligoninėje rugpjūčio 25 d. mirė a. a. kun. Jónas Baikauskas, vietinis altaris, priklausias Telšių vyskupijai ir Klaipėdos prelatūrai. Velionis sulaukė 80 metų amžiaus, prieš ketverius metus atšventė aukštinę kunigystės sukaktį. Palaidotas Klaipėdoje rugpjūčio 28 d. — A. a. kun. Julius Budrikis, Pajūralio klebonas Telšių vyskupijoje, mirė rugsėjo 8 d. Velionis, gimęs 1912 m. balandžio 25 d., įšventintas 1942 m. gegužės 14 d., aptarnavo ir dvi kitas parapijas: Tenenių Šilalės rajone, Stemplių Šilutės rajone. Pokario metais jis buvo ištremtas Sibiran, iš kurio grįžo tik po 11 metų. Palaidotas Pajūralyje rugsėjo 11 d.

SENIASIA LIETUVOJE

Naujųjų Verkių popieriaus gamykla, atstovusi 150 metų sukaktį, yra seniausia visoje Lietuvoje. Naujųjų Verkių gyvenvietėje pagrindiniai šios popieriaus gamyklos pastatai išaugo 1834 m. Šie metai laikomi seniausios Lietuvoje popieriaus gamyklos įsteigimo data. 1837 m. 40 darbininkų čia pagamino apie 34 tonas rašomojo popieriaus. Dabar gamykla turi beveik 500 darbininkų, per metus pagaminančių daugiau kaip 20.000 tonų šešių rūšių popieriaus. Įmonėje pirmą kartą Sovietų Sąjungos mastu buvo pradėta tekstilės skirtos popieriaus gamyba. Jo dėka sudėtingiausias daugiaspalvis piešinys perkeltas ant audinio. Antrą kartą tą popierių galima panaudoti kaip tapetus arba jį įpakuoti tekstilės dirbiniais. Iki 1984 m. pabaigos šio popieriaus numatoma pagaminti 600 tonų. Per paskutinius tris dešimtmečius popieriaus gamyklos gyvenvietėje pastatyta 20 gyvenamųjų namų, vaikų lopšelis-darželis ir parodutuvė. Netoliese — kultūros rūmai su 240 vietų kino teatru, šokių salemis, biblioteka. Vienoje tų rūmų salėje yra įsteigta gamyklos istorijos muziejus. Senieji Naujųjų Verkių popieriaus gamyklos pastatai bei įrenginiai paskelbti gamybinės architektūros paminklu.

AKMENŲ IŠKELTVAI

Akmenėje jau pradėti gaminti melioratoriams ir žemdirbiams skirti akmenų iškeltuvai. Akmeniečiams juos suprojektuoti padėjo mokslinis Lietuvos hidromelioracijos instituto bendradarbis K. Grinevičius. Naujoji mašina turi du noragus, sujungtus su hidrauliniu pakeltuvu, ją traukia galingsas traktorius "T-150K". Esą jam pravažiavus su akmenų iškeltuvu, dirvoje pusės metro gylyje neliks nė vieno stambesnio riedulio. Akmenų iškeltuvus Akmenėje gamina rajoninis "Žemės ūkio technikos" susivienijimas. Juos jau gavo Lietuvos mašinų bandymo stotis ir Trakų melioracijos statybos montavimo valdyba.

SUDEGINO DARŽINĘ

Širvintų rajono prokuroras Justinas Pucka rugpjūčio 29 d. laidavo "Tiesos" skaitytojus supažindina su kerštaujančių traktorininku V. Kukliu to rajono Dzeržinskio kolchoze. Įsijungęs kolchozan 1980 m. V. Kuklys ne kartą kolchozo valdybos buvo baustas drausminio poveikio priemonėmis, svarstytas draugiškame teisme už technikos ne-

AUDRA

Travel

kviečia sutikti

šv. Kalėdas ir

Naujus Metus su giminėmis

Lietuvoje arba Australijoje

16 dienų kelionė į Lietuvą

gruodžio 21 - sausio 6

su "Air France", 10 naktų Vilniuje, 1 diena Kaune, 2 dienos Maskvoje, 2 naktys Paryžiuje. Kelionės kaina iš Toronto \$1,824 kanadiškais arba \$1,399 JAV, iš Montrealio — kanadiškais \$1,794 arba \$1,376 JAV.

23 dienų kelionė į Australiją

gruodžio 19 - sausio 11

2 dienos Havajuose, 16 — Australijoje, 3 — N. Zelandijoje, 2 — Fidži saloje. Bilieto kaina iš Toronto — \$2,213 kanadiškais

Jau priimami užsakymai pirkti šventines dovanas

giminėms Lietuvoje.

• Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
• Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus pataravimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ arba JURATĖ adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Teleks 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Ontario Londono "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muzikės RITOS VILIENĖS

Nuotr. St. Dabkaus

Hamilton, Ontario

KLK MOTERŲ DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS VALDYBA šaukia visuotinių narių susirinkimą lapkričio 4 d. tuoj po 10.30 pamaldų parapijos salėje. Kviečiamos ne tik narės, bet ir viešnios bei jaunos ponios susipažinimui su dr-jos veikla. Kartu dirbdamos dr-joje, daugiau galėsime pagelbėti parapijai, bendradarbiauti su kitomis organizacijomis, lankyti ligonius, visuomet jausdamos, kad tuo būdu darbuojamės Tėvynės labui.

Susirinkimo metu bus rodomos skaidrės iš A. Žilvitenės kelionės po Australiją. Bus aptarti eiliniai reikalai ir 35 metų veiklos šventė, kuri įvyks gruodžio 8, šeštadienį, Jaunimo centre. Šventė bus pradėta koncertu, po to — vakariene ir akademija.

Prasome kitas organizacijas ir šeimas tą dieną nieko neruošti, o dalyvauti dr-jos šventėje — šeimyniniam parengime. Smulkesnių žinių bus vėliau spaudoj ir parapijos biuletenyje. Valdyba

ALEKSANDRO STULGINSKIO

ateitininkų kuopa pradėjo savo veiklos metus rugsėjo 23 d. Po Mišų skubėjome į gegužinį Bronte Parke. Susirinko nemažai būrys moksleivių ir sėdruogių. Gaila, nebuvo studentų. Smagu buvo matyti daug naujų jaunučių. Pamirę užsakyti gerą orą, turėjome žaisti beisbolą su "parašiuoti" ir pasi-vaikščioti parke po pilkais debesimis, bet vis vien su gera nuotaika. Skaniai pavalgėme, ir greitai prabėgo popietė. Tai buvo smagiai praleista popietė veiklos metų pradžiai.

Dana Grajauskaitė

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KUN. DR. JONAS GUTAUSKAS

1959 m. rudenį iš šv. Jono Kr. parapijos Toronte atvyko į Delhi, Ont., klebonu naujai steigiamos lietuvių parapijos. Tose pareigose jis išbuvo 17 metų, o po to išėjo į pensiją. Vėliau klebono pareigose apie metus laiko buvo kun. J. Staskus, o nuo 1978 m. — kun. L. Kemešis. Kun. J. Gutauskas, kaip pensininkas, nemažai padėjo parapijos reikaluose. Liga privertė jį pasitraukti iš aktyvaus kunigo darbo — buvo apsigyvenęs "Sacred Heart Villa" prieglaudoje Courtlande. Atgavęs sveikatą, jis persikėlė į Lietuvos kankinių parapiją Mississaugoje.

Kun. J. Gutauskui apsisprendus persikelti, Delhi šv. Kazimiero parapijos nariai per vieną dieną susiorganizavo pabendrauti su juo išvykimo proga ir pareikšti jam padėką už jo atliktą darbą parapiją organizuojant ir suburiant kone visus apylinkės lietuvių ir darniai veikiantį parapijos vienietą.

Spalio 1 d. įvykusiame pobūviu vadovavo buvęs ilgametis parapijos komiteto pirmininkas, o dabar garbės pirmininkas Julius Strodmskis. Kalbėtojų ir linkėtojų eilę pradėjo dr. Br. Povilaitis, kiek plačiau apibūdines kun. J. G. pirmąsias dienas Delhi, linkėjęs kun. J. G. įnašą, steigiant Kanados Lietuvių Bendruomenę. Dar kalbėjo ir linkėjo sėkmės Stepas Jakubickas šaulių rinktinės vardu ir įteikė specialų padėkos lapą, klebonas kun. L. Kemešis — Šv. Kazimiero parapijos vardu, kun. Xaver Paul — Brebeuf and Companions katalikų parapijos vardu. Ilgametis parapijos komiteto sekr. Petras Augaitis trumpai apibūdino kun. J. G. kaip kūrėją ir rašto žmogų ir paskaitė keletą eilėraščių iš jo kūrinių išleistas poezijos knygos, kartu perduodamas savo mintis parapijos komiteto vardu. Susirinkusiųjų šia proga dovana (rankinį laikrodėlį) įteikė Agota Ratavičienė ir Monika Povilaitienė. Išvykstantiam kun. J. G. sugiedota "Ilgiausių metų".

Ta proga Alfonsas Rudokas parodė susirinkusiems kun. J. G. 50 metų kunigystės iškilnių filmą. Kun. J. G. savo žodyje buvo labai kuklus, džiaugėsi, kad galėjo atlikti tai, ko iš jo reikalavo tarnyba Dievui ir žmonėms, dėkojo buv. parapijiečiams už tai, kad galėjo su jais sudaryti dialogą, kad žmonės jo neapvylė, ir jo pastangas parėmė visais galimais būdais.

Susirinkusiųjų ir pobūvį tarpe buvo nemaža ir lietuvių evangelikų atstovų, kurių pagarbą ir draugiškumą kun. J. G. buvo užsitarnavęs. Ir jie buvo dėkingi už jo sukalbamumą bei prieinamumą.

Parapijiečiai džiaugėsi ir tikisi, kad kun. J. G. pajuto, jog buvęs jo parapijiečiai buvo prie jo prisirišę, jį gerbė ir jieškojo jo patarimų išskylančioms sunkumams. Visi linkėjo jam gero ir ramaus gyvenimo naujoje gyvenvietėje, sveikatos ir Dievo palaimos.

B. Povilaitis

London, Ontario

TREJI METAI SU MUMIS. Š. m. rugsėjo 30 d. parapijos biuletenyje yra šis pareiškimas: "Rytoj, spalio 1, lygiai treji metai, kai atvykau savanoriu pastoraciniam darbui, t.y., dvasiniam jūsų patarnavimui. 'Esu laimingas, patenkintas, visus jus myliu broliškai širdimi. Visada esu pasirengęs kiekvienam patarnauti'. Sveikiname gerb. kleboną ir linkime jam tolimesnės išstvermės.

Nors mūsų klebonas kun. Ignas Mikalauskas, OFM, yra jau bene 73 metų amžiaus, tačiau tai netrukdo jam labai gerai atlikti savo pareigas: jis ne tik greitas, energingas, bet ir tvarkingas bei rūpestingas. Jo pradėti Siluvos Marijos atlaiddi kasmet tampa populiariais, o šiemet jie buvo tikrai iškilni šventė. Padedamas parapijos tarybos (komiteto), jis skiria ypatingą dėmesį šventės gražinimui bei reikiams patalpų remontams.

A. a. LIUDAS MAČYS, miręs š. m. rugsėjo 27 d., buvo pats pirmas, kuris naujakuriams atėjo į pagalbą. Jis tuoj pat jiems ištiesė pagalbos ranką nuoširdžiais patarimais, padėjimu susirasti patalpą, gauti darbą ir t.t. Jis pačias pirmiausias šios apylinkės veiklos metais sudarė sąlygas veikti pirmajai tautinių šokių grupei, gavo jai patalpą. Dar toliau nuėjo tojų po jo veiklon įsijungusi našlė Magdalena Čiudinaitė-Katinskienė, vėliau ištekėjusi už L. Statkaus. Jos patalpos tapo lyg ir pirmiausias Lietuvių namais. Ji irgi yra jau mirusi.

Ir vėliau L. Mačys visada atėdavo į mūsų renginius, kuo galėdamas visiems padėdavo. Net ir pokarinius kai kuriuos lietuvių dažnai tekdavo labai nuolankiai prašyti, kad jie teiktųsi padėti ir neretai reikėdavo pasitenkinti jų neigiamu atsakymu. Tuo tarpu velionis L. Mačys, kai tik pastebėdavo, kad kas nors yra daroma, pats pasiūlydavo: "Gal kuo nors tamstoms galiu padėti?" Jis pirmas buvo su mumis, jis visada bu-

vo su mumis! Gaila, kad nedaug lietuvių atvyko jam pasakyti paskutinio sūdiev.

Prieš keliolika metų širdies ligų, priepuolių ir senatvės negalavimų jis buvo nublukstas į ligoninės lovą, kurioje turėjo praleisti eilę nemalonių metų. Nebegalėjo kalbėti, turėjo pakęsti daug kitų nemalonių. Mirė eidamas 90-sius metus. Palaidotas spalio 1 d. Šv. Petro katalikų kapinėse. D. E.

Edmonton, Alberta

JUOZAS PETRUSKEVIČIUS, ankstyvesnės imigracijos tautietis, mirė š. m. rugsėjo 5 d., sulaukęs 87 metų amžiaus. Velionis ilgus metus gyveno Edmontone, vėliau Kelownoje, BC, ir paskutiniuosius dvejus metus — senelių namuose Evansburge, netoli Edmontono.

Paliko liūdinčius sūnus — Gary ir Joną, dukteris — Eugeniją ir Aldoną, 11 vaikų ir 3 provaikų.

Laidotuvų apeigas rugsėjo 7 d. atliko kun. J. Nowakowski Connelley-McKinley laidotuvių namuose. Po to įvyko privačios laidotuvės (private interment). Nuoširdi užuojauta visai Petruskevičių giminei.

Dr. MEČISLOVAS IR LINA URBONAI, išgyvenę Edmontone apie 15 metų ir sulaukę pensininkų amžiaus, š. m. rugsėjo 7 d. persikėlė gyventi į Etobicoke, Ont. Atsiveikininimas įvyko rugsėjo 6 d. p. Gudjurgienės namuose, dalyvaudant grupei Edmontono lietuvių. Čia jiems buvo įteikta bendra Edmontono lietuvių dovana bei palinkėta ilgaisiais metų. Edmontoniečiai liūdi išleisdami šią malonią bei draugišką šeimą. Geros sėkmės ir gražių dienų ateityje!

ŠEIMYNIŠKAS SŪRIO IR VYNO PORŪVIUS, surošius KLB Edmontono apylinkės valdybos pastangomis, įvyko Lietuvių namuose rugsėjo 29 d., dalyvaudant apie 30 asmenų. Dauguma jų buvo tautinių lietuvių paviljono tautybų festivalyje rugpjūčio 5-6 d. d. Jaukų pobūvį gražiai tvarkė Algis Dudaravičius ir Bronius Žilinskas. Dauguma dalyvių pritarė minčiai dalyvauti vėlesnėse metų festivalyje. Nutarta taip pat surengti Lietuvos kariuomenės šventę bei N. Metų sutikimą Lietuvių namuose.

Dobilas

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraškiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 638-3171, 663-9096

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas) Jurgis Jurgutis Tel. 383-9026 154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 6%
santapus 9%
kasdienines palūkanas
už santapus 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 12 1/2%
term. indėlius 3 m. 12 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 11%
(minimum \$5.000)

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 13 1/2%
asmenines paskolas 14%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$10.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Kanados lietuvių, dirbusių aukso kasyklose, suvažiavimą Floridoje lapkričio 5-9 d.d. organizuoja Andrius Mačiulis. Kviečiami vyrai, 1948-49 m. dirbę Ontario provincijos Central Patricia ir Pickle Crow aukso kasyklose. Ten jiems, atvažiuojantiems Kanadon, teko atlikti dešimties mėnesių darbo sutartis. Iniciatorių juos prašo iki lapkričio 1 d. atsiliepti šiuo adresu: Andrius Mačiulis, Plaza Beach Motel, St. Petersburg Beach, Florida 33706, USA, arba skambinti tel. (813) 367-2791. Susitikimo dalyviams bus parūpinta nemokama nakvynė motelyje ant jūros kranto.

"Dainavos" jaunimo stovyklavietė susilaukė naujos tarybos, kurion įsijungė jaunesniosios kartos atstovai. Rugpjūčio 26 d. įvykusiame tarybos posėdyje dalyvavo — J. Ūdrienė, B. Bublėnė, A. Zorskienė, C. Balšienė, M. Laniauskas, L. Mikulionis, S. Smalinskas, dr. R. Kriaučiūnas, kun. A. Babonas ir J. Urbonas. Tarybai pirmininkauti laikinai sutiko M. Laniauskas, tvarkyti administracinius reikalus — L. Mikulionis. "Dainavai" prižiūrėti įjėskomas naujasis ūkvedys, kuris vasarą ir žiemą gyventų stovyklavietėje. Informacijas teikia Linas Mikulionis, 23226 Wilson, Dearborn, MI 48128, Tel. (313) 561-4008.

Poetą Leonardą Žitkevičių, dirbantį "Darbininko" redakcijoje, rugsėjo 17 d. ištiko dalinis paralyžius. Gydomas ligoninėje, specialios priežiūros skyriuje.

Juozą B. Laučką, buvusį Ateitininkų federacijos vadą, popiežius Jonas-Paulius II pakėlė į Sv. Silvestro ordino riterius, įvertindamas jo nuopelnus Katalikų Bendrijai, susietus su darbu lietuvių visuomenėje, jos katalikiškose organizacijose. Apie priėmimą į minėtąjį ordną J. B. Laučką painformavo Vašingtono arkiv. James A. Hickey, jį pasiūlyęs savo rezidencijon. Sv. Tėvo raštą pasirašė Vatikano valstybės sekr. kardinolas A. Casaroli.

Brazilija

Sao Paulo mieste, Lietuvos respublikos aikštėje, rugsėjo 21 d. iškilmingai atidengtas kartinis lietuvių imigracijos ir Laisvės paminklo akmuo, dalyvaudant Sao Paulo burmistrui dr. M. Covui bei kitiems miesto pareigūnams. Kartinį būsimą paminklo akmenį pašventino kun. J. Šeškevičius. Visi dalyviai pasirašė specialų aktą, kuris buvo įdėtas bronzinėm patrankoms gilzen kartu su vienu "Mūsų Lietuvos" numeriu, dviem laikraščio "O estado de Sao Paulo" puslapiais, Lietuvos pašto ženklų, keletu Brazilijos banknotų ir "Lietuvos istorijos santrauka portugalų kalba "Lituanija". Brazilijos lietuviai 1976 m. šventė lietuvių imigracijos penkiasdešimtmetį. Tada jiems pavyko išsikovoti, kad viena aikštė Vila Zelinos rajone būtų pavadinta Lietuvos respublikos vardu. Buvo planuojamas ir penkiasdešimtmečiui skirtas paminklas, bet jam nebuvo susilaukta pritarimo. BLB valdybos pirm. J. Tatarūnas 1982 m. pradžioje šiuo klausimu vėl kreipėsi į Sao Paulo burmistrą R. de Barros, bet ir škart nieko nelaimėjo. Reikalai pajudėjo su dabartiniu burmistru M. Covu, pradėjusiu grąžinti miestą su visuomenės parama. Buvo renkamos aukos Lietuvos respublikos aikštei atnaujinti, paminklui pastatyti. Jam pasirinkta Juozo Zikaro Laisvės paminklo kopija. Jos projektą paruošė architektas Rodolfo Verissimo de Mello. Paminklas, pastatytas pačiam aikštės centre, bus 7 metrų aukščio. Statybai vadovauja inž. Jonas Silickas. Į pamatus bus įmūryta patrankos gilzė su jau minėtais dokumentais. Sparčiai renkamos aukos. Sovietai, okupavę Lietuvą, Laisvės paminklą pašalino iš Vytauto D. muziejaus sodelio Kaune. Jį dabar pakeis kopija Brazilijoje, Sao Paulo Lietuvos respublikos aikštėje.

Vokietija

Vaikų vasaros stovykla Romuvoje buvo surengta liepos 21 — rugpjūčio 5 d.d. Jai vadovavo Vasario 16 gimnaziją baigusieji studentai Lidija Kairytė ir Antanas Zaliukas. Kadangi vasaros atostogos V. Vokietijos provincijoje yra nevienodai laiku, susilaukta tik 13 stovyklautojų iš V. Berlyno, Liubneburgo bei kitų vietovių ir netgi iš JAV. Oras pasiūkė geras, beveik kasdien leidęs maudytis, daug sportuoti. Stovyklautojai aplankė Heidelbergą, susipažino su senąja jo pilimi, kitais žymiaisiais šio miesto pastatais, aplankė juos šilaitė priėmusį ir pavaišinusių ilgametį Vasario 16 gimnazijos mokytoją Aloyzą Weigelį. Pačioje Romuvoje surengta pora lauzų su dainomis, šokiais, humoristiniais vaidinimėliais.

Vasario 16 gimnazija naujuosius mokslo metus pradėjo per vasarą skubiai pastatytame barake, kainavusiame apie 120.000 DM. Į gimnazijos klases buvo perkelti senojoje pilyje savo bendrabučio netekę berniukai. Po gaisro įvykusiame posėdyje su valdžios atstovais buvo nutarta pradėti seniai planuotą berniukų bendrabučio statybą. Iš federacines ir dviejų provincinių vyriausybių bendrabučiu bus gauta 3 milijonai DM. Puse milijono reikės surinkti patiems lietuviams. Posėdyje patvirtintas ir bendrabučio projektas. Jame numatyta 30 gyvenamųjų kambarių penkiasdešimčiai mokinių, butas bendrabučio vedėjui, kambarys jo pavaduotojui, laisvalaikio kambariai berniukams ir mergaitėms. Kiekvienas kambarys turės sanitarinius įrenginius. Statyba bus pradėta dar šiais metais ir truks apie 18 mėnesių. Senojon pilin berniukai nebegrįš, nors jos atnaujinimas bus užbaigtas beveik tuo pačiu laiku. Iš gimnazijos klasių jie persikels į naująjį bendrabutį. Atnaujintoji pilis bus pritaikyta Lietuvių kultūros instituto, gimnazijos bibliotekos, muzikos ir VLB reikams. Ligi to laiko didesniuosis renginius, kurie vykdavo pilies salėje, teks perkelti į gimnazijos valgyklą, katalikų arba evangelikų parapijų sales.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, pirmininkaujama G. GRUŠO (viduryje), posėdžiauja Los Angeles

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Jaunimas ir jo tikėjimas

[vadinis žodis kazimierinio kongreso svarstybose Toronte

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Tai plati ir gili tema, kuriai pilnai išnagrinėti reiktų ne tikta vieno simpoziumo, bet visos savaitės svarstybų. Taigi šiandieną nebandysime išspręsti visų su jaunimo tikėjimu ar netikėjimu susijusių problemų, bet žvelgsime į keletą ryškesnių atvejų, kurie padeda arba kenkia jauno lietuvio tikėjimo ugdymui.

Pirmiausia pateiksiu bendro pobūdžio duomenis apie dabarties jaunimą.

Jaunimas, apie kurį kalbame, apima asmenis nuo gimimo iki 25 metų amžiaus. Kad geriau suprastume iš kokių filosofinių, ekonominių gyvenimo apraiškų šis jaunimas yra kilęs, pažvelkime į sociologo Mathew Greenwald mintis, kilusias bestudijuojant Amerikos jaunimą 25 metų laikotarpyje — nuo 1950 iki 1975 metų. Tai padės suprasti apie kokius jaunuolius bei vaikus kalbame.

1950 m. jaunimas pasižymėjo rimtumu ir palankumu tradicijai Amerikos gyvenimui. 1960 m. jaunimo laikysena pradėjo drastiškai keistis. Jaunimas ėmė viską kritikuoti, eksperimentuoti įvairius gyvenimo būdus kaip pasipriešinimą esamai visuomenei tvarkai. Jaunimas tapo politiškai aktyvus ir kritiškas, pasižymėjo universitetiniuose sukilimuose prieš vadinamąjį „establishment“. 1970 m. universitetuose sukilimai buvo jau pasidarę „norma“. Tačiau 1974 m. pradėjo rodytis dramatiški pasikeitimai. Sociologas Daniel Yankelovich tada rašė: „Taip dramatiškai pasikeitė jaunimo galvoseną, liečianti jų ištikimumą bei vertybes, nuo 1960 metų ir dabarties, kad ateities istorikai lengvai galės atpažinti pabaigą vienos eros ir pradžią naujos.“

Kokia yra dabartinio jaunimo galvoseną apie vertybes, tikslus ir gyvenimo siekius?

Vienas svarbiausių bruožų tai dabartinio jaunimo skiriamas didelis dėmesys karjerai. Pasiruošimas karjerai jau pradedamas gimnazijos suole. 1960 m. gimnazijos studentas buvo skatinamas siekti kuo platesnio mokslo pažinimo įvairiose srityse bei saviraiškos. Dabartinis jaunuolis įieško labiau disciplinuotos, formuluotos atmosferos savo mokslui puoselėti.

Dabartinių jaunuolių dauguma planuoja siekti aukštesniųjų mokslų ir jie tikisi, kad universitetai bei kolegijos juos paruoš karjeroms, užuot davę bendrą išsilavinimą. Mažiau dėmesio skiriama tokiems kursams, kaip filosofija, istorija, o daugiau — tiems kursams, kurie turi tiesioginį ryšį su siekiama karjera. Registracijos į mediciną, teisę, verslą, psichologiją kasmet auga. 1960 m. karjeros versluose buvo vengiama, o dabar labiausiai dėl jų varžomasi.

Dirbantis jaunimas savo darbe daugiau nei praityje įieško progų konkrečiai prisidėti prie darbovietėje daromų sprendimų, nori atiduoti savo duoklę visuomenei per savo darbą. Dabartiniai studentai

daugiau konkuruoja vienas su kitu ir daug daugiau dirba. Nors bendraklasiai yra artimi draugai, tačiau noras siekti aukštesnių laipsnių ir pralenkti savo draugą egzaminuose, konkurencijoje dėl to paties darbo yra pasekmė galvosėnos, kad galų gale kiekvienas atsakingas tik už save patį („every man for himself“).

Gal dėl to pasinėšimo į mokslą ir karjeros jaunimas šiandieną grįžta į tradicinį visuomeninį elgesį. 1960 m. pasirodęs pasipriešinimas, eksperimentacija yra praėjęs — šiandieninis jaunimas daugiau dėmesio kreipia į savo asmenį. Tai reiškiasi augančia „transcendentine meditacija“ bei „biofeedback“ populiarėjimu. Labai plinta „self-help“ knygos, dėmesys į savo kūno sveikatą, mąkstą, gyvenamosios aplinkos švarą ir t.t.

Dabartiniai jaunuoliai yra realistai. Jie supranta, kad norint turėti tokį gyvenimą, kurio siekia, reikia turėti pelningas karjeras. Jie siekia karjerų, kurios įgalina atiduoti duoklę visuomenei ir teikia užtektinai laisvės saviraiškai geresnėje gyvenimo sąlygoje. Karjera nėra galutinis jų tikslas, bet priemonė gyventi toki gyvenimą, kurio siekia kaip individus.

Dabartinis jaunimas yra mažiau atsakingas. Plinta vagystės, alkoholis, venerinės ligos. Iš dalies tai pasekmė dėdjančios įtampos (stress) darbovietėse bei mokyklose, iš dalies pasekmė per didelio dėmesio sau, kuris veda į mažesnę rūpinimąsi kitų gerove ir asmeninės laisvės varden per didelę toleranciją anti-visuomeninio elgesio.

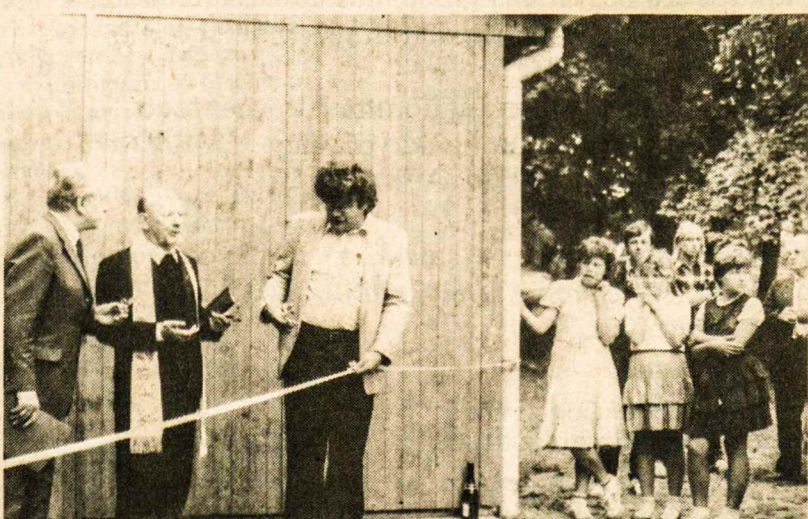
Dabartinis jaunimas rodo didesnę toleranciją skirtyboms rasų, gyvenimo būdų. Gana stipriai remia kiekvieno teisę pasirinkti gyventi, kaip jis/ji nori. Rodo mažiau pasimetimo gana komplikuoje visuomenėje, rodo didesnę atsparumą visuomenei įtakai.

Šeimos vaidmuo keičiasi dramatiškai. Didžiausias pasikeitimas vyksta moterų pasaulyje. Šiandieninis jaunimas jaučia, kad kiekviena moteris turi teisę laisvai apsispręsti dėl savo karjeros, pasirinkti būti bevaikė arba neįteikėjusia. Vis didėja skaičius motinų, kurios grįžta į darbus. Vien tas faktas turi didesnę pasekmę ateinančiom kartom, ka-

dangi biologinė motina mažiau ir mažiau laiko praleidžia augindama ir auklėdama savo vaikus. Faktas, kad registracijos universitetuose bei kolegijose vis auga, rodo, kad jaunimas nuo paauglio amžiaus dažnai nebegyvena savo šeimoje, bet jau yra savarankiškas ir išsikraustęs į kitas aplinkas. Tai mažina šeimos įtaką jam. Jaunimas šiandieną turi daug daugiau laisvės, negu bet kada praityje.

Ši laisvė keičia jaunimo galvoseną apie lytinius santykius. Priešvedybiniiai santykiai dažnėja ir kaltės jausmas dėl to mažėja. Nors dauguma tėvų šiam nusiteikimui priešingai, tačiau jaučiasi, kad jie nieko negali padaryti. Dėl platesnio bei atviresnio pažinimo lytinio žmogaus gyvenimo daugiau jaunimo laisviau apie jį kalba ir jaučia, kad jis yra didesnėje jo kontrolėje. Yra daug žinoma apie gimimų kontrolę bei šeimų planavimą. Visa tai įgalina jaunimą jaustis, kad jis turi daugiau kontrolės savo lytiniame gyvenime.

Gilbert Youth organizacijos Amerikoje atliktame apklausinėjime pateikiama įdomių išvadų: Pvz. 83% jaunimo tarp 14-25 m. amžiaus jautė, kad gali kontroliuoti savo ateitį; 77% pareiškė nuomonę, kad verta sunkiai dirbti; jeigu nori ką nors pasiekti; 77% pareiškė, kad vedybos yra vertinga institucija. Į klausimą, ar reguliariai lanko religines pamaldas, tikta 19% atsakė, kad niekad jų nelanko. 45% gimnazistų pareiškė, kad lanko religines pamaldas kas sekmdienį, 36% universiteto studentų atsakė, kad lanko kas sekmdienį ir tik 18% nebesimokantį jaunimo atsakė, kad lanko kas sekmdienį. Vienas iš trijų vyriškių atsakė, kad gyvenimo būdas, kurio siekia, yra būti vedusiu egzektuvu savo karjeroje. 1970 m. 42% merginų galvojo: ištekti ir auginti šeimą be karjeros yra jų siektinas gyvenimo būdas, o 1976 m. tikta 25% jų taip galvojo. Nušimtis merginų, kurios siekia karjerų, taip pat žymiai pakilo per tuos šešerius metus (34% to siekia). Būti ištekęsusia su šeima be karjeros buvo siekis 31% merginų, kurios nesiekė aukštesnio mokslo, ir tikta 17% tokių, kurios siekė aukštesnio mokslo.

Sudegus Vasario 16 gimnazijos daliai patalpų, buvo pastatytas naujas barakas, kuriame įrengtos klasės. Jį pašventino kun. A. BERNATONIS, dalyvaujant ev. kunigui FR. SKERIUI ir gimnazijos direktoriui A. ŠMITUI, kuris perkirpo kaspiną

Daug naujų veidų

Kaip man atrodo nauji mokslo metai
Vasario 16 gimnazijoje?

Atostogos, kaip visada, per anksti pasibaigė. O vis dėlto džiaugiasi, kad grįžtu į gimnaziją. Atvažiuodamas svajoju apie savo kambarį, kuriame gyvensiu vienas pats, kaip ir anksčiau dvyliktokai gyven-davo. Nesitikičiau pamatyti daug naujų veidų berniukų eilėse, kadangi sudegė berniukų bendrabutis, ir visi apie tai žinojo. Atvažiuavęs negalėjau patikėti savo akimis. Daugiau kaip dvidešimt naujų veidų! Iš viso netoli penkiasdešimties. Na tai kas, galvoju, dvyliktokas turi vienas, blogiausiai atveju, dviese gyventi. Bet, įėjus į man skirtą kambarį, visos svajonės išgaravo — gyvensim šešiese. Kitą rytą viskas jau nebe taip tragiškai atrodė. Tikriausiai bus imanoma ir taip gyventi ir mokytis, ko gero dar geriau negu senoje pilyje.

O naujas barakas, kur dabar mokykla įrengta, yra labai jaukus. Jis stovi tarp didelių me-

džių, todėl saulė taip labai jo neįkaitina, ir yra vėsiau negu aname mokyklos pastate. Tikiuosi, kad žiemą nebus šalta, nes įvesti radiatoriai.

Labiausiai man patinka, kad šiemet yra daug naujų veidų. Valgykloje taip pat yra pasikeitimų. Pernai buvo 60 mokinių, ir makaronų ne visada užtekdavo, o šiemet — beveik 20 mokinių daugiau, ir makaronų visiems užtenka. Atrodo, kad viskas eina geryn.

Daugiau apie mokyklą sunku ką parašyti, nes gali nuomoni greit pasikeisti. Tik žinau, kad šie mokslo metai bus sunkesni, nes tai, ko dabar moksimės, už dvejų metų dar reikės prisiminti. Jaučiu, kad tie dvejai metai labai greit prabėgs, ir dabar jau ima gailėtis, kad teks šią mokyklą palikti.

Vasario 16 gimnazijos dvyliktokas
Stepas Kairys

Skautės su savo vėliava šv. Kazimiero sukakties kongrese Toronte. Jos dalyvavo eitynėse į pamaldas katedroje

Nuotr. St. Dabkaus

Gimnazijos bendrabučiai sudegus

Mokslo metų pradžia Vasario 16-sios gimnazijoje

B. LIPSIENĖ

Po ilgų vasaros atostogų vėl susirinkome dirbti ir mokytis. Mūsų gimnazijos šeima šiemet pagausėjo. Tuo ypatingai reikia pasidžiaugti, nes 1984 m. birželio 6 d. berniukų bendrabutį nusiaubė gaisras, ir ne vienam kilo abejonė, ar neturės tai reikšmės berniukų skaičiui.

Vasara mokyklos vadovybei buvo karštas darbmetis. Atostogos liko toks dalykas, apie kurį galima nostalgaiškai pasvajoti. Reikėjo paruošti klasių patalpas ir tinkamai įrengti mokyklos pastatą, kad jame galėtų jaukiai gyventi berniukai. O kaip tyčia jų atvažiuo beveik dvigubai daugiau negu pernai. Ne vienas nustebo pamatęs, jog reikės gyventi šešiese, kai tuo tarpu mergaitės gyvena po dvi arba net po vieną. Ka gi — berniukai patyrė gaisrą.

Mokinių veidai švietė vasaros išpučiais. Šokėjai dalyvavo vasarą šokių šventėje Klivlande, skautai — skautų stovykloje Anglijoje, mokiniai — evangelikai — lietuvių jaunimo suvažiavime Annaberge, Bonoje. Naujai atvykę į gimnaziją atidžiai žvalgėsi, kur jie čia pakliuvo, „matavo“ žingsniais parką ir iš pagarbos atstumo tyrinėjo apdegusią pilį. Neužilgo aptiko ir miestelio „piceriją“.

Pirmą mokslo metų dieną gražus būrys (tokio jau nebuvo 12 metų) po pusryčių susirinko vėliavos aikštelėje. Čia suki-nėjosi mokiniai iš 9 kraštų: JAV, Kanados, Australijos, Mali, Argentinos, Brazilijos, Kolumbijos, Venezuelos ir V. Vokietijos. Kylant trispalvei stiebu aukštyn. Tautos himnų pradėjome naujus mokslo metus. Paskui nuėjome į kaimo šventovę, kur kun. J. Dėdinas ir kun. F. Skėrys laikė eukumėnines pamaldas. Atrodė, šįkart ir giesmės skambėjo garsiau, ir „Tėve mūsų“ — nuoširdžiau. Gal todėl, kad po visų nelaimių visi geriau pajutome, jog esame globojami Dievo, tautiečių, valdžios.

Po pamaldų grįžome gimnazijos kieman. Buvusioje tinklinio aikštėje per mėnesį išdygo barakas, kuris taip gra-

žiai iš lauko ir vidų atrodė ir rusva medžio spalva taip derinasi parko žalumui, kad barakui vadinti šį pastatą stačiai nepatogu. Gimnazijos kuratorijos pirm. kun. A. Bernatoniš pašventino šias naujas mokymosi patalpas, ev. kun. F. Skėrys sukalbėjo maldą, o direktorius Šmitas perkirpo juostele.

Prie durų kukliai stovėjo dar trys vyrai: Vytautas Grigutis su Petru Gavėnu iš Punksko (Suvalkų trikampio) ir Antanas Šiugšdinis iš Huettelfeldo. Tai — barako įrengėjai. Vytautas Grigutis įkėlė vinį virš durų ir pakabino kryžių. Čia buvo kažkas simboliško: iš tokių įvairių pasaulio kampelių čionai susirinkome, o tautietis iš mūsų tėvų žemės (nes Suvalkai yra taip pat Lietuva) prikėlė mums tikėjimo simbolį. Tuo momentu pagalvojau, kokia didelė dovana yra tikėjimas — tikėjimas Dievu, savo tauta, savo artimu.

Po šių apeigų suėjome į valgyklos salę — dabar tik tą vieną beturime. Čia direktorius pasveikino visus su naujais mokslo metais, ypatingai naujai atvykusius mokinius ir mokytojus. Trumpai ir aiškiai papasakojo apie mokyklos bendrabučių tvarką. Paskui mokytojai susirinko posėdžio, o mokiniai nuėjo į bndrabučius susitvarkyti kambarių. Čia paaiškėjo, kad ne visi moka laikyti rankose šluotą arba pasikloti lovą, tačiau su vedėju ir draugu pagalba pradeda išmokyti.

Paskui prasidėjo susipažinimas. Čia dažnam teko atsisakyti iki šiol įprastų vokiečių, anglų, ispanų kalbų, nes kaip tik tas, su kuriuo norėtum pasikalbėti, nemoka tavo kalbos. Kaip gerai, kad yra dar viena — tėvų kalba.

Į vakarą berniukai suklijavo komandas ir jau spardė futbolą. Temstant uždegėme laužą, šildėmės, o neužilgo, akordeonui pritariant, nedrąsiai pasigirdo pirmosios šiemetinės mūsų dainos.

• Supažindinkite savo draugus su „TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS“ — atsiųskite dar jų neskaitytųjų adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Jaunimo atstovai Religiniame pasaulio lietuvių katalikų kongrese Toronte, pasirodę eitynėms į katedrą iškilmingom pamaldom Ntr. St. Dabkaus

Pabandyk savo laimę knygoje!

Ar verta skaityti lietuvių rašytojų knygas?

Skaityti ar neskaityti? Kokią naudą teikia lietuviška knyga?

Kodėl neskaityti lietuviškų knygų? Manai, kad bus neįdomu, kad tai bus darbas vietoj malonumo? Galvoji, kad nieko naujo nesužinosi, kad bus per sunki kalba ir nesusigaudysi apie ką eina kalba? Neturi knygų, nežinai kur jas gauti? Esi ištikinęs/ištikinusi, kad tavo lietuvių kalba jau dabar neblogo? Manai, kad lietuvių rašytojų knygos yra nuobodžios, ypač jei lietuvių literatūros mokytojas/mokytoja buvo neįdomus/neįdomi lituanistinėje mokykloje? Galvoji sau, tegul tėvai skaito tas lietuviškas knygas, niekad nesuprasi, ką jie ten randa įdomaus.

Kodėl aš skaitau lietuviškas knygas? Dažnai man tenka darbo reikalais gyventi vietovėse, kuriose nėra lietuvių. Pastebėjau, kad juo ilgesnį laiką nekaltu lietuviškai, juo daugiau mano lietuvių kalbos žodynas mažėja ir tenka „liežuvi laulyti“ vėl prabilus lietuviškai. Permesdavau akį per sesers persiutus lietuviškus laikraščius ir žurnalus, tačiau jie mane pasiekdavo jau su pasenusiom žiniomis. Dažniausiai, kaip daugelis mano lietuvių bendraamžių, tik pažvelgdavau į nuotraukas, „pletkų“ skyrius, ir, retkarčiais, į savotiškai įdomius vedamuosius.

Priejau išvadą, kad gal būtų nebloga idėja skaityti kokią vieną kitą lietuvišką knygą. Mes, kurie jau esame pabaigę lituanistines mokyklas ar kursus, retai kada skaitome lietuviškas knygas. Kadangi skaitau labai daug angliškų knygų, tai užsimojau bent vieną lietuvišką knygą perskaityti per mėnesį.

Iš pradžių buvo sunku nuspręsti ką skaityti. Yra mažai lietuviškų knygų išleivijoje parašytų jaunimui, sakykim, 13-18 metų, tad buvau visai atpratus nuo skaitymo lietuvių kalba. Norėjau įdomių, vyresniems taikytų knygų, ne per sunkiausių kalbos atžvalgų. Paprašiau siūlymų iš įvairių žmonių, ir, pagaliau sudarius šiojį toki sarašą, įkriau į skaitymą.

Mano laimei, tėvai per daugelį metų yra surinkę tiek lietuvių autorių knygų. Sen ir ten pasiskolinau kitas, o kai kurias nusipirkau. Nustebau, kad buvo galima nusipirkti knygų po tiek metų po išspausdinimo, kai toks mažas tiražas iš viso buvo išspausdintas. Truputį gaila buvo lietuvių rašytojų, kai pamačiau, kiek jų knygų lentynose renka dulkes. Tegul knygos kitomis kalbomis lieka neišparduotos ar neskaitytos perkėję lentynose.

„Jaunimo žiburių“ redaktorei Rūtai Girdauskaitei paprašius, toliau surašau tas knygas, kurios man patiko ir kurias buvo smagu ir įdomu skaityti. Nei čia koks išsamus sąrašas, nei čia literatūros žinovės išmanymas. Negaliu užtikrinti, kad tos knygos kurios man patiko, ir jums patiks, ar atvirkščiai, kad tos knygos, kurios man nepatiko, ir jums nepatiks.

Aš skaičiau, kad savo lietuvių kalbos žodyną praplėčiau,

kad savo pasaulėžiūrą pajvairinčiau ir kad užuot angliškai skaičius atsipalaidavimui po sunkios darbo dienos, skaityčiau lietuviškai. Man buvo įdomu sužinoti kaip lietuviai rašytojai dėsto savo mintis, koks jų rašymo būdas. Kai kurios knygos padėjo man suprasti tėvų pergyvenimus karą metu: jos yra tikrai vertingos mums, kurie nesame pergyvenę karo košmaro ir ne visuomet suprantame tėvų, palikusių savo jaunystėje tėvynę, liūdesį.

Siūlau pradžiai Jankutės „Nuo devynių iki pirmos“, Bratzės-Bindokienės „Viena pa-saulyje“, Radzevičiūtės „Baisusis senelis“. Tikrai lengvai skaitomos ir įdomios Cinczo knygos „Brolio Mykolo gatvė“, „Raudonojo arklio vasara“, „Mona“. (Nekantariai laukiu, kol mama baigs skaityti jo pas-kutinę knygą, išleistą šiais metais „Šventojo Petro šu-nynas“).

Išsimačius, siūlyčiau Pū-kelevičiūtės knygas „Naujųjų metų istorija“, „Rugsėjo šeštadienis“, „Devintas lapas“ („Aštuoni lapai“ man buvo sunkesnė, teipusėjau; reikės grįžti prie tos knygos). Ramono „Dulkės raudonom saulė-leidy“ ir Barono „Abraomas ir sūnus“ irgi man patiko. Tini-nio „Dailininko žmona“ buvo įdomi ir truputį kitokia kny-ga.

Siūlyčiau Spalio „Vienos kartos istorija“ ciklą skaityti iš eilės (ne kaip aš), nes jis labai įdomus autorius, t.y. „Gatvės berniuko nuotykių“, „Ant ribos“, „Alma Mater“, „Rezistencija“, „Mergaitė iš geto“, „Širdis iš granito“, „Aukšnio saulėlydžio gundymai“. (Kol kas neturėjau progos pasisko-linti „Rezistencijos“, tačiau visos kitos knygos cikle buvo tikrai geros).

Tiems, kurie mėgsta geriau trumpas apysakas, siūlau Barono „30 istorijų suaugusiems“ ir „Silko tinklai“, Barėno „Kilogramas cukraus“. Dramos mėgėjams siūlau Skėmos „Raštai I“ ir „Raštai II“. (Bandau dar gauti „Raštai I“, bet „Raštai II“ tikrai sukrečia skaitytoją; tikiuosi, kad „Raštai I“ irgi geras rinkinys). Ostrausko ir Landsbergio dramoms man irgi patiko.

Pažengusiems skaitytojams Almėno „Sauja skatių“ (kol kas viena iš mano mėgstamiausių knygų) yra būtinas leidinys. Mįslės išsprendimas pagau-na dėmesį ir nesinori padėti knygos iki galo.

Kitos pažengusiems knygos: Mykolaičio-Putino „Altoriai šešely“, Šimonaitytės „Aukštųjų Simonių likimas“, Šavelio, Grušo, Lankausko ir Apučio novelės iš Lietuvos irgi buvo įdomios. Jos priklauso „pažengusių skaitytojų“ knygų grupei.

Kaip minėjau, surašiau tik tas knygas, kurias perskaičiau ir kurios man patiko. Dar net neįspėjau į savo surinktą sąrašą skaitytinų knygų. Jei mano sąrašas nepatinka, paprašykite kiti siūlymų!

Telieka skaitytojų iššūkis — pabandyk savo laimę lietuvių literatūros lobynė! Manau, kad maloniai nustebsi! Sėkmės ir smagus skaitymas!

Audra M. Kubiliūtė

RŪTA ŠIULYTĖ ir RAIMUNDAS KLČIUS, susituokę Otavoje, kur abu reiškiasi lietuviškoje veikloje

Lietuviškos vestuvės Kanados sostinėje

OTTAWA, ONT. Seniai Otava džiaugėsi tokiomis lietuviškomis vestuvėmis. Rugsėjo 22 d. Šv. Jono Kr. šventovėje Raimundas K. Kličius susituokė su Rūta O. T. Šiulyte. Šventovėje laukė jaunasis Raimundas, pirmas pabrolis Ladas Giriūnas iš Otavos ir dar trys pabroliai: jaunosios brolis Rimas Šiūlys iš Hamiltono, Viktoras Sidabras iš Čikagos ir Andrius Gustainis iš Montrealio. Iškilingam maršui grojant, prie altoriaus artėjo pameręs: jaunavedžio brolio duktė Kristina Kličiūtė iš Montrealio, dr. Danutė Salikytė iš Čikagos, Vida Balsevičiūtė iš Otavos, pirmoji pamerė Loretą Lukšaitę iš Otavos ir gėlių nesėjos: jaunojo sesers duktė Adria McVicar iš Montrealio ir Daiva Jurkutė iš Otavos. Gale ėjo jaunoji Rūta, lydimą tėvėlių Marijos ir Prano Šiūlių iš Hamiltono.

Mišias laikė ir jungtuvų apeigas atliko Otavos lietuvių katalikų misijos kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas. Mišių metu Šv. Rašto skaitymus atliko R. Šiūlys ir V. Balsevičiūtė, tikinčiųjų maldas — mažosios A. McVicar ir D. Jurkutė. Kadangi abu jaunieji yra daugiau ar mažiau susirėję su muzika, šioms pamaldoms buvo pasikvietę iškiliuosius dainos ir muzikos menininkus — solistę G. Čapkauskienę ir sol. V. Verikaitį ir muz. J. Govedą. Abu solistai pamaldų metu spėjo pagiedoti po keletą giesmių, vargonuojant muz. J. Govedui.

Viešbutyje svečiai buvo vaištinami užkandžiais ir pučnu. Netrukus buvo pereita į gražiai išpuosątą baliaus salę. Susėdus prie stalų, linksmi prisistatė lietuvių ir anglų kalbomis pūkiai pasipuošę kvieslys Vytautas Balsevičius. O šio vakaro pranešėjais pasisakė būsį jaunojo brolis Algis Kličius ir Dalia Pajarskaitė-Peddlė.

Tuo pat pasirodė vestuvinis pulkas, sutiktas tautinių juostų vartais "Ramunėlių" — Otavos mergaičių choro, kuriam vadovauja Rūta. Prie garbės stalo jaunosius sutiko su vynu, duona ir druska jaunosios tėvai ir jaunojo motina Vanda su jaunojo broliu Algii (abu iš Montrealio). Jaunojo tėvelis Pranas yra miręs.

Pirmasis pabrolis pakvietė visus išgerti taurę ir sugiedoti "Ilgiausių metų" jauniesiems. Kun. dr. V. Skilandžiūnas palaimino vaišių stalą. Besivaikšinant, svočia G. Abromaitienė, lydimą kvieslio ir pirmosios pameręs, atnešė gražų ir skanų pyragą. Kiek vėliau lakiu žodžiu pranešėja Dalia supažindino su visais pabroliais ir pamerėmis, o pabrolis V. Sidabras — su jaunaisiais.

Sveikinimus pradėjo klivlandietė M. Lenkauskienė draugų vardu, J. Pleinys — hamiltoniečių vardu. Telegrama gauta iš Buenos Aires ir laiškas iš Vilkaiviškio bei Alytaus.

Pranešėjai pasveikinus jaunuosius Hamiltono ateitininkų vardu, gražiai kalbėjo jaunosios tė-

velis savo ir Kličių šeimos vardu. Maždaug tą patį pakartojo jo sūnus Rimas angliskai. Pabaigoje hamiltonietė p. Jankūnienė pasiūlydė jaunosios Rūtos lietuviškumui ir palinkėjo jauniesiems daug laimės.

Trys vyrukai į salę atsinešė kartuves su stipria virve ir pradėjo įvairius pamerius. Pagaliau apsisistojo prie pabrėlio V. Sidabro, kurį tuoj ištempė iš už garbės stalo, uždėjo virvę ant kaklo ir jau... Bet tuo momentu atbėgo jaunoji su tautine juosta ir uždėjo piršliui ant peties ir tuo jį išgelbėjo nuo negarbingos mirties.

Po šio įvykio visiems apimtus, prabilo jaunas. Jis dėkojo visiems svečiams, ypač iš toliau atvažiavusiems, Rūtos tėvams už užauginimą jam žmonos ir parą šioms vestuvėms. Jaunoji džiaugėsi šia diena ir savo gėles įteikė pirmajai pameręi Loretai, su kuria vadovauja "Ramunėlėms" jau šešeri metai. Loretą palinkėjo jauniesiems gražaus gyvenimo ir pakvietė "Ramunėles" su savo motina p. Lukšienę padainuoti vieną dainą.

Po to prasidėjo jaunųjų valsas ir kiti šokiai. Grojo Toronto šėšių asmenų orkestras. Apie du šimtai svečių buvo suvažinę ir įvairių vietovių.

Jaunoji prieš keletą metų atsi-kele Otavon iš Hamiltono ir dirba kaip žurnaliste, o jaunas prieš kelis mėnesius atvyko iš Montrealio ir dirba kaip inžinierius. Todėl ir svečių daugiausia buvo iš Otavos, Hamiltono ir Montrealio. Kiti buvo iš Londono, Ont., Čikagos, Klivlando, Syrakūzų ir kitur. B. S.

Kelionė su spaudos darbuotojais

DARIUS ČUPLINSKAS

Kasmet Ontario provincinė valdžia organizuoja etninės spaudos atstovų išvyką į kurį nors provincijos sritį. Šiais metais, minint Ontario 200 metų sukaktį, kelionė apėmė šiaurines provincijos dalis — per keturias dienas autobusu apkeliavom Midlandą, Parry Sound, Sudbury ir North Bay.

Ekskursija prasidėjo Ontario Place, Toronte. Susirinko beveik 40 atstovų iš įvairių tautybių spaudos — ukrainiečių, suomių, kiniečių, arabų, italų, maltiečių ir kitų. Sveikindamas mus, Ontario turizmo ministeris Ruben Baetz paaiškino, kokia mūsų provincijos apimtis: atstumas tarp Otavos ir Ontario šiaurvakarinio kampo yra didesnis negu tarp Otavos ir Floridos.

Dar prieš pietus išvažiuojam į Midlandą. Ten mums parodė Kanados kankinių šventovę. Prieš daugiau kaip 300 metų šioj vietoj buvo nukankinti pirmieji Ontario jėzuitai misijonieriai. Netoli šventovės yra ir lietuvių kryžius.

Sekantis kelionės punktas buvo "Sainte Marie among the Hurons". Tai atstatytas XVII š. indėnų kaimas. Ten dirbantys archeologai mums apibūdino vietovės gyventojų pasaulė-jautą ir gyvenimo būdą. Hurono indėnų tikėjimas panašus į senovės lietuvių: abi tautos garbino gamtos reiškinius — perkūną, saulę, gyvūniją ir abi su dideliu užsispyrimu laikėsi savo senų pagoniškų papročių. Jėzuitai misijonieriai, praleidę trejus metus indėnų tarpe, galėjo pakrikštyti jų tiktai porą tuzinų.

Praleidę vakarą Kilbear provinciniam parke, pernakvojom Parry Sound miestelyje. Sekantį rytą išplaukėm laivu apžiūrėti "30,000 salų". Šis Parry Sound rajonas yra tipingas šiaurinės Ontario gamtos pavyzdys — gilūs, šalti ežerėliai, pilni žuvų; nelygus, akmenuotas žemės paviršius, apaugęs krūmais ir vėjo nugairintom pušim. Atrodytų, kad netinkama vieta žmonėms gyventi, bet čia, kaip Midlande ir beveik visoje Ontario provincijoje, senovėje gyveno didelės grupės indėnų.

Po pietų ir tolimesnės kelionės į šiaurę apžiūrėjom French River rajoną, kuris panašus į Parry Sound ir puiškus žuvavimui. Tada keliavom

toliau, ligi pasiekėm tolimiausią šiaurinį mūsų kelionės punktą — Sudbury.

Ivažiavę į Sudbury, pirmiausia sustojom prie garsios "Big Nickel" kasyklos. Tai sena, nebenaudojama kasykla, kurioje rodoma turistams, kaip nikelis ir kiti mineralai kasami bei tirpinami. Ši pramonė yra švari Ontario ekonomijai — mineralai sudaro 20% jos eksporto.

Vakarinė programa taip pat buvo įdomi. Ją paruošė Sudburio rajono daugiakultūris centras, kuriam priklauso ir Sudburio Lietuvių bendruomenė. Programoje atsispindėjo mišri šio miesto sudėtis (tik-tai vienas trečdalis Sudburio gyventojų yra anglo-saksų kilmės). Dalyvavo skotų ir ukrainiečių šokėjai, prancūzų dainininkai ir kiti. Taip pat grupė jaunų šokėjų demonstravo "breakdancing" šoki. Tai populiarius šokio stilius, sukurtas Amerikos negrų, kuris reikalauja nepaprasto kūno lankstumo bei miklumo. Labai įdomu jį stebėti.

Trečią dieną pradėjom man įdomiausią kelionės dalį į naujai pastatytą "Science North" centrą. Šis centras, baigtas statyti 1984 m. pavaršį, yra panašus į Toronto "Science Centre". Jo architektūra yra ypatinga: iš lauko pastatas atrodo kaip milžiniška aliumininė snagė. Bet dar įdomesnis yra vidus.

"Science North" tikslas yra vaizdingu būdu paaiškinti eiliniam žmogui įvairias mokslo šakas. Tam tikslui centre įrengta daugybė roдиниų, kuriuos galima stebėti arba net dalyvauti bandymuose, susipažinti su įvairiomis gamtūros sritimis bei gamtos dėsniais. Vienas įdomiausių dalykų, kuriuos mūsų grupė matė, yra 15 min. ilgio trijų dimensijų filmas. Jo paruošimas kainavo maždaug vieną milijoną dolerių. Jame rodomi gamtos vaizdai iš visos Ontario provincijos.

Iš ten mus vežė į Sturgeon Falls miestelį. Šiaurės Ontario dalyje gyvena nemažas skaičius prancūzų kilmės žmonių. Sturgeon Falls prancūzų gyventojų įtaka yra labai ryški. Vaziuojant per miestelį, matėsi daug prancūziškų gatvių ir krautvių pavadinimų. Pavaišinti pietumis, išklausėm tris vaikų chorų iš vietinių mokyklų; dvi tų mokyklų buvo prancūziškai kalbantiems.

Toliau keliavom į North Bay. Šis miestas pasižymi kaip svarbiausias pasaulio kailių prekybos centras.

Paskutinę ekskursijos dieną pradėjom pusryčiaudami laive, plaukdam į Nipissing ežerą. Tame rajone, kaip ir kitur, gyveno daug indėnų. Nipissing indėnų protėviai atvyko čia prieš 13,000 metų. Pagal jų vietinę legendą, ežeras ir visa žemė atsirado labai seniai, kai Mičabo, Didysis zuikis, susapnavo, kad artėja baisus tvanas. Mičabo pasistatė didelį plausą, ant kurio sudėjo po vieną porą kiekvienos gyvulių rūšies. Tvanas apėmė visą žemės rutulį. Ilgai Mičabo su gyvuliais plaukė, kol surado Nipissing vietovę ir čia apsigyveno.

Kelionę baigėm aplankę dvi vietas Orillios miestelyje — Operos salę ir žymaus Kanados humoristo Stephen Leacock namus.

Besirūpindami mūsų išeivijos reikalais ir padėtimi tolimoje Tėvynėje, retas iš mūsų pagalvoja, kokiame ypatingame pasaulio kampe gyvename. Šitokia kelionė parodo, kiek grožio ir įvairumo — geografinio, istorinio bei kultūrinio galima rasti visai arti namų.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniskai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

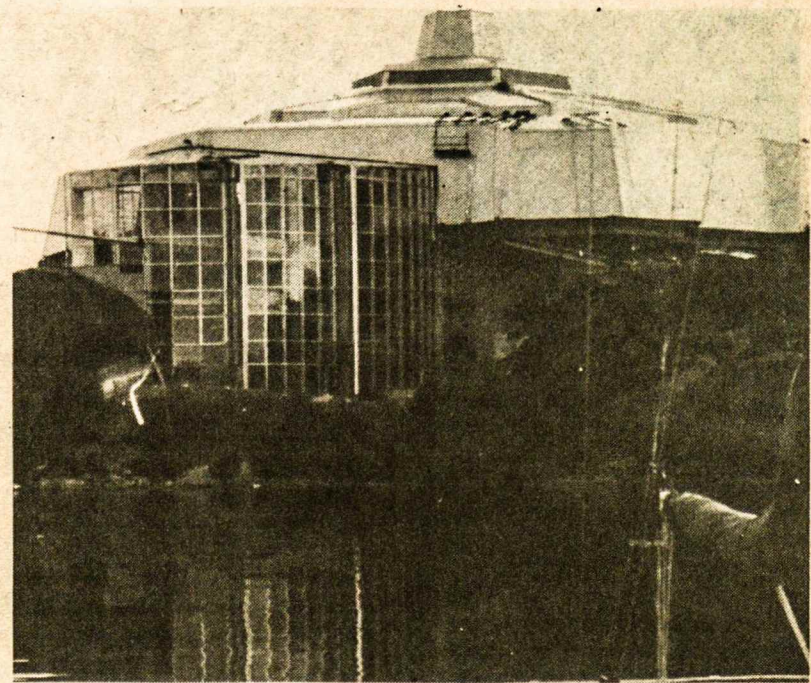
A+A

VYTUI JUŠKEVIČIUI

mirus,

jo žmoną HILIJĄ, sūnus — VIKTORĄ ir HENRIKĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

L. M. Urbonai

Gamtos mokslų muziejus Sudburio mieste, kurį aplankė etninės spaudos atstovai praėjusią vasarą. "Tėviškės žiburiams" atstovavo D. Čuplinskas

Atviras laiškas

Pasaulio lietuvių katalikų kongreso organizacinio komiteto pirmininkui dr. J. Sungailai Kanados Toronte

MIELAS DAKTARE,

Seniai jįškau žodžių išreikšti didžiausiam šio meto džiaugsmui, kuris kilo manyje pačiomis pirmomis šio rudens dienomis, perskačius Jūsų vadovaujamo komiteto parengtą ir Laisvojo pasaulio lietuvių katalikų kongreso, skirto šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį paminėti, primate manifestą. Tikriausiai tai labai pradžiuo ir giliai sujaudino pavergtą lietuvių tautą.

1981 m. rudenį grupei pasauliečių viešint Damušų šeimoje Detroit, dalyvaujant dvasiškams ir iš Europos, man teko girdėti kun. K. Pugetičiaus pasisakymą bene pačias pirmasias užuominas apie būtinumą rengti šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimą. Ten buvo pabrėžtas būtinumas susitelkti mūsų karalietišio šventumo išryškinimui. Visa, kas šiemet įvyko Vatikane, popiežiui Jonui-Pauliui II globojant ir laiminant, pralenkė visus lūkesčius. Tai labai svarbu pavergtai tautai, išeivijai ir Lietuvos istorijai.

Bet Jūsų surengto Kanados kongreso manifestas įgavo ne-lauktai labai reikšmingą politinį pobūdį. Maža to, jis neabejotinai atgaivino 1983 m. sausio 13 d. Europos parlamento rezoliuciją "Apie padėtį Baltijos valstybėse". Kaip žinoma, ši rezoliucija labai greitai prarado išviršinį žvilgesį po to

(giluminė prasmė išlieka didžiulė), kai Europos valstybių užsienio reikalų ministeriai suabejojo skubių veiksmų tikslingumu. Iki tol nerangiai pradėjusi veikti išeivija nesugebėjo plačiai paskleisti Europos parlamento rezoliucijos pasaulyje, įtikinamai priminti ir naujai supažindinti tolimus kraštus su Baltijos tautų pavergimo ir valstybių sunaikinimo tragedija.

Todėl dabar, pasirodžius Jūsų surengto kongreso manifestui, naujai išmušė mūsų intelektualinės ugnies valanda. Žūt būt reikia nedelsiant paskleisti po visą pasaulį tą manifestą kartu su Europos parlamento rezoliucijos dokumentais, su JAV prezidento Ronaldo Reagano "Baltijos tautų laisvės dienos" deklaracija (Proclamation 5209 of June 14, 1984) ir su išrūpinta šiam reikalui Kanados vyriausybės deklaracija. Reikia belstis ir į "uždaras" kai kurių Afrikos bei Azijos naujų valstybių įstaigų ir organizacijų duris, žinant, kad pradžioje liudijantys Baltijos valstybių ir tautų tragediją dokumentai bus išmesti arba bus, stokojant gero popieriaus, panaudoti rašymo reikalams (!).

Kanados lietuviai labai pasitarnautų bendram reikalui, jeigu, išlaikydami savo rankose iniciatyvą, sutelktų paveikų studentijos ir akademinio jaunimo štabą šioms žemiau išvardintiems operatyviniams darbams atlikti: 1. paruošti minėtą dokumentaciją anglų, ispanų ir prancūzų kalbomis, 2. sutelkus studentiją ir akademines pajėgas Kanadoje ir JAV, surinkti viso pasaulio valstybių politinių, religinių ir visuomeninių organizacijų, taip pat valstybinių veikėjų, parlamentary adresus, 3. išsiųsti 2000-3000 ar daugiau laišku su minėtais dokumentais pagal surinktus adresus, stengiantis kuo daugiau panaudoti lietuvių delegacijų laiškus įteikti asmeniškai.

Tuo būtų pasaulio valstybių politinėms ir intelektualinėms (universitetinėms) pajėgoms aiškiai pakartota arba naujai pristatyta Baltijos valstybių ir tautų laisvės bei suvereniteto byla. Tai būtų svarus įnašas, ruošiant dirvą iškelti sovietų sunaikintų Baltijos valstybių suvereniteto atstatymo bylą Jungtinėse Tautose ir Madrido-Stockholmo tipo konferencijose.

Jeigu prisidūsi apolitiškuose pataluose išeivijos jaunoji karta tuos ir kitus panašius vis sudėtingesnius uždavinius atlikti, tai tautos nelaimių istorija jos neįskvies į naujų laikų didįjį Liublino teismą: ji savo misiją bus atlikusi.

Plėšiančio pavergtųjų širdis skausmo sūtemose nesudėgantis liepsnose feniksas pagaliau išskleidė sparnus! Kaip pažymėta spaudoje ("Draugas", 1984 m. nr. 190, 6 psl.), PLB, JAV LB, Kanados LB, PLJS ir JAV LJS vadovybių š. m. rugpjūčio 22-23 d.d. suvažiavimas Dainavoje išreiškė palankumą VLIKui ir užtikrino "broliškos kooperacijos dviasioje papildyti bei naujomis iniciatyvomis praplėsti" jo vadovaujamo darbo barus. Šiam kilniam ryžtui linkėtina visokeriopos sėkmės, kad žodžiai taptų darbais, išskylančiais virš mūsų ir mūsų ydų!

Dr. Kazys Eringis

Hold your breath and read this.

Jeigu jūs dūmtraukis yra netvarkoje, visas jūsų namas galbūt jaučiasi lygiai taip, kaip ir jūs dabar.

Mat šildymo sistemos ima deguonį ir išleidžia anglirūkštę, lygiai taip, kaip ir jūs dabar.

Bet kai krosnis negauna pakankamai deguonies arba anglirūkštė negali išeiti, jūsų namas negali "kvėpuoti". Tada gali atsirasti smalkių ir sudaryti pavojų jums bei jūsų šeimai.

Švarus bei išvalytas dūmtraukis reikalingas jūsų krosnies vėdinimui.

Štai keletas perspėjimo ženklų, rodančių dūmtraukio pablogėjimą:

- ☐ byrantis cementas ir plytos
- ☐ baltos kalkių arba vandens dėmės ant dūmtraukio virš stogo
- ☐ vandens dėmės prie valomųjų dūmtraukio dūrelių

GALBŪT REIKALINGA DŪMTRAUKIO APKALA, KURI APSAUGOTŲ JĮ NUO TRUPĖJIMO.

Jei norite būti saugus bei ramus, kasmet kvieskite kvalifikuotą rangovą, kad patikrintų šildymo sistemą ir išvalytų dūmtraukį. Tada jūs ir jūsų namas lengviau atsikvėpsite.

Ministry of Consumer and Commercial Relations

Ontario

Robert Elgie M.D., Minister
William Davis, Premier

Juno Beach, Florida

ŠIOJE FLORIDOS SRITYJE gyvenantys tautiečiai atsiuntė "TŽ" laikraščio "The Evening Times" atspaudą, pažymėtą data 1984.VIII.14 (nepažymėta kur leidžiamas). Jame išspausdintas ilgokas Noro Roggen rašinys apie tos srities lietuvių, jų pergyvenimus praeityje ir jų surpjektuotą paminklą kapinėse Royal Palm Memorial Gardens West Palm vietovėje. Tai esąs lietuvių padėkos ženklas Amerikai už jos globą karo atblokštiems tautiečiams. Tai esą liudija ir įrašas paminkle: "Dedicated to the United States by Lithuanian-Americans", "Myli-mai Lietuvai" ir "Freedom and Liberty". Rašinyje minimas J. Jakubauskas kaip projekto pradininkas ir komiteto pirmininkas, Br. Aušrotas, J. Garla, V. Šalėiūnas.

Kun. prof. PAULIUS RABIKAUSKAS, SJ, skaito paskaitą Religiniame pasaulio lietuvių katalikų kongrese Torontoe apie šv. Kazimiero šventumą ir lietuviškumą

Nuotr. St. Dabkaus

Skriaudžiami autoriai

AUDRONĖ O. B.

Aurelijos Balašaitienės straipsnis "Trečias kartas nemeluoja" "TŽ" 1984 m. 38 nr. pasodino mane prie rašomosios mašinėlės savomis mintimis pasidalinti. Šiuo atveju manau, kad autorius eilėraščių "Ateiki dar kartą" yra Aleksandras Radžius. Jis atsilieps ir viskas paaiškės, nelaukiant, kaip tai buvo su Viktoro Šimaitis "Aru", dešimtmėčiais priskiriamu kitiem autoriam (gal ir be blogos valios, tik nežinant). Ta nuostabi graži, patriotinė daina buvo jau labai prigijusi prie kitų autorių, be jų pačių kaltės — priskirta ir tiek, gal kompozitorius. Negeirai, kad V. Šimaitis laukė kelis dešimtmečius tai išaiškinti — gal iš kuklumo, gal iš nuoskaudos, gal dėl kitų priežasčių. Geriau vėliau negu niekad!

O jau taip lengvai "žaidžiama" su autorių teisėmis netgi lietuviškai tobuloje Kanadoje. Ta proga prisimena 1982 m. pirmą kartą per Jukūbo Stuko "Lietuvos atsiminimų" radijo valandėlę Nijorke išgirsta naujoji kanadiečių išleista plokštelė "Kur gintarais..." Tarp kitų girdžiu nuostabiai gražiai dainuojamą savąjį "Vėją" iš pirmo leidinio "Beržų pasakos". Jų čia pavadinta "Staugia vėjas" — reiškia jau naujo autoriaus, nes kitas vardas. Betgi šioje plokštelėje nėra nė vieno autoriaus pavardės, ne tik šio. "Vėjo" muzika yra Motiejaus Budriūno, sukurta dar Vokietijos laikais, kai tas eilėraščių buvo išspausdintas periodikoje.

Po valandėlės skambinu J. Stukui, neva teiraudamasi, kas žodžių ir melodijos autoriai. "O gi, balandėle, nežinia, plokštelėje nepažymėta". Esą taip daryti nedera. Tada pasakiau jam abu autorius — žodžių ir muzikos. Už tai jis padėkojo, netgi pažadėdamas ateityje tuo pasinaudoti, perduodant plokštelės muziką klausytojams.

Minėtoje plokštelėje sužymėti garbės mecenatai, me-

cenatai, orkestro nariai, vokalinių grupės dalyviai, skaitytoja, įrašytojas, tech. padėjėjas, viršelio autorė, bet nė vieno žodžio apie autorius. Aišku, dar pažymėtas ansamblio įsteigėjas, vadovė, dainos vadovė, orkestro vadovai, bet nė vieno žodžio apie melodijos autorių.

Aš pati apie dainą tapusi savo "Vėją" skautuose tesužinojau tik iš mielos mūsų šeimos draugės Birutės Čiurlionienės, persikėlusios su šeima Kalifornijon. Birutė laiškė buvo pažadėjusi parūpinti juostelę ar ką panašaus, bet nesuaukiau. Vėliau, jau pati stovyklaudama su savo vilkiuku ar skautuku Ryteliu, dalyvaudavau "Vėjo" dainoje skautiškomis spalvomis nudailintoje. Niekas nežinojo, kad autorė yra su jais. Atrodė, tai nuosava skautų daina su vėjo staugimu. Negi lįsi į akis skaidydam, kad tai tavo žodžiai...

"Vėjas" gimė Tuebingene, gyvenant viename name su Santvarais pas buvusią tikrai bjaurią dailininkę Wessel. Ji mus su Ale S. net prancūzų komendantui įskundė slapta, kad daug svečių priiminėjam. Tai buvo garsiojo Horsto Wesselio sesuo. Nemalonu buvo vyksti komendantūron Alei su mažu Agu ant rankų. Paaiškinome, kad Santvaras yra lietuvių rašytojų draugijos pirmininkas, ir pas jį rašytojų reikalais lankosi kolegos. Vėliau ji tik mus įskundė (be Santvarų). Šį kartą teko net mūsų konsulą A. Trimaką nusivesti išaiškinimui.

Po mūsų to namo palėpėje gyveno B. Gražulis su šeima, dar su Santvarais, vėliau atsisakė ukrainiečių šeima, kuri tą raganą Wessel ir už grotų pasodino, pagal komendanto pageidavimą, nes buvo pateikusi tris neteisingus skundus. Vokiečiai, aplinkiniai kaimynai, liudijo prieš ją noriai, nes ji buvo visiems išpykusi.

Ten tai, toje palėpėje, šaltam žiemos vėjui siaučiant, gimė mano "Vėjo" žodžiai.

Švento Kazimiero lietuviškumas

Kun. prof. P. RABIKAUSKAS, SJ, Religiniame pasaulio lietuvių katalikų kongrese Torontoe 1984. IX.1 skaitė paskaitą tema "Šv. Kazimieras: jo šventumas ir lietuviškumas". Čia pateikiame tos paskaitos ištrauką, liečiančią karaliačio lietuviškumą. RED.

Iki šiol žvelgėme į šv. Kazimiero asmeninį šventumą ir jo, kaip šventojo, pripažinimą. Lieka mums trumpai pažvelgti į kitą mūsų dangiškojo Globėjo aspektą — jo lietuviškumą: asmenišką jo ryšį su lietuvišiais ir lietuvių santykius su savo šventuoju.

Kad šv. Kazimieras buvo lietuvis, aišku kaip diena. Jo abu seneliai, tėvo tėvai, Jogaila ir Sofija Alšėniškė, buvo grynai lietuviai. Įdomu, kad šventojo senelė dar gyveno, kai jis gimė. Ji mirė ir palaidota Krokuvoje 1461 metais, vaikaičiai esant jau trejų metų. Mažytis Kazimieras galėjo kaip tik iš jos išmokti pirmuosius lietuviškus žodžius.

Šventojo motina buvo Austrijos princesė, Austrijos hercogo, Čekijos ir Vengrijos karaliaus, imperatoriui išrinkto Albrechto II duktė. Ji sustiprino Lenkijos karaliaus dvare vengriškąjį ir vokiškąjį elementą, nors dėl savo vietos ir aplinkos, Krokuvos miesto, jame vyravo lenkiška dvasia. Tačiau ir lietuviškas elementas nebuvo visiškai pamirštas. Kazimiero tėvas mokėjo lietuviškai ir laike prie savęs iš Lietuvos kilusių tarnų. 1452 m., kai jis dar buvo nevedęs, Krokuvos vyskupas kardinolas Olesnickis valdovui pritaikė, kad savo kambariuose ("in suo cubiculo") laikys vien lietuvius (B. Dundulis, ... XV a. ..., p. 234). Todėl visiškai tikėtina, kad karaliaus aplinkoje lietuvių būta ir vėliau.

Be to, reikia nepamiršti, kad antroje XV a. pusėje Krokuvos universitete studijuodavo po kelis ar net keliolika lietuvių studentų. Nors apie konkrečius jų ryšius su karaliaus dvaru nieko nežinome, šioji tokia įtaka tie iš Lietuvos atvykę jaunuoliai, reikia manyti, visų dėlto turėjo. Todėl galima prielasti, kad karaliaiūi Kazimierui lietuvių kalba nebuvo visai svetima.

Ne tik savo kilme mūsų šventasis tiesiogiai neturėjo nieko slaviško, bet ir savo dvasia jis galėjo jaustis visai kitoks negu slavai, su kuriais kasdien bendravo. Jo pagrindinis motyvas ir auklėtojas kan. Jonas Dluogošas, kaip žinome, pirmasis aprašė lietuvių kilimą iš romėnų. Tai, kas mums dabar yra vien legenda, anais laikais daug kam buvo tikrovė. Taip iš kan. Dluogošo, gero lotynisto ir žymaus istoriko, karaliaiūi daug ko sužinojo apie savo protėvių gediminių šalių, apie jos praeitį ir taip pat apie garbingą lietuvių iš romėnų kilmę, kurios jiems anais laikais daug kam buvo tikrovė. Taip iš kan. Dluogošo, gero lotynisto ir žymaus istoriko, karaliaiūi daug ko sužinojo apie savo protėvių gediminių šalių, apie jos praeitį ir taip pat apie garbingą lietuvių iš romėnų kilmę, kurios jiems anais laikais daug kam buvo tikrovė.

Karalius Kazimieras, pats nespėjęs įgyti aukštesnio išsilavinimo (jis nemokėjo anais laikais tarptautiniame bendravime būtinos lotynų kalbos), pasirūpino, kad visi jo sūnūs būtų išauklėti pagal naujaušius ir geriausius pedagoginius laimėjimus. Humanistinė lavinimosi kryptis veikė visų pirma žmogų, visą žmogų kaip tokią. Tautinis jausmas buvo antraeilis dalykas. Tai Kazimierą apsaugojo nuo stipraus ir vienašališko lenkiškos aplinkos poveikio.

Be didelio vargo jis ėmėsi kiekvieno darbo, kurį jam skyrė tėvų valia ir susiklostiusios politinės aplinkybės, — ar tai nepavykęs žygis į Vengriją, ar kelionės tėvo palydoje per didžiausios anuomet Europoje valstybės teritorijas, ar karaliaus vietininko pareigos Lenkijos karalystėje, ar pagaliau jo, jau ligos paženklinuto, praleisti paskutiniai gyvenimo mėnesiai Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Lietuva ir lietuviai, matyt, traukė šv. Kazimiero širdį labiau negu kiti kraštai ir žmonės. Čia kitiems gera darydamas ir savyje tobuluman vedančias dorybes ugdydamas, jis iki galo pribrendo amžinybei. Dėl to jis tuojuo po mirties tapo švyturiu katalikiškosios Lietuvos sūnams ir dukterims, galungu užtarėjų pas Dievą visuose jų reikaluose.

Pradžioje žmonės į jį kreipėsi savo asmeniniais reika-

lais. Po kiek laiko prisidėjo lietuvių tautiniai ir Lietuvos didžiosios kunigaikštystės politiniai rūpesčiai. XV a. pabaigoje ir XVI a. pirmaisiais dešimtmečiais Lietuva turėjo atlaikyti didelį spaudimą iš rytų, iš vis stiprėjančios, visos rusų tautų žemes sau pajungti besistengiančios Maskvos didžiosios kunigaikštystės. Ypač kai Lietuvos valdovų tapo kazimieraitis Žygmantas, visas jo valdymo laikotarpis buvo karų su Maskva laikotarpis. "Iš visų gediminių šalių Žygimantui teko daugiausia su Maskva kardus kryžiuoti, nors jis pats iš prigimties buvo gana taikingas", rašo prof. Ivinskis (LE XV, 301).

Ilgiausiai, net 10 metų, užtruko 1512 metais strateginės Lietuvai Smolensko tvirtovės apsupimu prasidėjęs karas su Maskva. Jį skaudžiai pergyveno visa Lietuva. Ta proga pirmąsyk išgirstame visos tautos pagalbos šauksmą į stebuklais jau garsų karaliait Kazimierą. Tą šauksmą mums užrašė lenkas poetas Andrius Krzyckis (Cricius), kuris 1513 m. su karaliaus dvaru ir karaliene Barbora (Krzyckis buvo jos dvaro kancleris) atvyko ilgesniam laikui į Vilnių. Vilniuje Krzyckis tuojuo nuėjo į katedrą aplankyti kapą Kazimiero, apie kurį visi kalbėjo. Ta proga jis sukūrė ilgą lotynišką 68 eilučių eiliuotą pasveikinimą — maldą "Ad tumulum divi Casimiri" — "Prie dangiškojo Kazimiero kapo". Jis kreipiasi į Kazimierą, kad nuo savo sosto iš aukštybių pažvelgtų čia į Žygimantą, savo brolių, ir į kenčiančią tėvynę. Jis rašo (lietuviškai išvertus): "Į tave nelaimių prislėgti kreipiamės, tave pas Dievą daug galinti maldaujame: skubėk gelbėti tėvynę; tėvynę gelbėk, neapleisk savo šlovingojo brolio!"

"Ad te confugimus fessi, tua numina votis
Pulsamus: patriae proptinus affer opem,
Affer opem patriae, clarum ne desere fratrem".
(Andreae Cricii Carmina, ed. K. Morawski, Cracoviae 1888, 55-56).

Tai tikriausiai nebuvo vienšas jautrios poeto širdies šauksmas. Matyt, visi Vilniuje meldė Kazimiero užtarimo. Kai pavojai nemažėjo (sekančiais 1514 m. netgi astrėjo), ypač kai tą vasarą rusai paėmė Smolenską, reikia manyti, ir lietuvių kreipimasis į Kazimierą, kad gelbėtų tėvynę, dažnėjo ir stiprėjo. Ir štai, vos penkiom savaitėm praėjus nuo Smolensko praradimo, 1514 m. rugsėjo 8 d., karaliaus Žygimanto 25-30.000 karių, vadovaujamų garsaus vado Konstantino Ostrogiškio, prie Oršos sutriuškino didžiulę Maskvos armiją (apie 80.000 vyrų).

Visoje Europoje nuskambėjo nepaprastos lietuvių pergalės garsas. Apie 30.000 rusų žuvo, daug maskviečių pateko į nelaisvę. Nors tas laimėjimas nepadėjo atgauti Smolens-

ko, jis tačiau buvo lietuviams labai naudinga atgaiva. Ne daug iš tų laikų teturime istorijos šaltinių, bet, manau, nesuklysiu prileisdamas, kad jau tais metais daug vilniečių šią netikėtą pergalę priskyre karaliačio Kazimiero užtariamui ir pagalbai.

Ketveriais - penkeriais metais vėliau įvyko visiems gerai žinomas stebuklingas lietuvių laimėjimas prieš daug "gausesnius ir stipresnius rusus". Tai šv. Kazimiero užtarimu įvykęs stebuklas prie Dauguvos. Kaip jis šiandien vaizduojamas ir aprašomas istorikui sukelia nemažai abejonių. Ir pirminiai šaltiniai pirmu žvilgsniu atrodo ne visai aiškūs.

Pirmasis tą stebuklą užrašęs vysk. Ferreris, kuris ką tik Vilniuje buvo apklusinjęs nepaprastos lietuvių pergalės liudininkus, nežino nei Dauguvos, nei ant balto žirgo pasirodžiusio Kazimiero. Aprašo tik tai karštas lietuvių maldas į Kazimierą ir po to nedidelio jų karių būrio, apie 2000 vyrų, pergalę prieš 60.000 maskviečių raitelių. Tai įvykė ne 1518, o 1519 metais.

Ferrerio rašytą šventojo biografiją už 80 metų perrašė Vilniaus prel. Grigalius Svencickis. Nuostabios lietuvių pergalės prieš rusus stebuklą jis praplėtė aprašymu apie netikėtai apgultą Polocko tvirtovę, apie atskubėjusius lietuvius į pagalbą, apie patvinusią Dauguvą, apie jauną raitelį, apsiautausį baltu apsiaustu, kuris pervedęs lietuvių karius per upę ir taip išgelbėjęs Polocką nuo didelės nelaimės. Visa tai įvykė 1518 metais. Bet Svencickis pakartoja ir tai, ką buvo rašęs vysk. Ferreris apie lietuvių susiremimą su rusais 1519 m. ir netikėtą kovos laimėjimą. Vadina si, pagal Svencickį, šv. Kazimieras du kartus, 1518 ir 1519 metais, stebuklingai padėjo lietuviams nugalėti juos užpuolusius rusus.

Mūsų istorikai tačiau teži- no vieną stebuklą, būtent tą, kuris įvyko prie Dauguvos. Lietuvoje komunistiniai istorikai visus šiuos aprašymus laiko gryna legenda, nieko bendro neturinčia su tikrove. Vienas iš jų argumentų yra tas, kad karalius Žygimantas, kuris, kaip pasakojama, sunkioje Lietuva valandoje šaukęsis Kazimiero pagalbos, tais metais daugiausia sėdėjęs Krokuvoje ir prie Polocko arba Vilniuje visai nebuvo. (Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

Algimantas Mackus, AUGINTINIŲ ŽEMĖ. Knyga susideda iš anksčiau išleistų šio autoriaus poezijos leidinių — "Jo yra žemė", "Neornamentuotos kalbos generacija", "Augintiniai", "Chapel B". Ilustracijos dail. Prano Lapės. Tiražas — 800. Išleido Algimanto Mackaus knygų leidimo fondas. Spaudė M. Morkūno spaustuve. Čikaga 1984 m., 191 psl. Kaina — \$15,00, numeruota ir dailininko pasirašyta — \$50,00.

Muzikė RITA VILIENĖ, "Pašvaistės" choro dirigentė Ontario Londone vieno koncerto metu

Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvių rašytojų draugijos valdyba spalio 28, sekmadienį, 4 v. p.p., rengia literatūros vakarą Jaunimo centre Čikagoje. Jame bus įteiktos premijos Leonui Lėtui (V. Adamkevičiui) už poezijos rinkinį "Trakas", Povilui Gaučiui už naujosios brazilų poezijos antologiją "Lianų liepsna" ir Jurgiui Gliudai už A. Barono konkursą laimėjusią novelę "Labirinte". Meninę programą atliks poetai — J. Švabaitė-Gylienė, K. Bradūnas, A. Tyruolis, šiemetinės premijos laureatas L. Lėtas. Jon taipgi išjungs rašytoja D. Bindokienė ir prof. dr. V. Kelertienė.

Čikagietė sol. Dalia Kučėnienė aplankė lietuivius Argentinos sostinėje Buenos Aires. Jos koncertas buvo surengtas Lietuvių centro salėje rugsėjo 7 d. Jo dalyvių su viešnia iš Čikagos supažindino V. L. Survilienė ir A. Kaminskas lietuvių ir ispanų kalbomis. Pirmoji koncerto dalis buvo skirta tokiems tarptautiniams klasikams, kaip Ch. W. Gluck, A. Ginastara, F. Barbieri, G. Verdi. Jų bei kitų žymųjų kompozitorių kūrinius ji atliko originalo kalbomis — prancūziškai, vokiškai, itališkai, ispaniškai. Antrojo dalin buvo įtrauktos M. Petrausko, J. Tallat-Kelpšos, J. Gruodžio, A. Kačanausko ir kitų lietuvių kompozicijos. Rugsėjo 8 d. sol. D. Kučėnienė giedojo giesmes Aušros Vartų šventovėje laikytose lietuviškosiose Mišiose, kurios buvo skirtos Tautos šventei.

Čikagos lietuvių filatelistų draugija "Lietuva" spalio 20-21 d.d. žemutinėje Jaunimo centro salėje rengia įdomią parodą, kuri apims pašto ženklus, medalius, istorinę "Litanicos" skrydžio per Atlantą medžiagą. Pastaroji yra gauta iš "Dariaus-Girėno albumo" autoriaus inž. E. Jasiūno rinkinių. Šiame parodos skyriuje bus originalus "Litanicos" propeleris, kurį lakūnai prieš pat skrydį pakaitė kitu, asmeninis Stepono Dariaus nuotraukų albumas, abiejų lakūnų laiškai, spaudos iškarpos bei kita su skrydžiu susijusi istorinė medžiaga. Parodoje su savo turtingu pašto ženklų rinkiniu dalyvaus Kanados lietuvių filatelistas P. Barbatavičius iš Toronto. Parodos rengimui vadovauja Juozas Žygas. Visi kviečiami apsilankyti: šeštadienį nuo 10 v.r. iki 7 v.v., sekmadienį nuo 10 v.r. iki 3 v.p.p. Įėjimas nemokamas.

Šiemeninė kompoz. Broniaus Jonušo \$1.000 stipendija, jau septintoji iš eilės, paskirta čikagietei Ramonai Steponavičiūtei. Metinę stipendiją velionies atminimui yra įsteigusi jo našlė Emilija Jonušienė. Ji paskiriama lietuviui studentui ar studentei, kurie šalia savo tiesioginių studijų yra pasirinkę lituanistiką, pasižymėję lietuviškoje veikloje. R. Steponavičiūtė, baigusi Pedagoginį litanistikos institutą, reikiškiai lietuvių spaudoje, už savo rašinius yra laimėjusi premijų, aktyviai dirba su skautėmis kaip jų vadovė. Kandidatė stipendijai ją pasiūlė "Laiškų lietuviams" red. kun. J. Vaišnys, SJ, jau dvylika metų dėstantis lietuvių kalbą Pedagoginiame lituanistikos institute, kaip vieną geriausiai kalbą išmokusių instituto absolventų, pasižyminčią kūrybingumu, turinčią įdomų stilių savo rašiniuose. Pagrindine savo studijų šaka Šv. Kasvero kolegijoje R. Steponavičiūtė yra pasirinkusi prancūzų kalbos ir tarptautinės prekybos kursą.

Valstybinis meno fondas Vašingtone \$5.000 premiją paskyrė sostinės pašonėje gyvenančiai skulptorei Meilai Kairiūkštytei-Balkuvienei už vieną jos kūrinių. Ji yra gimusi 1924 m. rugpjūčio 22 d., baigusi M. Pečkauskaitės gimnaziją Kaune. Atvykusi į JAV 1948 m., skulptūrą studijavo Niu Jorko dailės studentų lygoje, Bostono ir Floridos universitetuose, įsigydamą dailės magistrės laipsnį. Iš liedyto akms kuria polichromines figūras, mažiau ar daugiau suabstraktintas. Yra dalyvaus grupinėse amerikiečių ir lietuvių dailininkų parodose. Gautas premijos dėka žada užbaigti pradėtą moteriškų figūrų seriją. Savo skulptūrų parodą norėtų surengti Čikagoje, jeigu ten vėl pradės veikti lietuviškoji A. Kežio, SJ, "Galerija". Dail. M. Kairiūkštytė-Balkuvienė jau keleri metai talkina "Amerikos balso" lietuvių skyriui, paruošdama savo pastabas apie meną antradieniais transliuojamai kūrybos valandėlei. Pernai Vašingtone surengtoje dail. Adomo Galdiko tapybos darbų parodoje akademiškai analizavo velionies palikimą.

Šiauliečio Vlado Mikalausko meninių nuotraukų paroda, atspindinti jo pirmąjį kūrybinį dešimtmetį, surengta Šiauliuose, Lietuvos fotografijos meno draugijos salone. Tarptautinio pripažinimo V. Mikalauskas susilaukė prieš porą metų. Parodoje "Europos fotografija-82" už dešimties nuotraukų rinkinį jam buvo paskirtas Tarptautinės meninės fotografijos aukso medalis.

Tarptautinė "Autoeurop 84" fotoparoda surengė Paryžiaus geležinkeliečių klubas. Joje norėjo dalyvauti beveik 300 fotografų, iš 20 pasaulio valstybių atsiuntusių 1.588 nuotraukas. Parodai buvo atrinktos 38 fotografų 162 nuotraukos. Trejtį šios parodos prizą — taurę laimėjo Lietuvos fotografijos meno draugijos Panevėžio skyriaus sekr. Saulius Saladūnas. Parodoje taipgi buvo išstatytos vilniečių V. Bubelytės, V. Butyrino ir klaipėdiečio A. Maldučio nuotraukos.

Tarprespublikinė estradinės muzikos šventė, tapusi tradicine, kas antri metai yra rengiama Siguldoje, Latvijoje. Šiemeninėje dalyvavo geriausieji Latvijos, Lietuvos, Ukrainos ir Gruzijos estradinės muzikos atlikėjai. Lietuviai atstovavo dviejų Kauno ansamblių solistai: Rūta Morozovaitė — "Elektros", Romas Bubnelis — "Versmės". Abu jie buvo paskelbti šventėje vykusio konkurso laureatais, o R. Morozovaitė laimėjo dar ir šventės žiūrovų skiriamą prizą. Solistams akompanavo Latvijos radijo ir televizijos orkestras, vadovaujamas A. Zakio.

Jaunųjų baltiečių dailininkų antroji dekoratyvinio-taikomojo meno paroda įvyko Rygoje, "Latvijos" viešbučio salėje. Kiekvienai tautybei atstovavo po 30 dailininkų su keramikos, tekstilės, metalo, odos dirbiniais. Parodoje buvo išstatyti Kosto Urbonavičiaus, Gintės Pinkutės, Vitos Smitienės keramikos darbai, Kęstutis Balčikonio batikos kilimėliai, Marytės Gurevicienės, Aleksandro Šepkaus papuošalai. Tris Latvijos institucijų premijas laimėjo: Dalia Šaulauskaitė už knygų komplektą "Pradžią", Jovita Laurušaitė už keramikinį indą "Moters 111", Romas Inčirauskas už bronzos ir aliuminio kompoziciją "Kontaktas".

Genovaitė Paulikaitė "Literatūros ir meno" rugsėjo 8 d. laidoje pasakoja: "Grupė Palangos kelionių ir ekskursijų biuro darbuotojų važinėjome po buvusią Mažąją Lietuvą. Čia aplankėme daugelio šio krašto kultūros veikėjų gyventas vietas, nulenkėme galvas prie tų žemės lopinėlių, kur ilsiši jų palaikai. Malonu, kad daugelis kapų sutvarkyti: aptverti, aprašyti, užsodinti gėlėmis. Pastatyti nors ir kuklūs paminklai. Tačiau atvykus į Rusnę, kur ilsiši Rytų Prusijos lietuvių tautosakos rinkėjų, kalbininko ir vertėjo Kristupo Jurksaičio palaikai, teko smarkiai nusivilti. Iš šio kapo tik pora akmenų šmėkštos sumintame take. Ne vienas kapas, esantis Šilutės rajone, jau sutvarkytas, bent pradėtas tvarkyti, o Kristupą Jurksaitį, matyti, pamiršo".

Klojimo teatras yra įsteigtas atnaujintoje etnografinėje sodyboje, priklausančioje Klaipėdos rajono "Jaunosios gvardijos" kolchozui. Prie sodybos atnaujinimo ir klojimo teatro įsteigimo daug prisidėjo Vilniaus konservatorijos fakultetui Klaipėdoje, ruošiantys režisierius liaudies teatrų. Sodyba su teatru yra paskelbta Agluonėnų kaimo kultūros namų skyriumi. Kultūros namams vadovauja V. Vyšniauskas, baigęs režisūros studijas Klaipėdos fakultetuose. Klojimo teatro neseniai buvo suvaidintos dvi Vydūno komedijos — "Piktoji gudrybė" ir "Numanė". Pirmąją paruošė vietiniai saviveiklininkai, antrąją — Klaipėdos fakulteto lankantys būsimieji liaudies teatrų režisieriai. Spektakliams panaudotos visos klojimo teatro galimybės: įjungtas gyvas arklys, brichka su furmanu, savo vaidmenį atliekanti višta. "Piktojoje gudrybėje" velnias pasirodo virš žiūrovų galvų ant perdangų ir mitriai išsoka į siją. Susirinkusiems žiūrovams apie klojimo teatro veiklą bei didelės jos perspektyvas kalbėjo literatūros mokslininkas J. Lankutis, džiaugdamasis sėjama sėkla, krantinčia ir labai gerą dirvą. Poetas E. Matuszevičius reiškė viltį, kad klojimo teatre galbūt gims pirmasis Lietuvoje poezijos teatras, kuriame galėtų skambėti K. Donelaičio, A. Vienažindžio bei kitų poetų kūriniai.

V. Kst.

Literatūros premija

Lietuvių Bendruomenės premija už grožinę kūrybą

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos, kultūros tarybai pasiūlius, 1980 m. įsteigtoji 3000 dolerių Lietuvių Bendruomenės literatūros premija 1984 m. skiriama už grožinę lietuvių išieivijos kūrybą, išleista 1984 m. arba už bet kada parašytus rankraščius. Tebegalioja praėjusiais metais skelbtos taisyklės bei sąlygos.

1. Premija skiriama, atsižvelgiant tik į svarstomojo kūrinio meninę vertę. Jei nebūtų gauta premijuotino lygio veikalų, vertintojų komisija pasiūlytų kultūros tarybai tris išieivijos rašytojus, premijuotinus už bendrą įnašą į grožinę lietuvių literatūrą. Vienam jų kultūros taryba, susitarusi su vertintojų komisija, skirtų 1984 m. premiją.

2. Premijai veikalus atsiųsti paskutinė data — 1984 m. gruodžio 31 diena.

3. Premijai veikalai siunčiami kultūros tarybos vicepirmininko adresu: Viktoras Mariūnas, 1994 Beverly Hills Dr., Richmond Hts., Ohio 44143, USA. Tel. (1-216) 481-4534.

Apie gautus rankraščius bus pranešta siuntėjams. Už pastuosie užkliuvusius ar din-gausius siuntas kultūros taryba neatsako. Spaudinius siųsti tik paprasta siunta, nereikalaujanti gavėjo parašo.

4. Rankraščių pakanka atsiųsti po vieną nuorašą. Jie bus grąžinami. Knygų atsiunčiama po penkias. Pageidautina, kad rankraščiai būtų rašyti mašinėle, bet bus priimami ir lengvai įskaitomi ranka rašyti kūrinių. Nebus svarstomi slapyvardžiais pasirašyti veikalai.

5. Prie siuntos pridėdama autoriaus pavardę, adresą ir telefoną numeris.

6. Vertintojų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Pastabos. Premiją laimėjusio rankraščio autorius galės tartis su kultūros taryba dėl jo išleidimo. — 1985 m. Lietuvių Bendruomenės literatūros premija bus skiriama už lituanistinės tematikos mokslo veikalą, išleista 1983-1984 ar 1985 metais arba už bet kada parašytus rankraščius.

JAV LB kultūros taryba

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 532-3414

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniai 10-3	90 dienų termin. indėlius	10 1/4%
Antradieniai 10-3	180-185 d. termin. ind.	10 3/4%
Trečiadieniai uždaryta	term. indėlius 1 metų	11 1/4%
Ketvirtadieniai 10-8	term. indėlius 2 metų	11 3/4%
Penktadieniai 10-8	term. indėlius 3 metų	12 %
Šeštadieniai 9-1	pensijų s-ta	10 %
Sekmdieniai 9-12.30	spec. taup. s-ta	9 %
	taupomąją s-ta	8 1/4%
	depozitų čekių s-ta	6 %
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo	12 1/2%
	mortgicijus nuo	11 1/2 - 14 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudai? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES).
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiuilenei

Agentas, kuris rūpinasi jumis

1. Jūsų namai yra svarbiausias mūsų rūpestis.
2. Pasirinkdami mus, jūs pasirinkate agentą, kuris rūpinasi jumis.
3. Skambinkite Antanui Geniui tel. 231-2839, ir turėsite pirmos klasės patarnavimą.

Antanas Genys (416) 231-2839

Frank Barasukas Limited, Realtor, 3828 Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai * taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. * GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Toronto lietuvių sporto klubo "Aušra" krepšinio komanda, laimėjusi pirmą vietą pasaulio lietuvių rungtynėse Čikagoje, su klubo globėju klebonu kun. A. SIMANAVICIUMI ir klubo pirmininku K. ŠAPOČKINU

Sportas Europoje

K. BARONAS

Po šaltos ir lietingos vasaros Europoje, pamažu užmirštami olimpiniai žaidimai, sukėlę iš komunistinio pasaulio pusės įvairių ginčų ir protestų, įnešę į Vakarų-Rytų santykius vėl stiprią įtampą sportiniame gyvenime.

"Draugystė 84"

Sov. Sąjunga ir jos satelitai pasiūlydė "Draugystės 84" žaidynėm, tačiau nesulaukė didelio dėmesio Vakaruose. Kiekvienas sportininkas ar sporto mėgėjas įsiekio poilsio daugiausia Europos pietuose, kur švietė skaiti saulutė.

Keletą kartų vokiečių televizija parodė Maskvos Lenino stadioną. "Draugystės 84" atidarymo metu jis buvo užpildytas iki pat pakraščiu žiūrovais, tačiau kitų dienų varžybose matėsi gal 20.000 maskviečių.

Labai mažai apie Maskvos įvykius rašė Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos spauda, išskyrus komunistinius laikraščius kaip pvz. Austrijos "Volksstimme". Taigi tų kraštų piliečiai beveik nebuvo informuojami apie Maskvoje suruoštus sovietinių kraštų sportinius žaidimus, turėjusius atsverti Los Angeles olimpiadą.

Pasiektos geros pasekmės (kai kuriose šakose geresnės už Los Angeles), tačiau raudonoje Mekoje nebuvo narkotikų kontrolės. Nebuvo jokių Bulgarijos Vernoje sunkumų kilnojimo varžybose, tad Balkanuose pasiekti pasauliniai rekordai tarptautinio komiteto nebus pripažinti.

Europos futbolis

Nėra ko stebėtis, kad po trumpo olimpinio žaidimų pertraukos "senojo žemyno" sportinis gyvenimas vėl pasuko į mėgstamiausią sporto šaką — futbolą.

Paskirose valstybėse pradėtos pirmenybės, susitinka kraštų meistarai, taurių laimėtojai tarptautinėse rungtynėse komandiniam Europos nugalėtojui išaiškinti. Deja, tenka apgailestauti, kad dažnai futbolo aikštė tampa politinės ar religinės kovos lauku. Pvz. pralaimėjus Glasgow "Rangers" komandai Dubline, stadione buvo deginamos Airijos vėliavos. Futbolo sirgaliai atsilygino tuo pačiu. Muštynės, policija, suėmimai... Tuo dar nesibaigė. Atvykę į Dubliną Glasgow rėmėjai laivų plaukė atgal į Škotiją. Laive jie pradėjo daužyti langus, laužyti kėdes, stalus. Laivo kapitonas pasuko atgal į Dubliną, atiduodamas padaužytą policijai.

Aiškiai krito ir žiūrovų skaičius. Mat padorūs piliečiai vengia tapti padaužų auka, nors ir visiškai "nekaltose" draugiškose futbolo rungtynėse tarp V. Vokietijos ir Argentinos rinkinių žiūrovų buvo tik 45.000 (stadione yra 70.000 vietų).

Naujasis vokiečių treneris yra vienas geriausių pasaulio futbolininkų — Fr. Beckenbaueris, dažnai vadinamas "kaizeriu". Atnaujinęs vokiečių vienuolių, jis tikėjosi po rungtynių šokti "kaizerio valsą". Deja, svečiai šoko argentinietiška tango, laimėję rungtynes 3:1.

Gaila buvo ir vokiečius žiūrėti Europos pirmenybėse šią vasarą Prancūzijoje (Portugalijos — V. Vokietijos rungtynėms teisėjavo vienas geriausių Europos teisėjų — vilnietis Romualdas Juška). Negeraitai atsigaivus germaniai, negreit atsigaivė ir "squadra azzurri" — italai. Ateities rinktinė laikau vokiečio Pionteko treniruojamąs datus, kurie Europos pirmenybėse buvo didžiausia staigmena. Prie jų reikėtų priskirti portugalus ir keletą savičių streikavusių bei reikalavusių didesnį atlyginimą ispanus, rumunus, sovietų vienuolių, kurioje vyrauja Gruzijos žaidėjai.

Ledo ritulys

Bičiulis iš Kanados laiške klausė, ar stebėjau Kanados taurės rungtynes. Taip, Vokietija norėjo transliuoti bent vokiečių susitikimus, tačiau Kanada paprasė gražios pinigų sumos. Vokietija atsisakė nuo transliacijos net ir nuo baiginių susitikimų.

Maniau, kad amerikiečiai transliuos rungtynes. Televizijos aparatai įtaisau "adopterį" ir specialią anteną lauke, kad galėtų pagauti satelitų perduodamą programą iš JAV Frankfurto amerikiečių AFRTS stočiai. Visas "malonumas" kainavo per 600 dol., tačiau džiaugiuosi, nes be žinių ir filmų, galiu stebėti amerikietiško futbolo pirmenybes. Deja, amerikiečiai taip pat "tylėjo". Pasiūlymą reikėjo spaudos pranešimais ir komentarais. Sprendžiant iš straipsnių laikraščiuose atrodo, kad paskutinės rungtynės prieš Švediją Klevo lapo atstovai turėjo labai sunkią "duoną", nors reikia jiems pripažinti didelį laimėjimo norą, entuziazmą rungtynėse prieš Sov. Sąjungą.

Negalima užmiršti ir vokiečių. Jie į Kanadą atvyko be trijų geriausių žaidėjų. Tai ateities komanda, apie kurią Kanada ateityje dar daug girdės, nes kiekvienam klube žaidžia du kanadiečiai, teikdami geras pamokas vokiečiams.

Ateitininkų žinios

Sesuo Margarita dalyvavo Ateitininkų federacijos tarybos posėdyje Čikagoje. 1985 metais su eis 75 metai nuo ateitininkų įsteigimo. Sukakčiai paminėti bus ruošiamas stovykla, o Darbo šventės savaitgalį, rugpjūtio 30 — rugsėjo 2 d.d., Čikagoje įvyks kongresas.

Patikrinkime, ar "Ateitis" lankosi mūsų namuose. Jei ne, užsi-prenumeruokime. Kaina — \$12. (susipažinimui \$9). Galima užsakyti pas administratorių: J. Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629, USA. Vyr. direktorė yra Stasė Petersonienė.

Jaunučių ir jaunių susirinkimai — lapkričio 27 d. L. U.

Skautų veikla

• "Skautininkė-kas skautijos šviesa". Po tokių šūkių praėjo gerai suorganizuotas LSS skautininkų-kų suvažiavimas Klivlando spalio 6-7 d.d. Suorganizavo LSS skautininkų skyrius, vad. ps. M. Nasvytienės, globojo Klivlando skautininkų dr. vė. Dalyvavo 60 sesių ir 17 brolių iš Klivlando, Čikagos, Ročesterio, Waterburio, Toronto ir Otavos, jų tarpe LSS tarybos pirmosios pirm. v.s. fil. S. Miknaitis, seserijos vyr. skautininkė v.s. fil. D. Eidukienė, dviosios vadovas v.s. kun. J. Vaišnys, SJ. Suvažiavimo tikslas buvo pažvelgti ir diskusijomis giliau pažvelgti į savąją ideologiją, paryskinti gausių vadovų padėti sąjunge, pasiūlyti praktiško skautininkavimo uždavinius. Pranešimus padarė v.s. kun. J. Vaišnys, SJ, s. I. Šerelienė, v.s. Č. Senkevicius, v.s. t.n. S. Gedgaudienė, s. G. Placās. Diskusijoms vadovavo j.s. B. Vindašienė. Pirmosios pertraukos metu s. J. Kerelienė su dailės parodos dalyvėmis apibūdino jų darbą. Dalyvavo s. M. Burbienė, s. fil. M. Kižienė, v.s. fil. A. Muliolienė, s. S. Šaltienė ir j.s. G. Treinienė. Po vakarienos Dievo Motinos šventovės salėje įvyko muzikos ir literatūros vakaras, kuriame savo kūrybas paskaitė rašytojos v.s. N. Jankutė-Užubalienė ir s. A. Balašaitienė, pianistas A. Kuprevičius atliko keletą muzikinių kūrinių.

Sekmdienį suvažiavimo dalyviai organizuotai dalyvavo Mišiose Dievo Motinos šventovėje. Po pamaldų dar užteko laiko susirinkti į atskiras sesių ir brolių sueigas, kurioms vadovavo ps. t.n. M. Nasvytienė ir v.s. A. Pauzulis. Ankstyvą popietę suvažiavimas baigtas su viltimi po metų susitikti ir suvežti "24 valandų" sutartis, kurias paruošė s. G. Placās, kad suvažiavimas neliktų vien tik nuomoninių pasikeitimų renginiu.

• Spalio 19-20-21 d.d. Romuvoje bus vykdomi paskutiniai šiu metų remonto darbai, prie kurių kviečiami prisidėti rėmėjai, tėvai ir vadovai. Prašoma paskambinti S. Kuzmui tel. 832-1576, nes bus tiekiama nemokamas maistas — reikia iš anksto žinoti dalyvių skaičių. Č. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

nių sprendimų, kurie suerzintų balsuotojų daugumą, įsiekdavo būdų jiems patenkinti. Kartais padarydavo klaidų, pvz. išgydamas ketvirtadali naftos bendrovės "Suncor" akcijų, nupirktų už \$650 milijonų. Tada buvo aukštos naftos kainos pasaulinėje rinkoje, bet vėliau jos nukrito, palikdamos dar neišmokėtą \$650 milijonų skolą. Šį pirkinį aštriai kritikavo opozicinės Ontario partijos. Prieš pat savo atsisąjūdinimą V. Davis padarė kitą drąsų sprendimą, įvesdamas pilną finansinę valdžios paramą privačioms mokykloms, palietusią katalikiškų mokyklų sistemą. Dabar tą paramą jos gaus nuo pirmo skyriaus iki paskutinės klasės. Seniau paramos negaudavo paskutiniosios klasės.

Netikėtos staigmenos Kanada susilaukė iš ministerio pirm. B. Mulronio, naujuoju ambasadoriumi Jungtinėse Tautose paskyrusio buvusį Ontario provincijos NDP socialistų vadą S. Lewis. Atrodo, tai buvo sąmoningas mostas sustabdyti P. E. Trudeau laikais išgalėjusį paprotį ir aukštusius postus beveik visada skirti tik savo partijos žmones. B. Mulronei rinkimniam parlamento vajuje aštriai kritikavo P. E. Trudeau atliktą valdinių darbų parūpinimą liberalų veikėjams, parlamento ir netgi ministerių kabineto nariams. Dalį jų pranešė ministeris pirm. J. Turneris, paskelbęs rinkimus ir jau uždaręs parlamentą. J. Turneriui pristatė P. E. Trudeau taktika prisidėjo prie skaudaus liberalų pralaimėjimo rinkimuose. Daug kam atrodė, kad panašiai su savo konservatoriais elgsis ir ministeriu pirmininku tapęs B. Mulroneys. S. Lewisio paskyrimas yra žingsnis kita kryptimi. Kritikos susilaukė tik abejonė dėl šio žmogaus tinkamumo toms pareigoms. S. Lewis visada laikėsi socialistų partijos linijos, siekiančios Kanados pasitraukimo iš Atlanto sąjungos, smerkiančios JAV skriejančių bombų bandymus Kanados erdvėse, kritikuojančios prez. R. Reagano užsienio politiką. Jokios kritikos nesulaukdamas Sovietų Sąjunga, savo trigalvės branduolines SS-20 raketas jau seniai nukreipusi į taikinius V. Europoje, organizuojanti marksistines kovas Vidurio Amerikoje. Kai kurie socialistų parlamentarai netgi dalyvavo viešose Maskvos suklaidintų taikos gelbėtojų demonstracijose prieš Ameriką.

Kartu su S. Lewisio paskyrimu buvo pranešta, kad ambasadoriaus ir patarėjo nusiginklavimo reikalams pareigos patikėtos buvusiam konservatorių parlamentarui D. Rochui, taip pat nuosaikumu nepasizymėjusiam taikos įsiekotojui. Tokie du ambasadoriai gali padaryti klaidų Jungtinėse Tautose, kai B. Mulroneys yra viešai įsipareigojęs siekti Kanados suartėjimo su JA Valstybėmis, sustiprinti karinį Kanados įnašą į Atlanto sąjungą, labai apleistą liberalų ilgo valdymo laikotarpyje. Abejones vis dar kelia ir J. Clarko paskyrimas užsienio reikalų ministeriu. Nei jis, nei abu ambasadoriai Jungtinėse Tautose neturi jokios patirties užsienio reikaluose. Atrodo, kad užsienio politikai vadovaus pats ministeris pirm. B. Mulroneys, staiga panaikinęs seniau ministerių kabinete veikusių komitetą užsienio reikalams.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:
10 1/4% už 90 dienų termin. indėl.
10 3/4% už 6 mėn. termin. indėlius
11 1/4% už 1 m. termin. indėlius
11 3/4% už 2 m. termin. indėlius
12 % už 3 m. termin. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4% už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:
už asmenines paskolas nuo 12 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 12 1/4%
2 metų 13 1/2%
3 metų 14 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 11 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydye, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaides, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antreipi mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryti)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Telefonas 489-1543

[staiga, tarnaujanti lietuviams nuo 1951 metų]

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6

Alfonsas Garbenis, jn. B. Econ. CRA. Kvalifikuotas (kainojimas nuosavybių dėl mortgicijų. Patarnauja palikimų (Estates & Capital Gains), investicijų ir kituose nekilnojamo turto reikaluose.

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431
Namų 769-9424

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkų pigia kaina: kibiras — \$32.50 arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkų)
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošūnas

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakyką. Nemokamas įkainojimas.

Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamilton, Toronto ir apylinkėse prašome skambinti "collect"

Toronto lietuviai 1984 IX. 23-27 dalyvavo etninių grupių renginyje "Heritage Fair" istorinio "Fort York" muziejaus patalpose jo 150 metų sukakties proga. Lietuvių skyriuje buvo išdėstytos nuotraukos pasižymėjusių lietuvių — V. Gerulaičio, L. Raunio, J. Karpio, pasižymėjusių sporte, inž. A. Ketvirčio, archit. V. Petrulio, inž. L. Balsio, dr. R. Karkos, skulpt. J. Dagio, B. Žyvatkauskaitės ir kt. Daug kam buvo naujas dalykas inž. A. Ketvirčio suprojektuotas apšvietimas 401 greitkelio, Don Valley Express Way, Queen Elizabeth Way, archit. V. Petrulio suprojektuoti pastatai — Toronto

universiteto Erindale kolegijos, "Vilnius Manor" rūmai ir kiti, inž. L. Balsio išradimas — patobulintas geležies suvirinimas, dr. R. Karkos išrinkimas ortodontikų sąjungos pirminku ir t.t.

Lietuvių skyrių suorganizavo Kęstutis Raudys, talkinamas Rasos Vaidilaitės, Dainos Kalendraitės, Vaidos Stirbytės, L. Pacevičienės. Pastarosios vadovaujama tautinių šokių grupė "Atžalynas" atliko tautinių šokių programą.

Etninių grupių skyrius dienos metu lankė mokyklų mokiniai ir susipažino su jų įnašu į Kanados gyvenimą. Kr.

Toronto miestas

VIEŠAS PRANEŠIMAS

Pakankama šiluma

Toronto miesto butų nuostatai sako, kad nuosavybės savininkas yra atsakingas už šilumą visuose kambariuose — jos minimumas turi būti bent 21°C (70°F) nuo rugsėjo 15 iki birželio 1 d. Vienintelė išimtis — jeigu patalpos gyventojai gali patys reguliuoti temperatūrą savo kambariuose.

Jeigu esate nuomininkas ir jaučiate, kad jūsų butas nepakankamai šildomas, kreipkitės į savininką žodžiu arba raštu. Jeigu jis nieko nedaro, Pastatų ir priežiūros skyrius (Buildings and Inspections Department) gali jums pagelbėti. Skambinkite telefonu 947-7960 nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 8.30 v.r. ir 4.30 v.p.p.; po darbo valandų skambinti 947-7149.

Michael L. Nixon, P. Eng.
Pastatų bei priežiūros inspektorius
ir vyriausias statybos pareigūnas

Viešėdami Čikagoje,
neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų,
plokštelių, odos, medžio dirbinių.
Ypač didelis gintaro
išdirbinių pasirinkimas.

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

A.P. GOMES

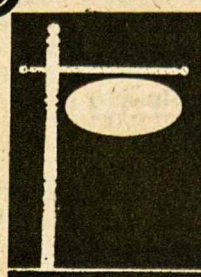
Real Estate & Insurance Ltd.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius

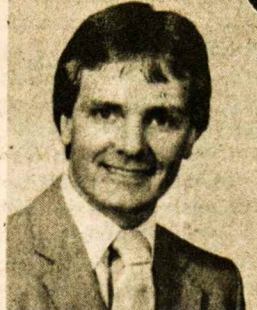
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario

Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas
patarnauja
lietuvių kalba
Nemokamas namų
vertinimas

Kingsway Real Estate Ltd. Realtor
1614 Bloor Street West
(priešais Toronto Lietuvių namus)

Telefonas 535-2331, namų 532-5893

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS.
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

VLADO PŪTVIO ŠAULIŲ KUOPOS SUKAKTIS

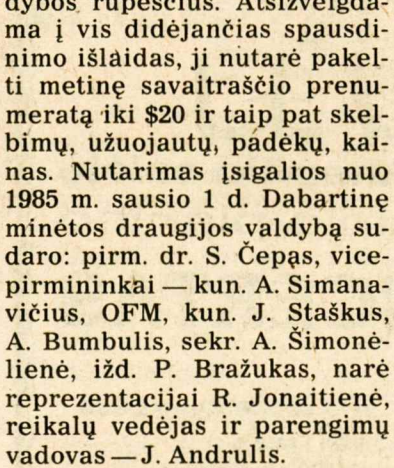
Generalinis Lietuvos konsulas Kanadai dr. J. ŽMUIDŽINAS įteikia žvaigždės ordinarus nusipelnusiems Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliams — BALIUI SAVICKUI ir VYTAUTUI PEČIULIUI (viduryje). Dešinėje — kuopos pirmininkas STASYS JOKUBAITIS

TORONTONT

KLB krašto tarybos metinis suvažiavimas įvyko spalio 13 d. Toronto Lietuvių namuose. Iš klausyti įvairių pareigūnų pranešimai, aptarti veiklos reikalai, išklausa PLB pirm. V. Kamanto pranešimo, nemažai laiko skirta svarstyboms apie lietuvių kalbą jaunose šeimose. Visa numatyta programa atlikta šeštadienį. Sekmadienis buvo skirtas pamaldoms ir VLIKo 40 metų sukakčiai paminėti. Aprašymas — kitame "TŽ" nr.

Maž. Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus dukra Elzė Jankutė, atšventusi 90 metų amžiaus sukaktį, kurį laiką buvo gydoma Šv. Juozapo ligoninėje. Neseniai perkelta į slaugos namus "White Eagle Nursing Home" (138 Dowling Ave., kambarys 100). Jei atsirastų moteris, kuri sutiktų gyventi p-lės Elzės namuose drauge su ja, p-lė Elzė mielai grįžtų į savo butą, kurio sienas puošia lietuviški paveikslai, kur sudėtos savosios knygos, suvenyrai. Ten būtų jai daug jaukiau. Būdamas slaugos namuose, ji mielai priima lankytojus.

KLK kultūros draugijos "Žiburiai" valdyba, neseniai perrinkta naujai kadencijai, posėdžiavo spalio 9 d. Anapilyje ir aptarė "Tėviškes žiburių" leidybės rūpesčius. Atsižvelgdama į vis didėjančias spausdinimo išlaidas, ji nutarė pakelti metinę savaitraščio prenumeratą iki \$20 ir taip pat skelbimų, užuojautų, padėkų, kainas. Nutarimas įsigalios nuo 1985 m. sausio 1 d. Dabartinę minėtos draugijos valdybą sudaro: pirm. dr. S. Čepas, vice-pirmininkai — kun. A. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, A. Bumbulis, sekr. A. Šimonėlienė, išd. P. Bražukas, narė reprezentacijai R. Jonaitienė, reikalų vedėjas ir parengimų vadovas — J. Andrulis.

PRIVATE

PARDUODAMAS NAMAS

Apžiūra - spalio 27 ir 28 d.d., 12 - 3 v.p.p.
WASAGA BEACH, nr. 66, 54th Street, į pietus nuo Mosley Ave. \$74.900,00, mūrinis vienaaukštis (bungalow), tinkamas pensininkams; du miegamieji, salonas, valgomasis kambarys, virtuvė, visasezoninis saulės kambarys (40 pėdų stiklas), prausykla, sandėlis, dvigubas garažas; viskas pritaikyta žiemai, elektrinis šildymas. Pridėtinis pastatas — vasarnamis svečiams ir pašūre įrankiams. Sklypas 105' x 142', apželdintas, užaugę medžiai, daug privatumo, medinė tvora 111' x 142' aukščio. Parduodamas ir pridėtinis sklypas už \$19.900,00, taip pat aptvertas 111' x 142' aukščio tvora. Telefonas pasiūlymams 1-416-233-8883 arba Wasaga Beach 1-705-429-5058.

VLIKo 40 metų veiklos sukaktis buvo paminėta spalio 14 d. Mišiomis Prisikėlimo šventovėje ir specialia iškilme Toronto Lietuvių namuose. Rengėjų vardu KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. dr. E. Birgiolas, pasveikinęs gausiai susirinkusius dalyvius, pakvietė A. Rinkūną apžvalgti nei paskaitai, kurioje jis nušvietė VLIKą sudarančias politines partijas bei grupes ir suminėjo kaikiuriuos VLIKo nuopelnus. VLIKo pirm. dr. K. Bobelis savo paskaitoje ryškino politinių partijų reikšmę tarptautinėje politikoje ir Lietuvos laisvinime, primindamas iki šiol atliktus darbus pavergtus Lietuvos laisvinimo srityje. Po pertraukos abu kalbėtojai atsakinėjo į klausytojų pateiktus klausimus, o Tautos fondo atstovybės pirm. A. Firavičius pasakė jautrią kalbą. Iškilme baigta pirmininkaujančio dr. E. Birgiolo padėkos žodžiu ir Lietuvos himnu. Minėjimą surengė KLB Toronto apylinkės valdyba ir specialus komitetas, kurį sudarė: dr. A. Pacevičius (jis supažindino minėjimo dalyvius su paskaitininku dr. K. Bobeliu), A. Rinkūnas, H. Stepaitis, A. Firavičius, adv. A. Pacevičius, L. Girinis-Norvaiša, Vyt. Kulnys, dr. E. Birgiolas, J. Varanavičius.

Birutė ir Teodoras Stanuliai spalio 6 d. atšventė vedybinę 25-rių metų sukaktį savo namuose, dalyvaudant gausiam būriui šeimos bičiulių bei pažįstamų. Abu sukaktuvinkai uoliai reiškiasi lietuviškoje veikloje.

Toronto lietuvių pensininkų klubo patalpa jau įrengta "Vilnius Manor" rūmuose. Atidaryta — sekmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. — Mirusių minėjimas — lapkričio 2 d., 11 v.r., Prisikėlimo šventovėje ir "Vilnius Manor" rūmuose (pietūs). Bilietai pietums užsakomi telefonu 769-1599. — Mezgimo ir siuvimo sueigos prasidės lapkričio 7 d., 10.30 v.r., "Vilnius Manor" pastate. — Religinio būrelio sueigos prasidės lapkričio 7 d., 10.30 v.r., "Vilnius Manor" pastate. Valdyba kviečia pensininkus dalyvauti visoje veikloje.

Toronto lietuvių pensininkų klubo patalpa jau įrengta "Vilnius Manor" rūmuose. Atidaryta — sekmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 2 v.p.p. iki 8 v.v. — Mirusių minėjimas — lapkričio 2 d., 11 v.r., Prisikėlimo šventovėje ir "Vilnius Manor" rūmuose (pietūs). Bilietai pietums užsakomi telefonu 769-1599. — Mezgimo ir siuvimo sueigos prasidės lapkričio 7 d., 10.30 v.r., "Vilnius Manor" pastate. — Religinio būrelio sueigos prasidės lapkričio 7 d., 10.30 v.r., "Vilnius Manor" pastate. Valdyba kviečia pensininkus dalyvauti visoje veikloje.

PRIVATE

PRIVATE

PRIVATE

Pianino technikas

A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant.

Skambinti 762-6128 Toronto.

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncevalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas
531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

Oakville, Ontario

PERSIKĖLĘ GYVENTI į nuosavus namus (Glen Abbey Estate) Aida ir Jonas Rickai. Sužinoję draugai ir giminės (visa šimtinė), sugužėjo jų pasveikinti.

Namą pašventino ir sveikinimo žodį tarė kun. J. Liauba, OFM, linkėdamas gražaus gyvenimo ir sėkmės "užpildyti" tušiuosius kambarius. Visų svečių vardu sveikino Vida Dovidaitytė, įteikdama vaką su įsakymu ką nusipirkti (girdėjau įsakymą išpildė).

Aida ir Jonas dirba skaitytuvų srityje, Aida — Toronto, o Jonas — Hamiltone. Su skaitytuvų pagalba, manome, jiems nebus problemos tvarkyti savo gyvenimą. Sėkmės! D-vė

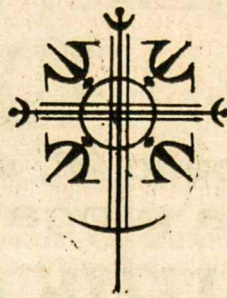
Sudbury, Ontario

KAZIMIERAS RIMAS, 68 m., mirė 1984 m. rugsėjo 23 d. "General" ligoninėje ir palaidotas Parklawn kapinėse. Buvo nevedęs, čia atimtyj ir giminių neturėjo. Laidotuviams rūpinosi P. M. Venskai.

INTERNATIONAL NICKEL CO. nuo š. m. rugsėjo 29 d. į pensiją išleido 1000 darbininkų. Iš lietuvių į pensiją išėjo: Juozas Bataitis, Albinas Barkauskas, Vladas Juška, Juozas Paulaitis, Domas Nickeus, Juozas Staškus, Jurgis Šteinis, Kazimieras Šviežikas, Stasys Tolvaiša, Izidorius Ragauskas.

KLB SUDBURIŲ APYLINKĖS VALDYBA praneša, kad Tautos fondo aukų ir solidarumo įnašų rinkliava tęsiasi. Kviečiami visi lietuvių Bendruomenės nariai greičiau atlikti tautinę pareigą. Aukas renka apyl. valdybos nariai — E. Tolvaišienė, J. Bataitis, S. Tolvaiša ir J. Krucas.

KLB apyl. valdyba

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

**AMBER VIDEO
PRODUCTIONS**

Edvardas Gataveckas

Vestuvių iškilmės filmuojamos "video" būdu Toronto ir apylinkėse. Žema kaina.

Skambinti telefonu
242-4114 Toronto.
Norintems parodomai pavyzdžiai.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

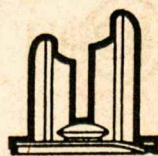
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Visais keliomis
reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Toronto miestas

Ugniagesiai

Kviečiami paduoti prašymus kandidatai bandomojo ugniagesio vietai.

Priimti kandidatai, atlikę paruošimo kursus Toronto ugniagesybos akademijoje, dirbs ugniagesybos srityje prižiūrimi vyresnių pareigūnų, atliks gelbėjimo darbus, teiks pirmąją pagalbą, prižiūrės ugniagesių mašinas bei įrankius, įskaitant ugniagesių stotis, tikrins nuosavybes bei priešgaisrinius įrengimus ir t.t.

Kandidatai privalo:

- Turėti teisę dirbti Kanadoje (tokią teisę turi Kanados piliečiai, pastovūs gyventojai — ateiviai, turį "landed immigrant" korteles, taip pat — turintieji specialų ministerio leidimą).
- Turėti galiojantį Ontario provincijos vairuotojo leidimą. Turėti arba būti tinkamu gauti D klasės vairuotojo leidimą paruošimo laikotarpyje bei įrodyti sugebėjimą saugiai vairuoti.
- Turėti bent 12 skyrių arba tolygų išsilavinimą, susietą su praktiniu paruošimu tokiems darbams, kaip pirmoji pagalba, gelbėjimas ir t.t. Privalo mokėti kalbėti angliškai aiškiai ir tiksliai pavojaus atveju.
- Būti stipraus fizinio sudėjimo bei turėti ūgiui proporcingą svorį. Taip pat turi būti pajėgus dirbti sunkiose fizinėse sąlygose kaip aktyvus ugniagesių bei gelbėtojų grupės narys. Regėjimas turi būti normalus be atitiesinančių lęšių (20/30 kiekvienoje akyje) ir be žymesnių nenormalumų spalvų matyme.

Tinkamiausi kandidatai turės laikyti raštu pradinis egzaminus, apimančius nurodymų supratimą, mechaninį tinkamumą, orientaciją, blaivų galvojimą ir skaitymą. Be to, turės atlikti pilną sveikatos patikrinimą, fizinio lankstumo, fizinės rizikos bei pajėgumo bandymus.

Ugnies gesinimo patirtis bei nusimanymas ir terminologijos žinojimas bus pliusas kandidatui. Atlyginimai 1984 metais: \$22,618 — \$32,312 per metus (jie dabar peržiūrimi) su labai gerais priedais.

Visos pozicijos yra atviros tiek vyrams, tiek moterims.

Išsamesnė informacija ir prašymų blankai gaunami: Toronto Fire Academy, 895 Eastern Avenue, Toronto; arba: Public Information Desk, Main Floor, New City Hall nuo 8 v.r. iki 8 v.v. Užpildyti blankai turi būti įteikti ugniagesių akademijai arba miesto rotušei iki 1984 m. spalio 20 dienos.

Canada Florist

Vestuvės • Pokyliai • Gimtadieniai
• Laidotuvės

Pristatome gėles
visame Toronte

Tel. 532-3911

Meniška gėles paruošia
Mike Praljak

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7 (prieš Lietuvių namus)
Užsakant vestuvėms visas gėles, jaunosios puokštė duodama nemokamai

PERKATE AR PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

BOSLEY

188 Eglinton Ave. E.,
Toronto, Ont. M4P 2E4
(416) 486-5777 445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 848-0234

DRESHER INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v. r. - 7 v. v., šeštadieniais - 9 v. r. - 5 v. p. p.
Narys "Better Business" biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 **Walter Dauginis** 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO

Anapilio žinios

— Maironio mokykla savo atstovų dalyvavimu pamaldose spalio 14 d. pradėjo naujus mokslo metus.
— Kun. dr. J. Gutauskas sutiko kartą per mėnesį paruošti paskaitėles religinėm temom. Jos bus sekmadieniais po 11 v.r. pamaldų.
— Spalio 13 d. lietuvių kapinėse palaidotas a. a. Kazimieras Galiauskas, 74 m. amžiaus.

— Rengiasi tuoktis Robert W. McMillan su Dana Ambraskaitė ir Vaclovas F. Verikaitis, jn., su Laurie E. Williams.

— Organizuojamas vaikų choras, kuris giedotų sekmadieniais per 10 v.r. Mišias. Vaikai nuo 7 metų amžiaus prašomi rinktis repeticioms sekmadieniais po 10 v.r. Mišių antrame Anapilio pastato aukšte.

— Dvasinio susikaupimo diena — lapkričio 17, šeštadienį. Vadovaus kun. G. Kijauskas, SJ, iš Klivlando. Visi kviečiami dalyvauti.

— Anapilio sodybai paaugojo \$1000 S. ir E. Puvaskiai; vysk. P. Baltakio fondai \$100 — J. Prišas, \$50 — M. ir Br. Norkai; Kanados vyskupų fondai praėjusį sekmadienį surinkta \$203; parapijai paaugojo po \$100 — K. J. Rugai, P. Eidukaitis.

— Mišios spalio 21, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Vanagų ir Vaitkevičių mirusius, 11 v.r. — už a.a. Mintautą Mikšį ir Šestokų gyvus ir mirusius.

— Skautai ir skautės, pradėdami žiemos meto veiklą, dalyvavo 10 v.r. Mišiose su savo vėliavomis. Liturginius skaitymus atliko Vilija Bijūnaitė. Po pamaldų skautai-tės turėjo savo sueigą Anapilio Parodų salėje.

Išganytojo parapijos žinios

— Pjūties šventės pamaldos buvo spalio 14 d., 9.45 v.r., su šv. Vakarėne. Po pamaldų — moterų draugija suruošė pietus Lietuvių namuose. Pietų metu buvo pagerbti šių metų konfirmantai. Pamaldose dalyvavo ir parapijos choras.

— Šv. Rašto apmąstymai pradėdami spalio 18 d., 7 v.v., parapijos salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

Lietuvių namų žinios

— LN valdyba spalio 11 d. posėdyje patvirtino dvi naujas nares — Reginę Bakevičienę ir Angelę Kučinskaitę. Aptarta 9 mėnesių pajamų ir išlaidų apyvarta. Š. m. pelnas yra kiek mažesnis, negu 1983 m. pirmųjų 9 mėnesių dėl sumažėjusių bingo pajamų.

— LN svetainėje "Lokys" įrengtas 40" televizijos priimtuvas.

— Antanas Gataveckas sutiko šeiminkauti LN virtuvėje nuo lapkričio 1 d.

— LN valdyba nutarė suaukinti informacinį narių susirinkimą š. m. spalio 28 d., 2.30 v.p.p.

— LN lankėsi ir svečių knygoje pasirašė: B. Bataitis, V. Vokietis, L. R. Rovas, Victoria, B.C., p.p. Danačiai, Ottawa, Ont., J. Danyš, Ottawa, Ont., E. P. Vaitkūnas, Alberta, kun. K. Kuzminskas, Chicago, IL, B. Pakutka, N.Y., V. Blazaitis, N.Y., G. Čapkauskienė, Montreal, Que., L. J. Vitas, B. Povilaitis, H. G. Rugienius, Tillsonburg, Ont., J. Renkus, California, V. Akeaitis, Cleveland, P. Lukoševičius, LaSalle, Que., P. R. Kurai, Guelph.

Daugialkūris teatrų festivalis šiemet rengiamas naujose patalpose, būtent "Adelaide Court" (57 Adelaide St. E., Toronto, Ont., tel. 363-1031). Rengėjai — Ontario daugiakultūrio teatro draugija ir "Theatre Direct". Festivalis bus pradėtas spalio 30 d., 7.30 v.v., vaidinimu "New Canadian Kid", parašytu Dennis Foon, režisuruotu Joel Greenberg. Šis veikalas skirtas ypač jaunimui, bus vaidinamas iki lapkričio 4 d. vakarais, o šeštadienį ir sekmadienį taipgi 2.30 v.p.p. Lapkričio 6 ir 7 d., 8 v.v., bus vaidinamos dvi komedijos "Don Ivan" ir "Going Home". Po to bus įvairių tautybių vaidinimų jų kalbomis. Lietuviams skirtos dienos — lapkričio 8 ir 9 (ketvirtadienis ir penktadienis), 8.30 v.v. Vaidins "Aitvaro" ir "Aukuro" aktoriai A. Rūko komediją "Vieno kiemo gyventojai". Režisierė — E. Kudabienė. Bilietų kainos — \$6.00, studentams ir pensininkams — \$4.00. Vaidins lietuvių kalba.

Pagerbdami a.a. Vytautą Juškevičių, vietoję gėlių V. V. Augėnai paaugojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

Lietuvoje mirusio a.a. Napoleono Augučio atminimui, reikšdami užuojautą jo sėsečiai Eleonorai Ališauskieni, paaugojo "Tėviškės žiburiams" K. K. Kaminskai ir J. V. Jasinevičiai \$30.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Spalio 14 d., 10.15 v.r., buvo laikomos Mišios už mirusius VLI-Ko narius ir KLB krašto tarybos intencija. Dalyvavo KLB tarybos nariai, giedojo "Volungės" choras, solistai G. Čapkauskienė ir V. Verikaitis.

— Klebonijoje registruojami vaikai pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimui.
— Vysk. P. A. Baltakio, OFM, sutiktuvės — spalio 21, sekmadienį. Programa: Mišios 11.30 v. Prisikėlimo šventovėje, iškilminga vakarienė — 6 v.v. "Royal York" viešbutio salėje, kurios metu meninė programą atliks "Volungės" dainos vienetas, sol. V. Verikaitis ir sol. Al. Simanavičius. Bilietų dar galima gauti klebonijoje.

— Pakrikštytas Matas-Saulius, Gintaro ir Aušros Dalindų sūnus.

— KL Katalikių moterų dr-jos Prisikėlimo skyrius organizuoja rekolekcijas lapkričio 9-11 d.d. Vadovaus prel. V. Balčiūnas ir seselė Ignė.

— Šv. Rašto seminaras, kurį organizuoja parapijos tarybos religinė sekcija, pirminkaujama A. Ulbos, bus lapkričio 24-25 d.d. Parodų salėje. Vadovaus kun. A. Rubšys ir ses. Onutė.

— Kristaus Karaliaus šventė bus paminėta N. P. Marijos seserų metinės vakarienos metu lapkričio 25 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje.

— Parapijai aukojo: L. L. Balsiai \$200; po \$100: B. Stalioraitienė, H. Juškevičienė, St. Pranckevičius, S. B. Sakalai, A. M. Statulevičiai; po \$50: J. Zabulionis, M. Jasionytė, St. Kupčiūnienė; klierikų fondai: M. Jasionytė \$100; religinei šalpai: B. Stalioraitienė \$100.

— Mišios spalio 21, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a. a. Oną ir Mykolą Garbaliuskus, 9.30 v.r. — už a. a. Povilą Bubnį, 10.15 v.r. — už a. a. Igną ir Stefaniją Beliauskus, Stasį Jagėlą ir Kazimierą Steponavičių, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. už a. a. Henriką Liubavičių.

— KLB moterų draugijos Prisikėlimo par. skyrius rengia svarstybas tema "Alkoholizmo problemos" spalio 28, sekmadienį, po 11.30 v.r. Mišių, parapijos Parodų salėje. Rengėjos kviečia visus dalyvauti, nes minėtoji problema paliečia daugelį šeimų bei asmenų.

Prisikėlimo par. Parodų salėje spalio 23 d., 7.30 v.v., prasidės kun. dr. F. Jucevičiaus seminaras "Krikščionybė ir šiuolaikinis pasaulis" pirmas pokalbis tema "Krikščionybė ir žmogus". Sekantys seminaro pokalbiai ir datos: "Krikščionybė ir laisvė" — lapkričio 13 d., "Krikščionybė, meilė, vedybos ir šeima" — gruodžio 4 d. Sekančių metų temos bus paskelbtos vėliau. Kviečiame visus dalyvauti.

Prisikėlimo parapijos tarybos religinė sekcija

Meno paroda. KLB moterų dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius Anapilio Parodų salėje rengia meno parodą lapkričio 4 d. kapinių lankymo proga. Parodoje su savo kūryba dalyvaus Adelė Abromaitienė ir Adelė Katelienė. A. Abromaitienė yra ne kartą dalyvavusi "CNE Art & Craft" skyriuje su paveikslais, sukurtais iš džiovintų lapų. Kaip panaudoti gamtinę medžiagą vaikų kūrybai, yra demonstravusi mokyklose ir įvairiose organizacijose. Jos darbų pavyzdžiai yra pasirodę įvairiuose žurnaluose. A. Katelienė reiškiasi medžio skulptūroje ir su savo kūryba dalyvauja įvairiose parodose ne tik lietuvių, bet ir kitataučių.

Naujos knygos — J. Kralkausko "Ąžuolai pilialkalnyje" ir J. Gutausko "Tik vienas šuo" (eilėraščiai) gaunami pas platintojus ir "TŽ" administracijoje. Dar yra keletas egzempliorių seniau išleisto M. Bourdeaux knygos "Land of Crosses" (apie Lietuvą) Anapilio knygyne. Rašytojo J. Kralkausko knygos "Ąžuolai pilialkalnyje" sutiktuvės rengiamos lapkričio 4, sekmadienį, 4.15 v.p.p., Lietuvos kankinių parapijos salėje. Žodį apie autorius kūrybą pasakys "Aidų" redaktorius poetas kun. L. Andriekus, OFM. Visi kviečiami dalyvauti.

Interreligijos Task Force organizaciją, kovojančią už žmogaus teises bei religijos laisvę Sov. Sąjungoje, sudaro šios organizacijos: Ukrainiečių taryba politiniams sovietų kaliniams išlaisvinti, Pasaulio slovakų kongresas, Kanados latvių federacija, Kanados lietuvių bendruomenė, Centrinė Kanados estų taryba, Tarptikybė organizacija Sovietijos žydams pagelbėti,

1984 metų spalio 20, šeštadienį,
TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE
(1573 Bloor St. West) rengiamas

KONCERTAS

Lietuviškų dainų pynę atliks mišrus olandų Amsterdamo oktetas
Vadovas — muz. Paul Deboer

- Veiks baras ir šiltas bufetas
- Bus turtinga loterija
- Šokiams gros 4 asmenų orkestras (ėjimas — \$6 asmeniui, pensininkams ir studentams — \$5)

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Salė atidaroma 6 valandą vakaro, koncerto pradžia 7 v.v.
Bilietus platina V. Kulnys (tel. 769-1266). Iš anksto užsakant stalus, duodama nuolaida.

Rengia LN vyrų būrelis

Maloniai kviečiame visus dalyvauti

J. E. vyskupo Pauliaus Baltakio

SUTIKTUVĖS

Toronte š.m. spalio 21, sekmadienį.

Šv. Mišios — Prisikėlimo parapijos šventovėje
11.30 v. ryto

Sutikimo vaišės — "Royal York" viešbutyje,
Canadian salėje, 5 v.p.p.

PROGRAMOJE:

Sveikinimai, meninė dalis, J. E. vyskupo P. Baltakio žodis.

Bilietai į vaišes gaunami Prisikėlimo parapijos raštinėje ir kiekvieną sekmadienį po visų šv. Mišių parapijos salėje.

Bilietų kaina — \$25.00 asmeniui

Prisikėlimo parapijos taryba

Muziko Stasio Gailevičiaus,
sulaukusio 80 metų amžiaus,

PAGERBTUVĖS

spalio 28, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje
Ta proga — Anapilio koncertinio pianino

SUTIKTUVĖS - KONCERTAS

Programoje:

- Vyrų choras "Aras"
- Jonas Govėdas
- Linda Marcinkutė
- Vytautas Pacevičius
- Anita Pakalniškytė

- Tomas Regina
- Algis Simanavičius
- Rimas Strimaitis
- Vaclovas Verikaitis
- Slava Žiemelytė

Po koncerto — vaišės
Iėjimas:
\$5.00 asmeniui
Visus dalyvauti kviečia —

Lietuvos kankinių parapijos tarybos kultūros komisija ir
Anapilio koncertinio pianino vajuos komitetas

JAV. Visos tos pajėgos rengia bendrą politinių bei sąžinės kalinių pagerbimą ir koncertą lapkričio 23 d. puošniausioje Toronto salėje. Programą atliks: čelistė Ofra Harnoy, ukrainiečių chorai "Prometėjas" ir "Dibrova", slovakų pianistė Michelle Himick, estų šokėjų grupė "Estienne", ukrainiečių šokėjų grupė "Verhovynsi", latvių choras "Kalvis", lietuvių kanklių trijulė, sopranas Janet Mogren. Pagrindinė kalbą pasakys kun. M. Bourdeaux iš Britanijos, autorius knygos "Land of Crosses" (apie Lietuvą). Pelnas skiriamas minėtos bendros organizacijos planams vykdyti.

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga Kanadoje ir Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija rengia lapkričio 18 d. Lietuvių namuose "Vilniaus dienos" vakarą. Programa: 1. rašytojo-poeto Stasio Santvaro iš Bostono paskaita apie Vilnių, 2. architektės Ritos Kvedariūnės skaidrės apie Vilniaus architektūrą su paaiškinimais, 3. Toronto Maironio mokyklos mokinių deklamacijos ir galbūt vaidinimėlis.

Steponas Varanka

• Namai be lietuviškos spaudos
— pilis be tautinės šviesos

BALTIEČIŲ FOLKLORO DIENA

spalio 27, šeštadienį,

George Ignatieff Theatre

(15 Devonshire Place, Gerald H. Larkin Building — pietus nuo Varsity Stadium).

Rytinė programa — nuo 9.30 iki 12.00. Pirmoji paskaita — apie estų liaudies religiją, antroji — Elenos Bradūnaitės iš "American Folklife Centre" tema "Tradicijos baltiečių diasporoje".

Popietinė programa — nuo 1.30 iki 5.00. Paskaitos apie estų ir latvių tautosaką. Programos pabaigoje — Bostono lietuvių vieneto "Sudauto" sutartinės, vadovaujant Gitai Markevičiūtei-Kupčinskienėi.

Telefonas informacijai dienos metu 447-8958, vakarais 239-7040 (K. Raudys)

Rengia ir visus dalyvauti kviečia
Baltistikos studijų draugija (AABS)

MONTREAL

"Gintaras" ir mergaičių "Pavasario" choras Padėkos savaitgalį dalyvavo Kanados Lietuvių dienų programoje Hamiltone. Lapkričio 4 d. "Pavasaris" važiuos koncertuoti į Worcester, Mass.

Šv. Onos draugija spalio 7 d. suruošė skanias pietus AV par. salėje. Dalyvavo arti šimto žmonių.

I KLB XII-osios krašto tarybos antros sesijos posėdžius spalio 14 d. Toronte rengiasi vykti še tarybos nariai: kun. St. Šileika, J. Adomonis, dr. P. Lukoševičius, V. Piečaitis, J. Šiaučulis ir garbės teismo sekretorius J. Adomaitis.

Tautodailės instituto Bostono skyrius spalio 13-14 d.d. Bostone, piliečių klube, rengia Montrealio tautodailės grupės "Vaivorykštės" parodą. Su savo darbais važiuoja A. Čičinskienė, E. Kerbelienė, A. Kuncėvičienė, I. Lukoševičienė ir D. Staškevičienė.

Aušros Vartų parapijos metiniai pietūs įvyks spalio 28 d. tuoj po pamaldų parapijos salėje. Pietų metu bus didžioji ir mažoji loterija.

Auksinio amžiaus klubo "Rūta" metinis bazaras su visais priedais bus lapkričio 3-4 d.d. AV par. salėje. B.S.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Parapijos komitetas laisvais krepšiais ir parapijiečiams, prašydamas aukų parapijos remontui ir išlaidų. Atsiliepė 70 parapijos šeimų, suaukojusių \$7.185. — Abiejų draugijų ir parapijos moterų ruošia bazarui rankdarbius, susirinkdamos trečiadieniais į kleboniją. — Parapijos choras reikalingas naujo vargonininko, nes buvęs L. Monseau nusilaužė koją. Choras yra naujai persitvarkęs, įvesta naujų dalykų, numatoma išmokyti naujų giesmių, lengvų dainų, kurios bus dainuojamos visų parapijos vakarienės pajaujinimui. Labai laukiami nauji balsai. Choro dirigentas — kun. Maurice Milox. — Spalio 7 d. karalienės Viktorijos ligoninėje mirė Marijona Simonėlytė-Tomkevičienė, 87 metų amžiaus. Dar dalyvavo popiežiaus sutikime prie parapijos. Buvo pareiškta parapijietė. Liko duklė Aldona su šeima, giminės — Alfonsas ir Leonas Simonėliai su šeimomis ir kt. Parapijoje surengti pusryčiai. Palaidota Cote de Neiges kapinėse, šalia savo vyro Antano. — Tą pačią dieną mirė a. a. Juozas Patapas, 92 m. amžiaus, protestantų senelių prieglaudoje. Šeimos neturėjo; palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės, Cote de Neiges kapinėse. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Certifikatus: min. \$1,000.00	
1 metų	11.75%
Terminuotus indėlius:	
1 metų	11.25%
180 — 364 d.	10.50%
120 — 179 d.	10.25%
30 — 119 d.	9.75%
Trumpalaikius indėlius už \$20,000 ar daugiau	
Taupomosios sąskaitos:	
specialios	8.25%
sądrada	8 %
Čekių sąskaitos:	5 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto, asmeninės ir prekų paskolos, mirties atveju draudžiamos iki \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00
Penktadieniais	10.00 — 6.00
	4.00 — 8.00
	2.00 — 6.00

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

DIDELĖ NUOLAIDA vertikalinėm langų užuolaidom. Teirautis telefonu 626-5977, Oakvilles apylinkėse — 827-3446 vakarais ir savaitgaliais.

NATŪRALAUS GYDymo KLINIKA mediciniškas kooperacinis gydymas. Patariamai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel.(416) 533-8008.

TORONTO LIETUVIŲ PARAPIJŲ spaudos kioskuose galima gauti Augustino Paškonio knygą apie VIETINĖS RINKTINĖS MARIJAMPOLĖS KARO MOKYKLĄ IR JOS KARIŲŲ LIKIMĄ. Tai dar niekur neskelbtas atsiminimai apie nacių įvykdytą brutalią klaidą ir žiaurų likimą atkeltos iš Kauno Karo mokyklos į Marijampolės 9-to pulko kareivines. Minkšti viršeliai, 95 psl. Kaina — \$4.00.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuvių, parengiamieji ir laidotuvių pusryčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.